

**Evolució del Programa “Adaptació funcional de la llar
de les persones grans i/o dependents”
Anàlisi estadística i econòmica (enfocament cost-
benefici)
(Període 2012-2017)**

Informe de resultats

Dr. Ramon Alemany
Dra. Mercedes Ayuso

Universitat de Barcelona

18 de febrer de 2020

Índex

CAPÍTOL 0 INTRODUCCIÓ	15
CAPÍTOL 1 EL PERFIL SOCIODEMOGRÀFIC DELS BENEFICIARIS DEL PROGRAMA ..	19
1.1 Caracterització prèvia dels beneficiaris	19
1.2 Edat i sexe	20
1.3 Situació de convivència	23
1.4 Propietat de l'habitatge	25
1.5 Limitacions en l'autonomia	27
CAPÍTOL 2 LIMITACIONS PRÈVIES A LA INTERVENCIÓ DEL CVI	39
2.1. Limitacions de visió, audició i comunicació a la visita inicial	39
2.2 Limitacions de mobilitat a la visita inicial	45
2.3 Limitacions a les activitats de la vida diària a la visita inicial	55
CAPÍTOL 3 CARACTERITZACIÓ DE LES ACTUACIONS REALITZADES PEL CVI.....	65
3.1. Productes de suport.....	65
3.2. Arranjaments.....	69
CAPÍTOL 4 SATISFACCIÓ DELS BENEFICIARIS I ÈXIT DEL PROGRAMA	73
4.1. Satisfacció dels beneficiaris	73
4.2. Cost de les intervencions.....	77
CAPÍTOL 5 MILLORA DE LA SITUACIÓ PERCEBUDA PELS BENEFICIARIS: CÀLCUL DE L'INDICADOR D'AUTOPERCEPCIÓ DE LA DEPENDÈNCIA.....	81
5.1. Construcció de l'indicador d'autopercepció de la dependència	81
5.2. Definició dels estrats de dependència percebuda	84
5.3. Variació de l'indicador de dependència percebuda entre la visita i el seguiment posterior a les actuacions del CVI.....	87
CAPÍTOL 6 ANÀLISI COST-BENEFICI DEL PROGRAMA EN BASE A L'INDICADOR D'AUTOPERCEPCIÓ DE LA DEPENDÈNCIA	93
6.1. Rendiment de les inversions realitzades en ajudes.....	93
6.2. Determinació de la taxa de rendiment.....	94
6.3. Conclusions generals sobre l'eficiència de les ajudes a la dependència	101
CAPÍTOL 7 EVOLUCIÓ DE L'INDICADOR D'AUTOPERCEPCIÓ DE LA DEPENDÈNCIA A MIG TERMINI: DURACIÓ DE L'EFECTE DE LES ACTUACIONS	103
7.1. Repartiment dels beneficiaris segons estrat de l'IAPD	104
7.2. Evolució a mig termini de l'IAPD segons el sexe dels beneficiaris.....	105
7.3. Evolució a mig termini de l'IAPD segons l'edat dels beneficiaris.....	107
7.4 Evolució a mig termini de l'IAPD segons el tipus d'actuació.....	109
Conclusió Global	112

Los autores del informe agradecen la ayuda de Sergio Gómez Piernas en la preparación de la Base de datos.

Índex Taules

Taula P.1. Persones seleccionades 2012-2017 per districte i sexe	19
Taula 1. Persones seleccionades 2012-2017 per interval d'edat i sexe	21
Taula 2. Situació de Convivència, total i per sexe	23
Taula 3. Propietat de l'habitatge, total i per sexe	25
Taula 4. Existència de discapacitat.....	28
Taula 5. Disponibilitat del Servei d'Atenció Domiciliària	29
Taula 7. Grau de dependència per sexe i edat	33
Taula 8. Percentatge de beneficiaris amb limitacions en visió, audició i comunicació per nivell de dificultat.....	39
Taula 9. Percentatge de beneficiaris amb limitacions de mobilitat per nivell de dificultat.....	46
Taula 10. Percentatge de beneficiaris amb limitacions per a les activitats de la vida diària, per nivell de dificultat.....	56
Taula 11. Actuacions realitzades pel CVI, productes de suport.....	66
Taula 12. Actuacions realitzades pel CVI, Arranjaments.....	70
Taula 13. Millora a l'autonomia personal	73
Taula 14. Nivell de seguretat a casa.....	74
Taula 15. Canvis en el dia a dia	75
Taula 16. Molèsties en les actuacions del programa	76
Taula 17. Possibilitats d'actuacions sense la iniciativa municipal	77
Taula 18. Tipus de projecte.....	78
Taula 19. Cost mitjà del projecte per tipus.....	78
Taula 20. Llista de les 26 possibles limitacions per dur a terme	81
les activitats bàsiques de la vida diària	81
Taula 21. Equivalències entre pesos del barem i ponderacions de l'informe CVI....	83
Taula 22. Valor del coeficient de severitat segons la dificultat declarada	84
i el nivell d'ajuda requerida.....	84
Taula 23. Estrats de dependència percebuda prèvia intervenció CVI,.....	85
2012-2017	85
Taula 24. Actuacions de CVI per franges d'edat i cost mitjà	94
Taula 25. Comparació IAPDs 2012-2017: Variació segons la categoria d'edat i el tipus d'actuació	96
Taula 26. Intensitat de l'atenció domiciliària segons el grau de dependència,	98
BOE agost 2012	98
Taula 26. Rendiments mitjans segons la categoria d'edat i tipus de actuació. Període d'amortització.	99
Taula 27. Repartiment dels 454 beneficiaris segons grup d'edat i tipus d'actuació (Resultats 2013)	104

Taula 28. Repartiment dels 97 beneficiaris segons grup d'edat i tipus d'actuació (Resultats 2013 submostra).....	104
Taula 29. Repartiment dels 454 individus segons l'estrat de l'IAPD (Resultats 2013)	105
Taula 30. Repartiment dels 97 individus segons l'estrat de l'IAPD (Resultats 2013 submostra)	105
Taula 31. Comparació IAPD Visita inicial i 1r. Seguiment per sexe dels 454 individus (Resultats 2013)	106
Taula 32. Comparació IAPD Visita inicial i Seguiments per sexe dels 97 individus (Resultats 2013 submostra).....	107
Taula 33. Comparació IAPD Visita inicial i 1r. Seguiment per edat dels 454 individus (Resultats 2013)	108
Taula 34. Comparació IAPD Visita inicial i Seguiments per edat dels 97 individus (Resultats 2013 submostra).....	108
Taula 35. Comparació IAPD Visita inicial i 1r. Seguiment per tipus d'actuació dels 454 individus (Resultats 2013)	109
Taula 36. Comparació IAPD Visita inicial i Seguiments per tipus d'actuació dels 97 individus (Resultats 2013 submostra)	110
Taula 37. Valor de l'IAPD segons la categoria d'edat i el tipus d'actuació 454 individus (Resultats 2013)	111
Taula 38. Valor de l'IAPD segons la categoria d'edat i el tipus d'actuació 97 individus (Resultats 2013 submostra).....	111

Índex Figures

Figura 1. Persones seleccionades 2012-2017 per interval d'edat i sexe	22
Figura 2. Situació de Convivència, per sexe	24
Figura 3. Propietat de l'habitatge, total i per sexe	26
Figura 4. Existència de discapacitat.....	28
Figura 5. Disponibilitat del Servei d'Atenció Domiciliària	30
Figura 6. Grau de dependència.....	32
Figura 7. Grau de dependència per sexe i edat	35
Figura 8. Percentatge de beneficiaris amb limitacions en visió, audició i comunicació per nivell de dificultat.....	42
Figura 9. Percentatge de beneficiaris amb limitacions de mobilitat per nivell de dificultat.....	52
Figura 10. Percentatge de beneficiaris amb limitacions per a les activitats de la vida diària, per nivell de dificultat.....	62
Figura 11. Actuacions realitzades pel CVI, productes de suport.....	67
Figura 12. Variacions en els valors mitjans de l'IAPD després de les actuacions: per gènere	87
Figura 13. Variacions en els valors mitjans del IAPD després de les actuacions: segons edat.....	89
Figura 14. Variacions en els valors mitjans del IAPD després de les actuacions: per tipus d'actuació	91
Figura 15. Comparació IAPD Visita inicial i 1r. Seguiment per sexe dels 454 individus (Resultats 2013)	106
Figura 16. Comparació IAPD Visita inicial i Seguiments per sexe dels 97 individus (Resultats 2013 submostra).....	107
.....	107
Figura 17. Comparació IAPD Visita inicial i 1r. Seguiment per edat dels 454 individus (Resultats 2013)	108
Figura 18. Comparació IAPD Visita inicial i Seguiments per edat dels 97 individus (Resultats 2013 submostra).....	109
Figura 19. Comparació IAPD Visita inicial i 1r. Seguiment per tipus d'actuació dels 454 individus (Resultats 2013).....	110
Figura 20. Comparació IAPD Visita inicial i Seguiments per tipus d'actuació dels 97 individus (Resultats 2013 submostra)	110

Resum executiu

Entre els anys 2012 i 2017 el Centre de Vida Independent (a partir d'ara, CVI) va dur a terme 3294 accions en el marc del programa "Adaptació funcional de la llar per a persones grans i/o dependents". El programa es va iniciar el 2011 en el marc de la col·laboració establerta entre els Serveis Socials de l'Ajuntament de Barcelona i l'Associació de Vida Independent (AVI), amb l'objectiu de millorar la vida de la gent gran i de les persones que depenen del suport de terceres persones per dur a terme les activitats bàsiques de la vida diària. Des de 2012 el seguiment estadístic-econòmic del programa ha estat portat a terme per l'equip consolidat de recerca *Riskcenter* de la Universitat de Barcelona (Dr. Ramon Alemany Leira i Dra. Mercedes Ayuso Gutiérrez). Tot i que l'informe de resultats es centra en el període 2012-2017, el programa es continua duent a terme amb èxit a l'actualitat.

- El 51,6% dels beneficiaris de les ajudes durant el període 2012-2017 tenen entre 80 i 89 anys. El 74,2% són dones, el 44% dels beneficiaris viu estrictament sol i el 60,5% són propietaris del seu habitatge.
- Aproximadament el 25% dels beneficiaris avaluats entre 2012 i 2017 tenen una discapacitat, essent la proporció lleugerament més elevada entre els homes que entre les dones, i un 54,8% disposen del Servei d'Atenció Domiciliària.
- Un 40% dels beneficiaris tenen reconeguda la dependència amb cobertura pública. Un 37,3% d'aquests com a dependència moderada, mentre que gairebé la meitat (45%) han estat reconeguts com a dependents severos. La gran dependència és proporcionalment més freqüent entre els homes (24,1%) que entre les dones (15,1%).
- En terme mitjà, un 18,5% dels beneficiaris analitzats entre 2012 i 2017 tenen una limitació important en la vista, el 16,8% a la oïda, el 7,3% a l'hora de parlar i fer-se entendre, el 14% no poden comunicar-se per llegir o escriure, o tenen força dificultat per fer-ho, i el 8,5% tenen força dificultat per comprendre o no poden fer-ho. Les ulleres i els audiòfons són els ajuts tècnics que més freqüentment utilitzen els beneficiaris per alleugerir les limitacions en vista i oïda.
- Són excepcionals els casos en què els beneficiaris reben ajuda personal per limitacions en la visió, l'audició i la comunicació.
- Les limitacions de mobilitat són freqüents en els beneficiaris de les ajudes, que fins i tot poden arribar a mostrar dificultats per sortir de casa (un 16,4% en terme mitjà pel període d'estudi declaren no poder fer-ho). Un 56% dels beneficiaris declaren grans dificultats per pujar o baixar escales.
- L'indicador d'autopercepció de la dependència (IAPD) esdevé un indicador sintètic construït a partir de criteris específics de la base de dades de treball. Així, l'IAPD es calcula a partir de les declaracions dels individus respecte de les seves limitacions en diverses activitats de la vida diària, i fent ús de les mateixes ponderacions o pesos que els que fa servir el barem de valoració oficial utilitzat per reconèixer els graus de dependència d'acord amb la llei.

- L'IAPD respecta doncs la importància relativa de cada limitació dins del conjunt d'activitats de la vida diària que s'utilitza en el barem oficial de dependència, però sense perdre de vista que el que s'acaba construint és un indicador de dependència que recull la percepció que un determinat individu té de les seves limitacions per dur a terme les tasques quotidianes a la llar.
- Entre 2012 i 2017 ha anat augmentant el nombre de persones amb menors nivells d'autopercepció de dependència, amb un 29,12% de persones concentrades en el primer estrat de l'IAPD [0-24,99] i un 39,51% de persones concentrades en el segon [25-49,99].
- Un 20,52% dels beneficiaris perceben el seu nivell de dependència com a alt (estrat [50-74,99]) i un 10,85% com a molt alt (estrat [75-100]).
- El percentatge d'homes i dones beneficiàries de les ajudes ha sigut pràcticament el mateix al llarg del període d'observació, aproximadament 25% homes i 75% dones.
- Per intervals d'edat, un 30,47% dels beneficiaris entre 2012 i 2017 té entre 65 i 79 anys d'edat. Un 26,33% té entre 80 i 84 anys; un 25,97% entre 85 i 89 anys, i el 17,24% restant té 90 o més anys.
- Desplaçar-se dins de casa és altra de les limitacions habituals manifestades. De fet, aproximadament un 30% dels beneficiaris al llarg del període d'estudi declara tenir bastant dificultat per moure's dins de les seves llars, i fins i tot recolzar-se en les parets.
- Asseure's i aixecar-se d'una cadira, del WC, entrar o sortir del llit, són algunes de les activitats fonamentals del dia a dia per les quals els beneficiaris mostren elevats nivells de dificultat de manera prèvia a la intervenció el CVI. En el període analitzat aproximadament un 36% de les persones declaraven tenir problemes per asseure's o aixecar-se d'una cadira (un 41% per fer-ho del WC) i un 30% per entrar o sortir del llit.
- Mantenir el cos en una mateixa posició (estant asseguts o dempeus el temps necessari) torna a ser una limitació amb una elevada prevalença, un 56,3% dels beneficiaris la manifesten.
- Les limitacions són també molt importants a l'hora d'entrar o sortir de les banyeres i/o dutxes, rellevant quan analitzem la necessària higiene per la gent gran. En terme mitjà, entre el 45 i el 50% dels beneficiaris declaren grans dificultats per entrar o sortir de les banyeres i/o dutxes, i fins i tot un 13% aproximadament afirmen no poder fer-ho.
- Tallar-se les ungles dels peus és l'activitat de la vida diària que més dificultats presenta (96,6% dels beneficiaris en terme mitjà pel període d'estudi). Li segueixen fer les feines rutinàries de la casa (94,2%) i ajupir-se per agafar objectes (85%).
- A més, percentatges pròxims al 60% mostren grans dificultats per banyar-se i/o dutxar-se, mentre que les dificultats per realitzar algunes de les activitats instrumentals bàsiques com usar el telèfon o seguir les prescripcions mèdiques de manera adequada són menys accentuades (aproximadament del 30% en els graus més elevats).

- En els expedients analitzats s'han facilitat un total de 26766 productes de suport: 12007 per millora funcional, 9589 per higiene corporal i 5170 per activitats de la vida diària.
- En l'àmbit de las obres, el nombre d'actuacions d'arranjament al bany ha estat el més freqüent (prop de 2682 actuacions) seguit d'obres generals al domicili del beneficiari (prop de 380 actuacions).
- El percentatge de persones que han rebut productes de suport ha anat augmentant en el període d'estudi, des del 76,9% en 2012 al 83,3% en 2017. El percentatge restant (aproximadament el 20,5%) han tingut obres a les seves llars.
- El programa ha suposat una clara reducció de l'autopercepció de necessitat d'ajuda de terceres persones al llarg de tot el període d'estudi (reducció observada entre els valors dels IPAD inicials i els de seguiment).
- En el cas dels homes, i en terme mitjà per tot el període d'estudi, l'IAPD cau des d'un valor de 45,3 en iniciar-se el programa a un valor de 32,2 en realitzar-se el seguiment (al cap de tres mesos). En el cas de les dones l'IAPD pren valors inferiors en tot el període d'estudi, observant-se igualment una reducció significativa entre la posada en marxa del programa (IAPD mitjà pel període 2012-2017 de 36,9) i el moment en què es realitza el seguiment de les actuacions (IAPD mitjà de 25,7).
- L'IAPD pren valors diferenciats per intervals d'edat en tot el període analitzat; augmenta en terme mitjà a mesura que ho fan els intervals d'edat dels beneficiaris (IAPD [65,79]=38; IAPD [80,84]=38,8; IAPD [85,89]=41,3; IAPD [≥ 90]=47,1). L'autopercepció de necessitat d'ajuda disminueix en totes les franges d'edat en realitzar-se el seguiment una vegada transcorreguts tres mesos des que s'han realitzat les actuacions pel CVI, amb valors clarament inferiors als observats en el moment inicial (IAPD [65,79]=23,6; IAPD [80,84]=24,6; IAPD [85,89]=28; IAPD [≥ 90]=34,1).
- Diferenciant per tipus d'actuacions, l'IAPD disminueix de manera significativa en tot el període analitzat tant en cas d'oferir productes de suport com en el cas de realitzar obres a la llar. En el moment inicial, i pel cas d'oferir productes de suport, l'IAPD inicial pren en terme mitjà un valor de 40,2; de 42,2 en el cas de realitzar obres a les llars dels beneficiaris. Al cap de tres mesos, i a conseqüència de les actuacions, aquests valors disminueixen a 27,6 i 23,7, respectivament.
- En alguns casos l'autopercepció de la necessitat d'ajuda de terceres persones després de les actuacions (IPAD de seguiment) cau per sota del nivell 25, lo que suposa pràcticament plena autonomia de la persona per la realització de les activitats mitjançant l'ús de les ajudes proporcionades en el marc del programa.
- En termes econòmics, las actuacions a la llar que només van consistir en productes de suport van tenir un cost mitjà de entre 625 i 770€ (689,4€), mentre que els projectes amb obra van suposar un cost mitjà de entre 2300 i 2700€ (2424,3€).
- El potencial estalvi en costos d'ajudes de terceres persones a conseqüència del programa s'ha obtingut diferenciant, dins de cadascuna de les quatre franges

d'edat establertes, entre els beneficiaris de productes de suport i els que reben obres a la llar.

- L'estalvi mitjà anual esperat s'ha calculat a partir de la variació experimentada per l'IAPD entre la visita inicial i un cop aplicades les actuacions.
- A cadascun dels estrats definits per l'IAPD se li han associat determinades necessitats d'ajuda a domicili usant com a referència els criteris assenyalats pel BOE del 3 d'agost de 2012, pels diferents nivells de dependència.
- Per la quantificació de l'estalvi derivat s'ha pres l'indicador de referència del Servei d'Ajuda a Domicili a Barcelona.
- La taxa de rendiment del programa s'ha calculat relativitzant per quocient l'estalvi anual en costos d'ajudes de terceres persones i la inversió en elements tècnics i/o obres a la llar.
- Per cada euro invertit en productes de suport l'estalvi anual oscil·la entre els 1,39 euros al 2012 i els 1,85 euros al 2016. Això suposa que la inversió realitzada es recupera a molt curt termini, en períodes inferiors a l'any. Fins i tot en alguns casos (per exemple, l'any 2017 per la franja d'edats compreses entre els 65 i els 79 anys) l'amortització es produeix en un període inferior als 3 mesos.
- En el cas de les obres en la llar, de major cost, les taxes de rendiment també són superiors a 1 en tots els anys (total de beneficiaris) amb l'excepció de l'any 2016. En aquest cas (com en els casos en què això ocorre quan realitzem l'anàlisi per franges d'edat) la interpretació és igualment positiva; únicament ens indica que l'amortització de la inversió es realitza en terminis superiors a l'any (per exemple, en 2016, al cap d'aproximadament 18 mesos).
- Tenint en compte l'efecte durador d'aquesta mena d'actuacions són períodes d'amortització emmarcats dins de l'esperat.
- De manera rellevant, i gràcies a l'anàlisi realitzada sobre una mostra representativa de beneficiaris d'actuacions realitzades pel CVI l'any 2013, als quals s'ha tornat a realitzar el seguiment en el 2019 (sobre les seves necessitats d'ajuda per realitzar les activitats bàsiques de la vida diària), es confirma l'efecte durador de les intervencions realitzades. Així, l'IAPD pels homes analitzats en aquest cas, que era de 45,8 en 2013 pren en 2019 el valor de 37,9, sense superar per tant el valor inicial. Un fet similar s'observa per les dones analitzades, amb un IAPD inicial de 27,6 en 2013 que pren el valor de 24,5 en 2019.
- Un comportament similar s'observa per franges d'edat. D'aquesta manera, pels individus analitzats concentrats en l'interval d'edat [65,79] que en 2013 presentaven un IAPD de 34,6, aquest pren un valor de 30 en 2019, sense superar per tant el valor inicial. En el cas de l'IAPD per l'interval d'edat [80,84] s'observa un valor en 2013 de 24,8; de 23,3 en 2019. Per l'interval [85,89] l'IAPD passa de 33 en 2013 a 27,3 en 2019; i finalment per l'interval [≥ 90] l'IAPD passa de 33,9 en 2013 a 20,8 en 2019.
- L'IAPD continua sent inferior també independentment de la mena d'actuacions realitzades pel CVI. En el cas d'haver-se facilitat únicament productes de suport, l'IAPD observat per la mostra d'estudi en 2013 igual a 29,3 pren un valor de 27,3 en 2019. En el cas dels beneficiaris que van tenir obres en les seves llars en 2013

i pels quals es va observar un IAPD de 36,3 en aquest any, el valor és de 24,9 en 2019.

- La recerca realitzada confirma, per tant, resultats altament satisfactoris a conseqüència de les actuacions realitzades pel CVI en el marc del projecte: transcorreguts 6 anys des de l'inici de les actuacions els beneficiaris continuen mostrant necessitats d'ajuda de terceres persones inferiors a les inicialment presentades.
- El programa té un índex de satisfacció molt elevat en les quatre dimensions avaluades: millora en autonomia personal (86,5% dels beneficiaris), increment de la seguretat dins de la llar (97,2% dels beneficiaris), millores en el dia a dia (95,5% dels beneficiaris) i absència de molèsties ocasionades en la posada en marxa de les actuacions (99% dels beneficiaris).
- El 96% dels beneficiaris no haurien pogut realitzar les actuacions per ells mateixos. L'elevat percentatge de persones que no haurien pogut realitzar la intervenció demostra que el programa ha aconseguit portar els ajuts a aquells que d'una altra forma no haurien pogut millorar la seva qualitat de vida.
- Els beneficiaris han valorat molt positivament com les accions derivades del programa no només han millorat el seu benestar, sinó també, i d'una manera molt rellevant, el dels seus cuidadors habituals.

CAPÍTOL 0 INTRODUCCIÓ

Aquest document té com a objectiu realitzar una explotació estadística i econòmica dels resultats obtinguts a partir de les dades recollides al llarg del període 2012-2017 pel CVI, com a resultat de l'aplicació del Protocol 1 (Document de Dades Generals de l'Expedient de les actuacions fetes a Barcelona dins el programa "Adaptació funcional de la llar de les persones grans i/o dependents" desenvolupat per l'Associació per a la Vida Independent i l'Ajuntament de Barcelona durant el període d'estudi), i del Protocol 2 (Qüestionari de Seguiment de l'actuació realitzada). Aquests Protocols han sigut elaborats per l'equip de recerca Riskcenter de la Universitat de Barcelona i constitueixen la base per la captura de la informació necessària per realitzar la valoració estadística i econòmica.

El text inclou bàsicament tres blocs. En el **primer bloc es porta a terme l'explotació estadística-descriptiva de les dades**, presentant taules resum i gràfics explicatius per a tots els anys inclosos en l'anàlisi. Per a cadascuna de les taules i gràfics corresponents s'acompanyen comentaris específics dirigits a sintetitzar les principals conclusions obtingudes, també contemplant l'evolució del programa durant el període 2012-2017. Bàsicament són resultats sobre la base de les dades recollides en els expedients ja tancats (Protocol 1: Document de Dades generals de l'Expedient) i estan relacionats amb:

- i) La generació d'informació sociodemogràfica sobre el perfil dels usuaris i les seves principals limitacions per a dur a terme les activitats bàsiques de la vida diària;
- ii) L'anàlisi d'aquestes limitacions i les ajudes personals i tècniques disponibles per a contrarestar aquestes limitacions abans de la intervenció del CVI.
- iii) L'anàlisi dels productes de suport i els arranjaments duts a terme pel CVI com a conseqüència del programa.
- iv) L'anàlisi dels costos de la intervenció (incloent no sols el cost pròpiament dit del producte de suport o de la reforma realitzada, sinó també de la formació sobre el seu ús, duta a terme pels membres del CVI).

En el segon bloc es porta a terme l'explotació de resultats obtinguts dels **Informes de seguiment sobre l'efectivitat de les mesures adoptades** (Protocol 2: Qüestionari de seguiment de l'actuació realitzada) que permet extreure conclusions sobre els canvis produïts en l'autonomia personal dels beneficiaris com a conseqüència de les actuacions del programa, així com sobre la seva satisfacció i l'èxit del programa. En aquest sentit els resultats es presenten fonamentalment en dues parts:

- i) Una primera part destinada a mesurar el nivell de millora en les limitacions declarades amb posterioritat a les actuacions, i
- ii) Una segona part destinada a mesurar el nivell de satisfacció dels beneficiaris amb el programa, en el sentit de mesurar el seu nivell de satisfacció amb els productes de suport rebuts o amb les reformes realitzades, i amb el seu grau d'autonomia una vegada realitzades les intervencions.

En el tercer bloc, de manera rellevant, es presenten els resultats obtinguts per l'Indicador d'Autopercepció de la Dependència (IAPD) dissenyat per l'equip de recerca a partir de les dades recollides pel CVI al llarg del període d'estudi. Encara que l'indicador i el seu càlcul apareixen definits en Riskcenter (2013) i ja ha estat utilitzat en les valoracions prèvies del programa realitzades per l'equip de recerca de la Universitat de Barcelona, es presenta en aquest text un apartat recordatori del seu càlcul. El IAPD es crea per a dur a terme l'anàlisi cost-benefici del programa (eficiència del programa) i té en compte les variacions que experimenten els beneficiaris en les seves limitacions a l'hora de realitzar les activitats bàsiques de la vida diària una vegada s'han dut a terme les actuacions (facilitació de productes de suport i/o realització d'obres a la llar), comparant la situació prèvia de l'individu i la posterior a les intervencions. L'indicador pot calcular-se gràcies a la aplicació de dos protocols: i) el Protocol de Actuacions Generals portades a terme pel CVI, i ii) el Protocol de Seguiment, que permet quantificar les variacions experimentades en les limitacions manifestades per les persones una vegada s'han rebut les ajudes. Cal recordar que es tracta d'un indicador subjectiu en el què s'utilitzen directament les respostes facilitades pels beneficiaris i es calcula de forma individualitzada per a cadascun d'ells.

En aquesta tercera part de l'informe es presenten els estrats de dependència percebuda, calculats amb les dades des de 2012 fins a 2017, així com la variació de l'indicador de dependència percebuda entre la visita i el seguiment posterior a les actuacions del CVI. D'aquesta manera es pot veure com ha anat evolucionant l'indicador en els diferents programes anuals. En tots els casos es presenten, per una banda, els resultats agregats, i per l'altre, els resultats obtinguts segons diferents perfils dels beneficiaris, bàsicament atenent al seu gènere, la seva edat i el tipus d'actuació portada a terme a la llar (productes de suport/obres a la llar). A més, i per primera vegada, aquest informe presenta el resultat de realitzar una anàlisi de seguiment de l'evolució de l'IAPD a mig termini, en particular prenent com a referència una mostra representativa dels expedients analitzats en 2013, sobre els quals s'ha tornat a calcular l'IAPD en 2019. Els resultats confirmen la durada de l'efecte de les accions al llarg del temps, amb valors observats per a aquest indicador en 2019 per sota dels observats en 2013. Es confirma, per tant, que la necessitat d'ajuda de terceres persones es redueix com a conseqüència de les actuacions que

s'han dut a terme en el marc del programa, i que aquesta reducció persisteix al llarg dels anys.

Tots els resultats son rellevants en la realització de la part final de l'informe en la que es presenta l'anàlisi cost-benefici del Programa d'Adaptació Funcional de la Llar per a Persones Grans i/o amb Dependència des de l'any 2012 fins l'any 2017. Es realitza una anàlisi comparativa de la seva evolució, tant des del punt de vista del rendiment de les inversions com del termini d'amortització d'aquestes.

Les principals conclusions de la recerca realitzada es presenten a l'inici d'aquest informe a manera de resum executiu.

Conceptes previs

Actuació: Conjunt d'accions realitzades pel Centre de Vida Independent en col·laboració amb L'Ajuntament de Barcelona per a aconseguir la implementació de productes de suport i/o la reforma de la llar en persones grans i/o dependents de cara a la seva millora de la qualitat de vida.

Visita de valoració: Reunió que es realitza a la llar del beneficiari per a avaluar les seves circumstàncies personals i efectuar una proposta de productes de suport i/o reformes així com els informes necessaris per a millorar la seva qualitat de vida. La realitzen els especialistes del CVI per a complimentar el Protocol 1, i bàsicament per a efectuar una proposta raonada dels ajuts que cal proporcionar al beneficiari.

Expedient: Dossier complet sobre una actuació concreta que inclou, dades del beneficiari i la llar, valoració del CVI, proposta d'ajuts, pressupost i cost dels ajuts i seguiment de la satisfacció.

Protocol 1: Document de Dades generals de l'Expedient: Full informatiu que recull les principals dades del beneficiari, una valoració de les necessitats de productes de suport i reformes, i proposta d'elements a subministrar-li i reformes a realitzar a la llar.

Protocol 2: Qüestionari de seguiment de l'actuació realitzada: Resposta del beneficiari a un seguit de preguntes sobre la seva satisfacció amb els ajuts rebuts, així com en relació a la seva percepció de millora de la qualitat de vida.

Entrevista de seguiment: Entrevista personal o telefònica al beneficiari (o al seu cuidador) que es realitza tres mesos després d'haver lliurat completament els productes de suport i/o d'haver acabat les reformes necessàries a la llar (incorporada al mateix Protocol 1).

Població de referència: Ciutat de Barcelona, període 2012-2017. Persones grans i/o dependents.

Beneficiaris del programa: Persones seleccionades segons programa de priorització dels Serveis Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

Mostra d'anàlisi (1): Nombre d'expedients complets analitzats garantint la representativitat estadística sobre el total d'actuacions realitzades pel CVI cada any durant el període 2012-2017. En total, s'han analitzat 2.122 expedients (beneficiaris) d'un total de 3.294 seleccionats inicialment pel programa.¹

El desglossament de la mostra per anys és:

Any 2012: 627 beneficiaris (sobre un total de 696 beneficiaris inicialment seleccionats pel programa en aquest any).

Any 2013: 454 beneficiaris (sobre un total de 507 beneficiaris inicialment seleccionats pel programa en aquest any).

Any 2014: 308 beneficiaris (sobre un total de 487 beneficiaris inicialment seleccionats pel programa en aquest any).

Any 2015: 370 beneficiaris (sobre un total de 533 beneficiaris inicialment seleccionats pel programa en aquest any).

Any 2016: 295 beneficiaris (sobre un total de 537 beneficiaris inicialment seleccionats pel programa en aquest any).

Any 2017: 168 beneficiaris (sobre un total de 534 beneficiaris inicialment seleccionats pel programa en aquest any).

Mostra d'anàlisi (2): Nombre d'expedients complets analitzats al 2019 garantint la representativitat estadística sobre el total d'actuacions realitzades pel CVI durant l'any 2013.

¹ Mostra estadísticament representativa a un nivell de confiança del 95% ; marge d'error: 1,27% ($p=q=0.5$).

CAPÍTOL 1

EL PERFIL SOCIODEMOGRÀFIC DELS BENEFICIARIS DEL PROGRAMA

1.1 Caracterització prèvia dels beneficiaris

Analitzarem a continuació el perfil de les persones beneficiàries segons les seves característiques sociodemogràfiques, partint del fet que són tots residents a la ciutat de Barcelona. A la Taula P.1 es troba el desglossament de les persones seleccionades per districte i sexe.

Taula P.1. Persones seleccionades 2012-2017 per districte i sexe

	Expedients 2012				Expedients 2013		
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Ciutat Vella	12	44	56	Ciutat Vella	13	31	44
Eixample	26	78	104	Eixample	24	46	70
Gràcia	12	47	59	Gràcia	4	32	36
Horta-Guinardó	27	102	129	Horta-Guinardó	19	52	71
Les Corts	8	23	31	Les Corts	1	7	8
Nou Barris	18	54	72	Nou Barris	15	47	62
Sant Andreu	16	51	67	Sant Andreu	10	20	30
Sant Martí	29	68	97	Sant Martí	10	70	80
Sants-Montjuïc	17	39	56	Sants-Montjuïc	16	25	41
Sarrià-Sant Gervasi	5	20	25	Sarrià-Sant Gervasi	5	27	32
Total	170	526	696	Total	117	357	474

	Expedients 2014				Expedients 2015		
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Ciutat Vella	13	25	38	Ciutat Vella	6	24	30
Eixample	18	72	90	Eixample	24	59	83
Gràcia	14	30	44	Gràcia	9	31	40
Horta-Guinardó	14	28	42	Horta-Guinardó	4	22	26
Les Corts	6	0	6	Les Corts	5	10	15
Nou Barris	11	31	42	Nou Barris	9	52	61
Sant Andreu	9	21	30	Sant Andreu	7	18	25
Sant Martí	10	36	46	Sant Martí	18	53	71
Sants-Montjuïc	12	25	37	Sants-Montjuïc	9	29	38
Sarrià-Sant Gervasi	2	5	7	Sarrià-Sant Gervasi	7	12	19
Total	109	273	382	Total	98	310	408

	Expedients 2016				Expedients 2017		
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Ciutat Vella	8	19	27	Ciutat Vella	9	26	35
Eixample	22	61	83	Eixample	16	49	65
Gràcia	11	12	23	Gràcia	5	26	31
Horta-Guinardó	11	21	32	Horta-Guinardó	12	31	43
Les Corts	3	6	9	Les Corts	5	12	17
Nou Barris	17	44	61	Nou Barris	6	40	46
Sant Andreu	11	24	35	Sant Andreu	6	29	35
Sant Martí	19	43	62	Sant Martí	16	26	42
Sants-Montjuïc	9	35	44	Sants-Montjuïc	11	17	28
Sarrià-Sant Gervasi	3	8	11	Sarrià-Sant Gervasi	3	6	9
Total	114	273	387	Total	89	262	351

Com es pot apreciar, el nombre de dones que conformen el grup de població objectiu es notablement superior al d'homes perquè moltes viuen soles i tenen una gran necessitat d'ajut. El fet de que la dependència i les necessitats de cures de llarga duració afecta de manera més significativa a les dones que als homes és un fet suficientment demostrat a la literatura. A més, la seva major esperança de vida augmenta la probabilitat de que visquin un major temps en soledat.

Alguns dels expedients oberts inicialment al marc del Programa van ésser tancats sense intervenció degut al no compliment de tots els requisits (d'índole diversa) per a poder realitzar la intervenció. Igualment, i com veurem més endavant a l'informe, no tots els expedients oberts han pogut ser inclosos a la explotació estadística-econòmica per l'existència a alguns d'aquells de llacunes d'informació. En qualsevol dels casos, i com s'ha comentat a l'inici de l'informe, la representativitat de la mostra queda garantida, sent els resultats extrapolables a nivell poblacional (conjunt d'actuacions realitzades pel CVI al marc del programa).

1.2 Edat i sexe

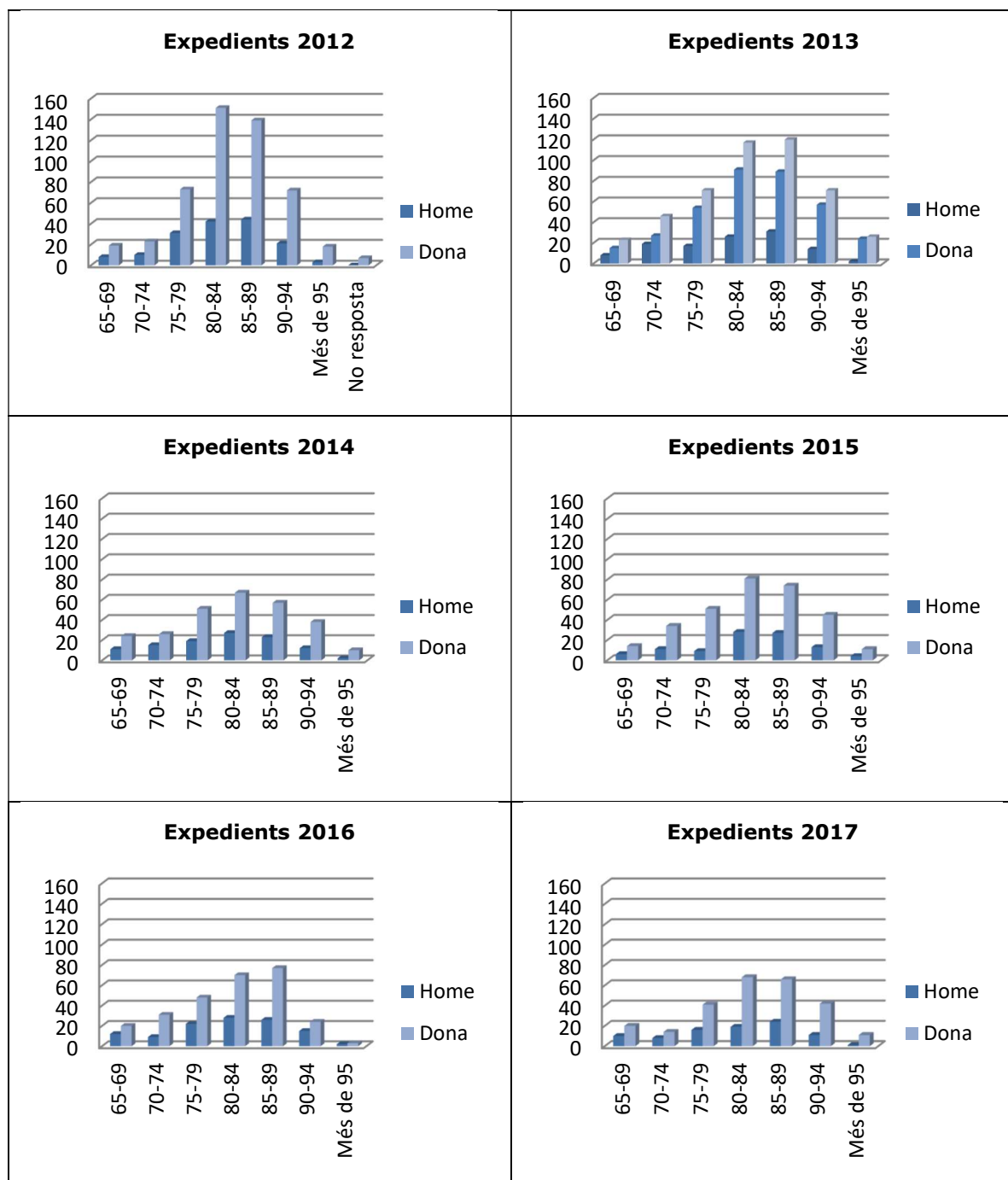
Els beneficiaris de l'ajut seran persones grans i/o dependents. Els serveis socials han considerat prioritaris els expedients que es mostren a la Taula 1 per als diferents anys d'estudi. Com es pot apreciar, els intervals modals d'edat, o intervals d'edats més freqüents, en tots els anys, són els compresos entre els 80 i els 89 anys d'edat. El 51,6% del total de persones seleccionades pertanyen a aquests grups d'edat i el 68,7% té més de 80 anys. Els beneficiaris entre les edats de 65 i 80 anys representen, per tant, aproximadament 1/3 dels beneficiaris totals seleccionats. A la figura 1 es pot veure visualment la distribució comentada per gènere i edats.

Aproximadament 2/3 dels beneficiaris seleccionats tenen més de 80 anys d'edat. Només 1/3 dels individus tenen entre 65 y 80 anys.

Taula 1. Persones seleccionades 2012-2017 per interval d'edat i sexe

Expedients 2012				Expedients 2013			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
65-69	8	19	27	65-69	8	15	23
70-74	10	23	33	70-74	19	27	46
75-79	31	73	104	75-79	17	54	71
80-84	42	151	193	80-84	26	91	117
85-89	44	139	183	85-89	31	89	120
90-94	21	72	93	90-94	14	57	71
Més de 95	3	18	21	Més de 95	2	24	26
No resposta	0	7	7				
Total	159	502	661	Total	109	357	474
Expedients 2014				Expedients 2015			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
65-69	11	24	35	65-69	6	14	20
70-74	15	26	41	70-74	11	34	45
75-79	19	51	70	75-79	9	51	60
80-84	27	67	94	80-84	28	81	109
85-89	23	57	80	85-89	27	74	101
90-94	12	38	50	90-94	13	45	58
Més de 95	2	10	12	Més de 95	4	11	15
Total	109	273	382	Total	98	310	408
Expedients 2016				Expedients 2017			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
65-69	12	20	32	65-69	10	20	30
70-74	9	31	40	70-74	8	14	22
75-79	22	48	70	75-79	16	41	57
80-84	28	70	98	80-84	19	68	87
85-89	26	77	103	85-89	24	66	90
90-94	15	24	39	90-94	11	42	53
Més de 95	2	3	5	Més de 95	1	11	12
Total	114	273	387	Total	89	262	351

Figura 1. Persones seleccionades 2012-2017 per interval d'edat i sexe

1.3 Situació de convivència

En l'expedient es recull amb qui viu el beneficiari. Cal notar que pot viure sol, acompanyat o en altres situacions. Aquestes darreres s'expliquen perquè no hi ha un model clar de convivència i hi han moltes formes organitzatives dins les famílies per a atendre a les persones grans o amb dependència que poden alternar períodes de soledat amb períodes on algú hi conviu. En la Tabla 2 i Figura 2 es presenta la situació de convivència dels beneficiaris en els diferents anys d'estudi.

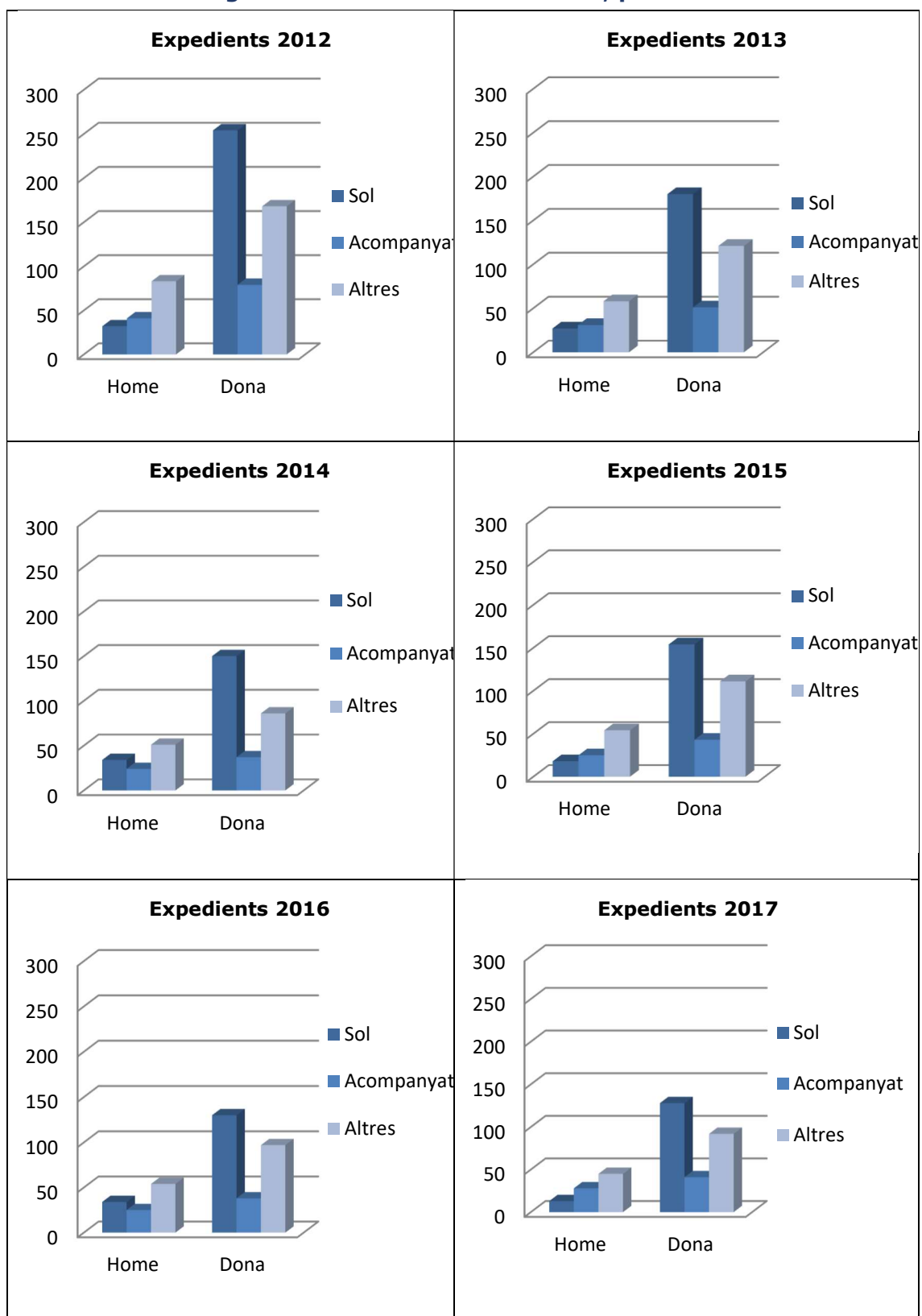
Taula 2. Situació de Convivència, total i per sexe

Expedients 2012				Expedients 2013			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sol	32	254	286	Sol	27	180	207
Acompanyat	41	79	120	Acompanyat	31	51	82
Altres	83	168	251	Altres	58	121	179
Total	156	501	657	Total	116	352	468

Expedients 2014				Expedients 2015			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sol	34	150	184	Sol	18	154	172
Acompanyat	24	37	61	Acompanyat	25	43	68
Altres	51	86	137	Altres	54	111	165
Total	109	273	382	Total	97	308	405

Expedients 2016				Expedients 2017			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sol	34	130	164	Sol	13	128	141
Acompanyat	25	38	63	Acompanyat	28	41	69
Altres	54	97	151	Altres	45	92	137
Total	113	265	378	Total	86	261	347

Figura 2. Situació de Convivència, per sexe

Prop d'un 44% del total de beneficiaris viu sol, un 17,6% viu acompanyat i el 38,7% restant presenten situacions particulars diferents. Pel que fa als homes un 23,3% viu sol i un 25,7% viu acompanyat. La resta (51%) viuen en altres situacions de

convivència. Les dones, aproximadament un 51% viu sola (el doble que els homes), un 14,7% viu amb algú i la resta (34,4%) tenen altres formes de convivència.

El percentatge més freqüent de beneficiaris de les intervencions viu sol, sobretot en el cas de les dones amb percentatges al voltant del 50%.

1.4 Propietat de l'habitatge

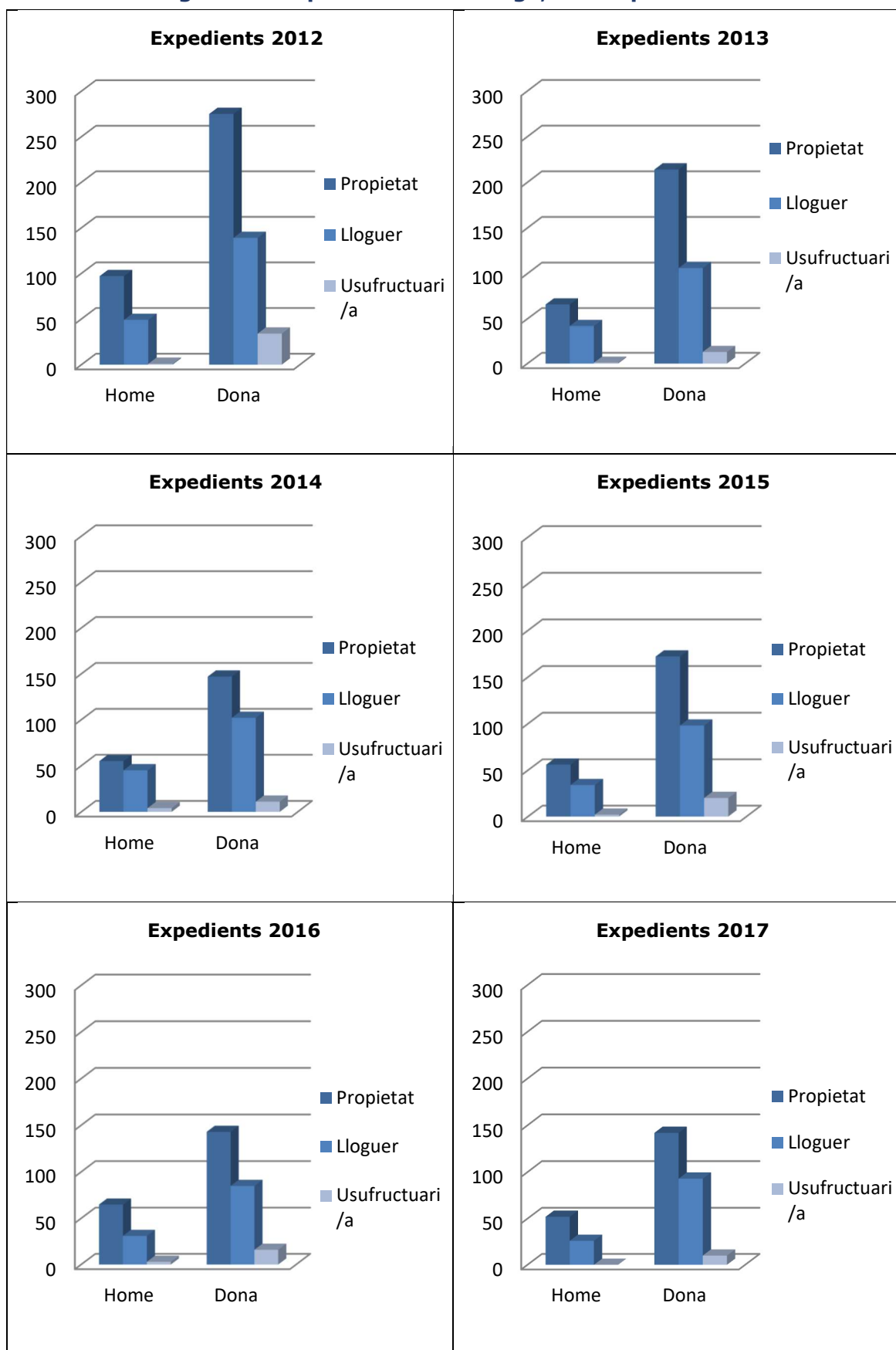
Es demana a totes les persones avaluades, quina és la seva situació respecte a la propietat de l'habitatge on viuen.²

Taula 3. Propietat de l'habitatge, total i per sexe

Habitatge 2012				Habitatge 2013			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Propietat	97	275	372	Propietat	66	214	280
Lloguer	49	139	188	Lloguer	42	106	148
Usufructuari/a	1	34	35	Usufructuari/a	1	13	14
Total	147	448	595	Total	109	333	442
Habitatge 2014				Habitatge 2015			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Propietat	55	147	202	Propietat	56	172	228
Lloguer	45	102	147	Lloguer	34	98	132
Usufructuari/a	4	11	15	Usufructuari/a	2	20	22
Total	104	260	364	Total	92	290	382
Habitatge 2016				Habitatge 2017			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Propietat	65	143	208	Propietat	52	142	194
Lloguer	31	85	116	Lloguer	26	93	119
Usufructuari/a	3	16	19	Usufructuari/a	0	10	10
Total	99	244	343	Total	78	245	323

² En diferents casos no s'ha pogut enregistrar la resposta perquè es tractava de situacions particulars, com ara l'habitatge d'algun altre familiar o altres situacions. Aquest fet fa que el nombre de casos perduts sigui superior en aquesta variable.

Figura 3. Propietat de l'habitatge, total i per sexe

El 60,5% dels beneficiaris són propietaris de l'habitatge on viuen, mentre que el 34,7% tenen el pis en règim de lloguer, i la resta (4,7% aproximadament) el tenen en usdefruit. El comportament per gènere és en aquest cas molt similar per a les diferents categories de la variable. Així, el 62,2% dels homes i el 60,1% de les dones són propietaris del pis on viuen. Un 36,1 % dels homes i un 34,2% de les dones viuen en règim de lloguer. Només en el cas dels usdefruits s'observa un major percentatge en el cas de les dones (5,7% de dones enfront del 1,7% d'homes).

Aproximadament 2/3 dels beneficiaris són propietaris de l'habitatge a on viuen. Pràcticament el 1/3 restant viuen de lloguer amb un petit percentatge d'usdefruit.

Resumint, el 74,2% dels beneficiaris de les ajudes durant el període 2012-2017 han sigut dones (1977 actuacions fetes per a dones i 686 per a homes). Prop de la meitat dels beneficiaris (un 51,6%) tenen entre 80 i 89 anys d'edat i el 69% tenen més de 80 anys. Prop d'un 44% del total de beneficiaris viu estrictament sol i el 60,5% dels beneficiaris són propietaris de l'habitatge on viuen. Un 34,7% dels beneficiaris tenen el pis en règim de lloguer i hi ha una major presència de dones que tenen el pis en usdefruit.

1.5 Limitacions en l'autonomia

A l'hora de valorar les limitacions a la seva autonomia, als expedients de valoració aplicats als beneficiaris es pregunta en primer lloc si tenen reconegut o no algun tipus de discapacitat i si tenen concedit el Servei d'Atenció Domiciliària (SAD). Com es posa de manifest a continuació, només el 24,7% dels beneficiaris tenen reconeguda alguna discapacitat i aproximadament el 55% disposa de l'ajut del Servei d'Atenció Domiciliària.

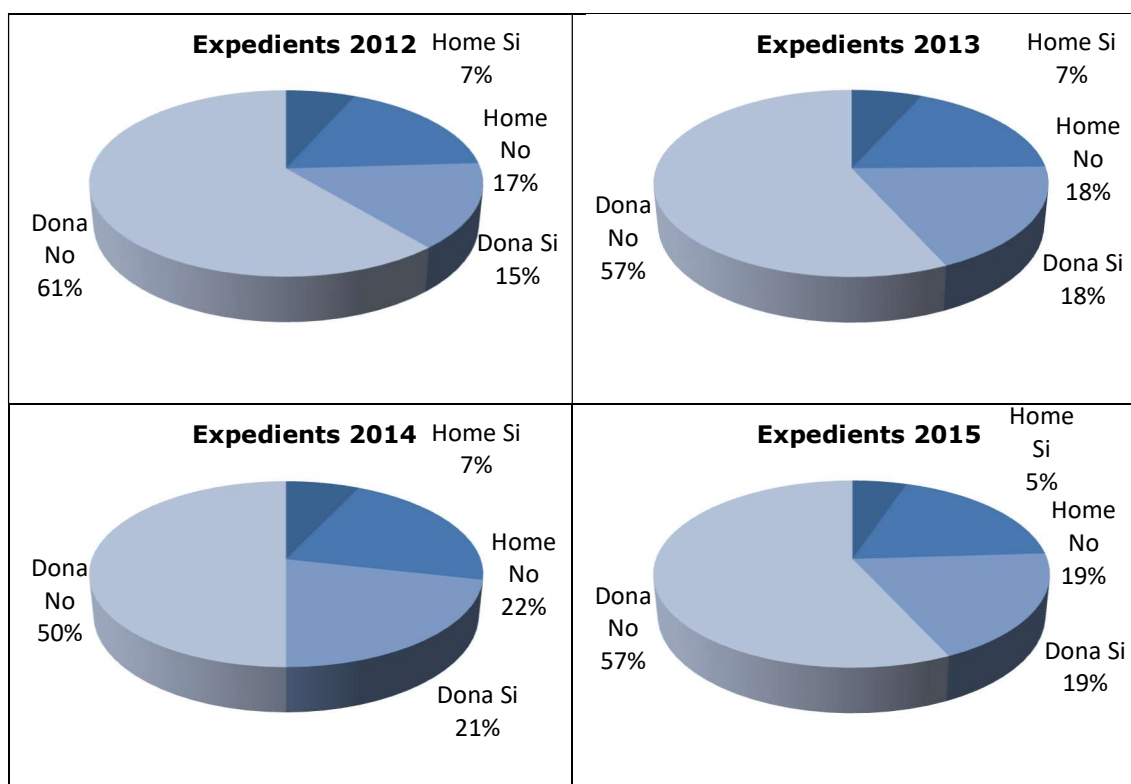
1.5.1. Discapacitat

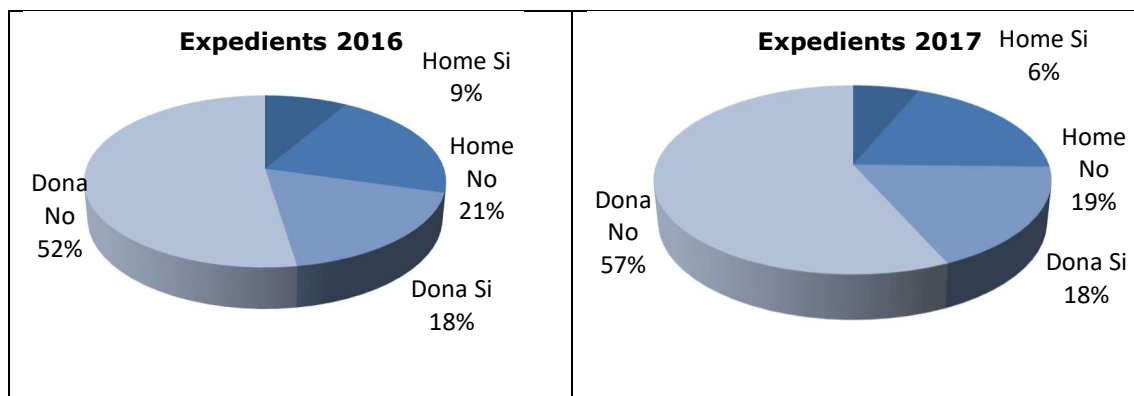
De forma agregada, aproximadament un 25% dels beneficiaris del Programa han indicat tenir reconeguda alguna discapacitat en el període analitzat. Entre els homes el percentatge de discapacitats és lleugerament més elevat que entre les dones (26,1% vs. 24,2%). A la taula 4 i la Figura 4 es troba la desagregació corresponent per anys d'estudi.

Taula 4. Existència de discapacitat

	Discapacitat 2012				Discapacitat 2013		
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
No	115	404	519	No	85	269	354
Si	44	98	142	Si	32	88	120
Total	159	502	661	Total	117	357	474
	Discapacitat 2014				Discapacitat 2015		
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
No	82	191	273	No	77	232	309
Si	27	82	109	Si	21	78	99
Total	109	273	382	Total	98	310	408
	Discapacitat 2016				Discapacitat 2017		
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
No	81	203	284	No	67	199	266
Si	33	70	103	Si	22	63	85
Total	114	273	387	Total	89	262	351

Figura 4. Existència de discapacitat

Pràcticament el 75% dels beneficiaris, tant homes com dones, no tenen reconeguda cap discapacitat.

1.5.2. Disponibilitat del Servei d'Atenció Domiciliària

Un 54,8% dels beneficiaris disposen del Servei d'Atenció Domiciliària, i és més elevat el percentatge de dones que reben aquest tipus d'ajuda (un 56,6 % enfront del 49,4% dels homes).

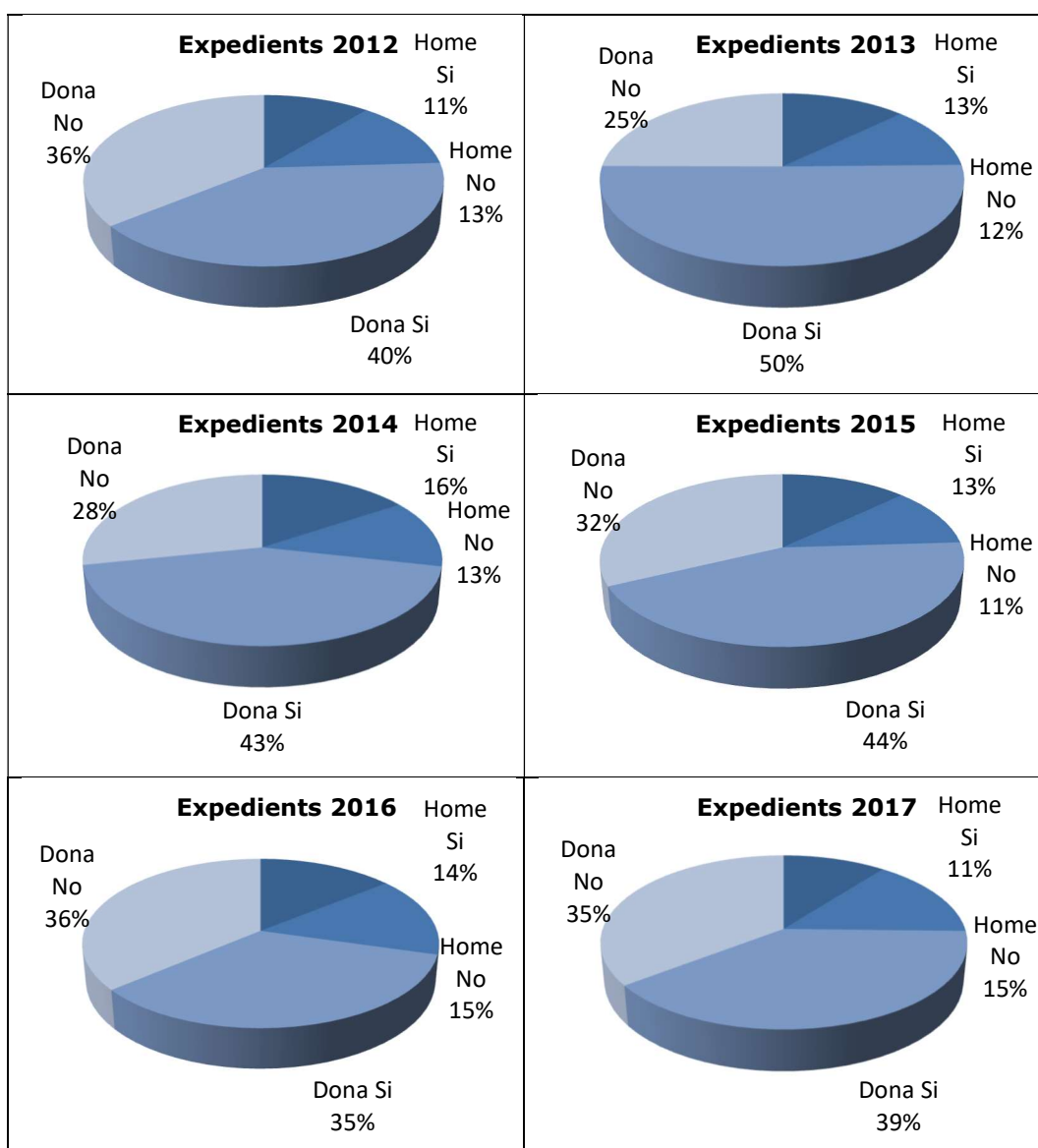
Taula 5. Disponibilitat del Servei d'Atenció Domiciliària

Disponibilitat del Servei d'Atenció Domiciliària 2012				Disponibilitat del Servei d'Atenció Domiciliària 2013			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
No	86	237	323	No	56	118	174
Si	73	265	338	Si	61	239	300
Total	159	502	661	Total	117	357	474

Disponibilitat del Servei d'Atenció Domiciliària 2014				Disponibilitat del Servei d'Atenció Domiciliària 2015			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
No	49	108	157	No	45	131	176
Si	60	165	225	Si	53	179	232
Total	109	273	382	Total	98	310	408

Disponibilitat del Servei d'Atenció Domiciliària 2016				Disponibilitat del Servei d'Atenció Domiciliària 2017			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
No	59	140	199	No	52	124	176
Si	55	133	188	Si	37	138	175
Total	114	273	387	Total	89	262	351

Figura 5. Disponibilitat del Servei d'Atenció Domiciliària

Aproximadament la meitat dels beneficiaris gaudeixen del Servei d'Atenció Domiciliària, amb un percentatge lleugerament superior en el cas de les dones.

1.5.3. Grau de Dependència

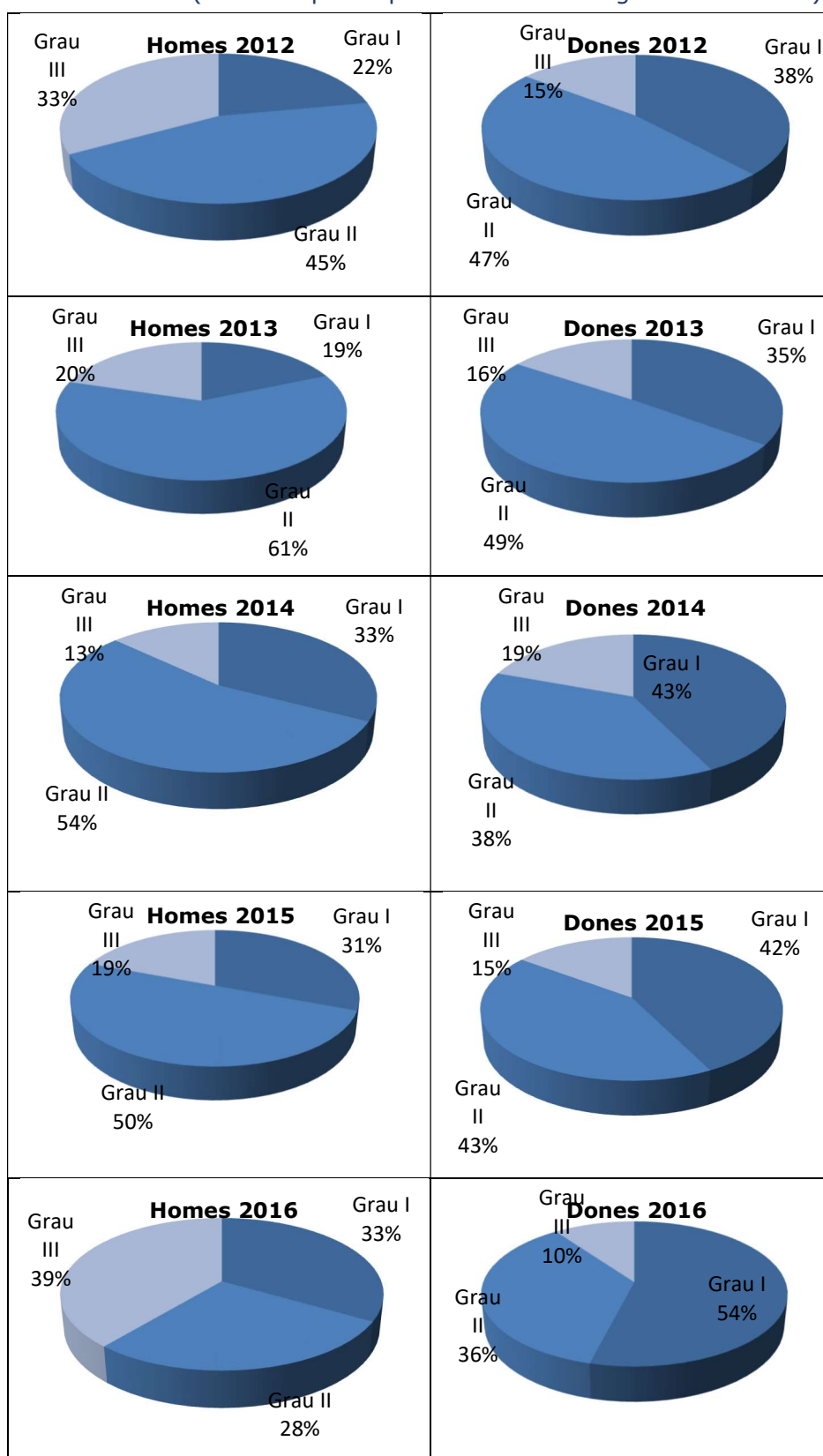
Pràcticament un 40% dels beneficiaris (1063 persones) tenen reconegut algun grau de dependència amb cobertura pública entre 2012 y 2017 (taula 6, desagregada per anys). Un 37,3% dels beneficiaris amb grau de dependència reconegut el tenen com a dependència moderada (grau I), prop d'un 45 % tenen dependència severa (grau II) i la resta, un 17,5%, gran dependència. La severitat de la dependència es major entre els homes amb una proporció amb gran dependència (grau III) del 24,1% (del 15,1% entre les dones) i una proporció de homes amb dependència severa (grau II)

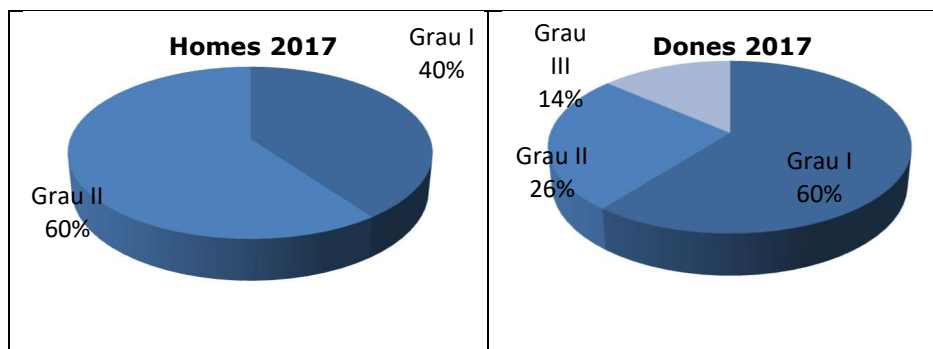
del 50,2% (del 43,4% entre les dones). En el cas de les dones, la presència de dependència moderada o de grau I és notablement més elevada que en els homes (un 41,4% enfront del 25,6% dels homes).

Taula 6. Grau de dependència
(només aquells que la tenen reconeguda oficialment)

Grau Dependència 2012				Grau Dependència 2013			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Grau I	24	107	131	Grau I	11	67	78
Grau II	49	133	182	Grau II	36	94	130
Grau III	36	41	77	Grau III	12	30	42
Total	109	281	390	Total	59	191	250
Grau Dependència 2014				Grau Dependència 2015			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Grau I	15	46	61	Grau I	8	40	48
Grau II	25	41	66	Grau II	13	40	53
Grau III	6	21	27	Grau III	5	14	19
Total	46	108	154	Total	26	94	120
Grau Dependència 2016				Grau Dependència 2017			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Grau I	6	27	33	Grau I	6	40	46
Grau II	5	18	23	Grau II	9	17	26
Grau III	7	5	12	Grau III	0	9	9
Total	18	50	68	Total	15	66	81

Figura 6. Grau de dependència
(només aquells que la tenen reconeguda oficialment)

A la taula 7 considerem la distribució del grau de dependència per intervals d'edat i sexe, als diferents anys d'estudi. No obstant això, el fet de que el nivell de dependència subjecte a cobertura pública no hagi sigut utilitzat com a criteri a la selecció dels beneficiaris es posa de manifest als resultats obtinguts, sense que pugui establir-se una tendència clara en l'augment de la severitat de la dependència a mesura que augmenta l'edat dels individus, com queda patent a la literatura i a la avaluació de les dades públiques sobre dependència. Els resultats es mostren, per tant, a nivell merament descriptiu sobre el grau de dependència per als individus de la mostra utilitzada a l'estudi, que han sigut seleccionats com a beneficiaris del projecte analitzat tenint o no reconeguda la cobertura pública de dependència.

Taula 7. Grau de dependència per sexe i edat
(només per aquells que la tenen reconeguda oficialment)

	Expedients 2012							
	Home				Dona			
	Grau I	Grau II	Grau III	Total	Grau I	Grau II	Grau III	Total
65-69	50,0%	33,3%	16,7%	100,0%	63,6%	18,2%	18,2%	100,0%
70-74	0,0%	57,1%	42,9%	100,0%	44,4%	55,6%	0,0%	100,0%
75-79	14,8%	66,7%	18,5%	100,0%	32,5%	52,5%	15,0%	100,0%
80-84	16,7%	50,0%	33,3%	100,0%	44,6%	45,8%	9,6%	100,0%
85-89	30,0%	30,0%	40,0%	100,0%	42,7%	43,9%	13,4%	100,0%
90-94	23,1%	23,1%	53,8%	100,0%	27,5%	50,0%	22,5%	100,0%
Més de 95	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%	0,0%	76,9%	23,1%	100,0%
Total	22,0%	45,0%	33,0%	100,0%	38,5%	47,5%	14,0%	100,0%

Expedients 2013								
	Home				Dona			
	Grau I	Grau II	Grau III	Total	Grau I	Grau II	Grau III	Total
65-69	33,3%	66,7%	0,0%	100,0%	40,0%	60,0%	0,0%	100,0%
70-74	0,0%	66,7%	33,3%	100,0%	21,4%	57,1%	21,4%	100,0%
75-79	20,0%	70,0%	10,0%	100,0%	31,0%	58,6%	10,3%	100,0%
80-84	18,2%	63,6%	18,2%	100,0%	31,1%	60,0%	8,9%	100,0%
85-89	17,6%	47,1%	35,3%	100,0%	45,5%	34,1%	20,5%	100,0%
90-94	30,0%	70,0%	0,0%	100,0%	40,0%	40,0%	20,0%	100,0%
Més de 95	0,0%	50,0%	50,0%	100,0%	26,3%	52,6%	21,1%	100,0%
Total	18,6%	61,0%	20,3%	100,0%	35,1%	49,2%	15,7%	100,0%

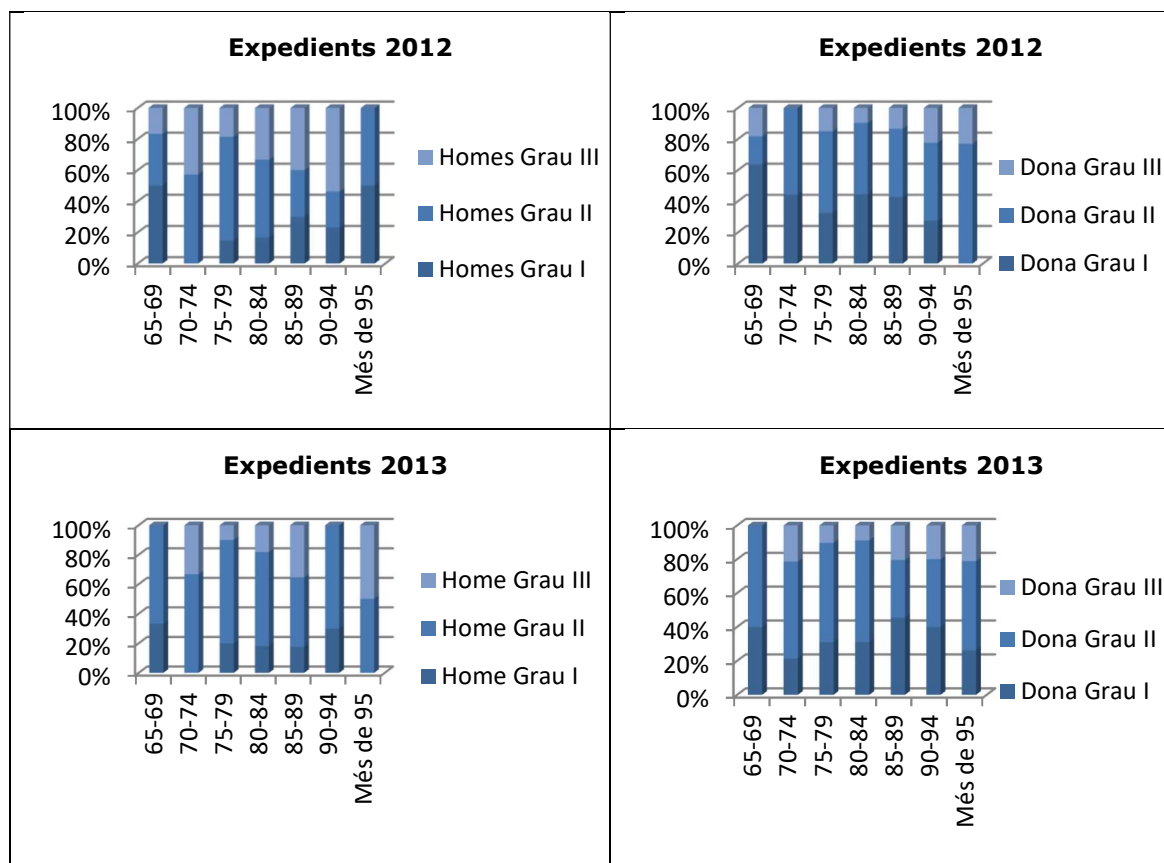
Expedients 2014								
	Home				Dona			
	Grau I	Grau II	Grau III	Total	Grau I	Grau II	Grau III	Total
65-69	50,0%	33,3%	16,7%	100,0%	63,6%	18,2%	18,2%	100,0%
70-74	0,0%	57,1%	42,9%	100,0%	44,4%	55,6%	0,0%	100,0%
75-79	14,8%	66,7%	18,5%	100,0%	32,5%	52,5%	15,0%	100,0%
80-84	16,7%	50,0%	33,3%	100,0%	44,6%	45,8%	9,6%	100,0%
85-89	30,0%	30,0%	40,0%	100,0%	42,7%	43,9%	13,4%	100,0%
90-94	23,1%	23,1%	53,8%	100,0%	27,5%	50,0%	22,5%	100,0%
Més de 95	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%	0,0%	76,9%	23,1%	100,0%
Total	22,0%	45,0%	33,0%	100,0%	38,5%	47,5%	14,0%	100,0%

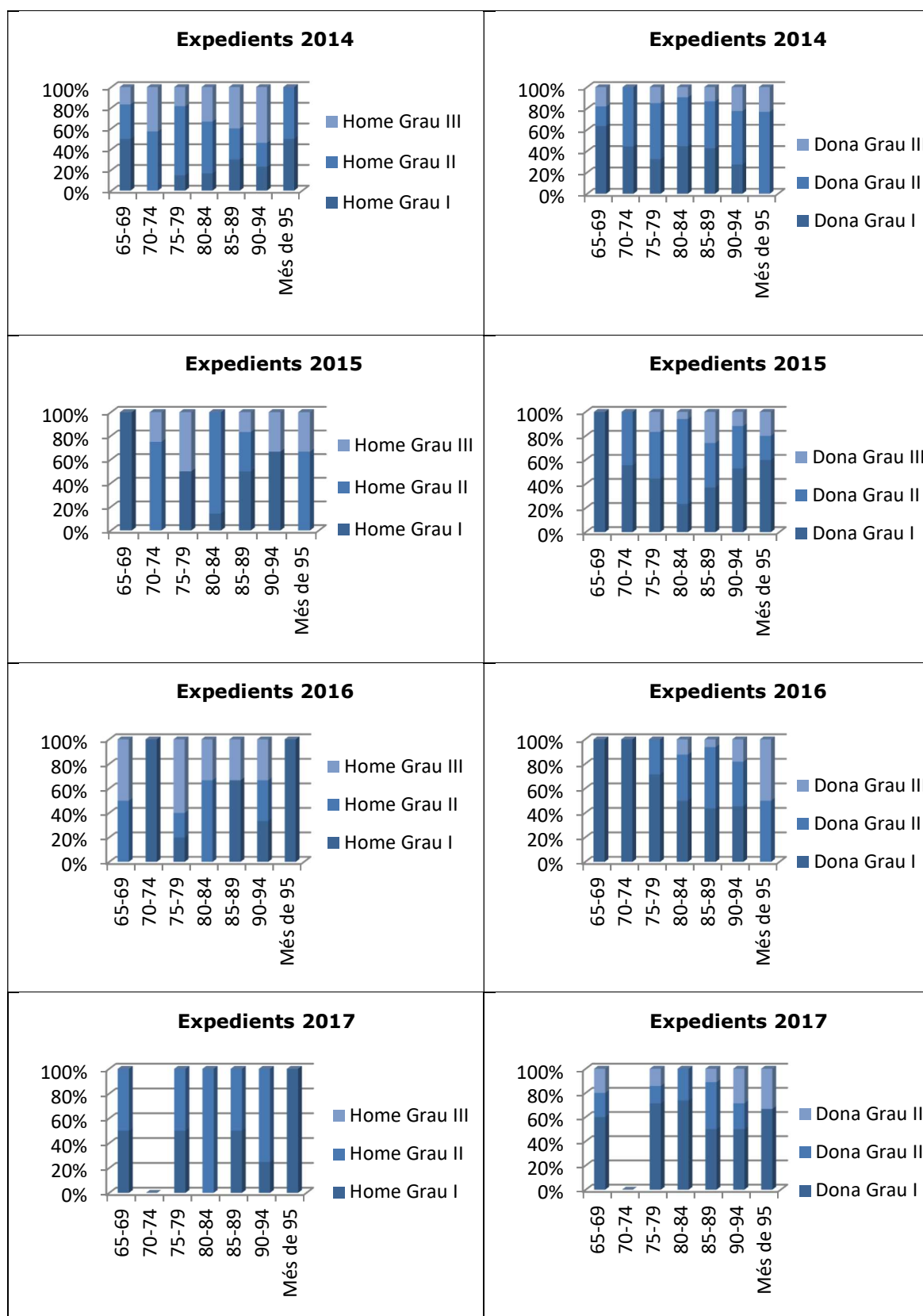
Expedients 2015								
	Home				Dona			
	Grau I	Grau II	Grau III	Total	Grau I	Grau II	Grau III	Total
65-69	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
70-74	0,0%	75,0%	25,0%	100,0%	55,6%	44,4%	0,0%	100,0%
75-79	50,0%	0,0%	50,0%	100,0%	44,4%	38,9%	16,7%	100,0%
80-84	14,3%	85,7%	0,0%	100,0%	23,5%	70,6%	5,9%	100,0%
85-89	50,0%	33,3%	16,7%	100,0%	37,0%	37,0%	25,9%	100,0%
90-94	66,7%	0,0%	33,3%	100,0%	52,9%	35,3%	11,8%	100,0%
Més de 95	0,0%	66,7%	33,3%	100,0%	60,0%	20,0%	20,0%	100,0%
Total	30,8%	50,0%	19,2%	100,0%	42,6%	42,6%	14,9%	100,0%

Expedients 2016								
	Home				Dona			
	Grau I	Grau II	Grau III	Total	Grau I	Grau II	Grau III	Total
65-69	0,0%	50,0%	50,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
70-74	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
75-79	20,0%	20,0%	60,0%	100,0%	71,4%	28,6%	0,0%	100,0%
80-84	0,0%	66,7%	33,3%	100,0%	50,0%	37,5%	12,5%	100,0%
85-89	66,7%	0,0%	33,3%	100,0%	43,8%	50,0%	6,3%	100,0%
90-94	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%	45,5%	36,4%	18,2%	100,0%
Més de 95	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	50,0%	50,0%	100,0%
Total	33,3%	27,8%	38,9%	100,0%	54,0%	36,0%	10,0%	100,0%

Expedients 2017								
	Home				Dona			
	Grau I	Grau II	Grau III	Total	Grau I	Grau II	Grau III	Total
65-69	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%	60,0%	20,0%	20,0%	100,0%
70-74	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
75-79	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%	71,4%	14,3%	14,3%	100,0%
80-84	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	73,7%	26,3%	0,0%	100,0%
85-89	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%	50,0%	38,9%	11,1%	100,0%
90-94	25,0%	75,0%	0,0%	100,0%	50,0%	21,4%	28,6%	100,0%
Més de 95	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	66,7%	0,0%	33,3%	100,0%
Total	40,0%	60,0%	0,0%	100,0%	60,6%	25,8%	13,6%	100,0%

Figura 7. Grau de dependència per sexe i edat
(només per aquells que la tenen reconeguda oficialment)

Resumint, aproximadament el 25% dels beneficiaris del programa avaluats entre 2012 i 2017 tenen una discapacitat reconeguda, i la proporció és més elevada entre els homes (26,1 %) que entre les dones (24,2%). Un 55% dels beneficiaris disposen del Servei d'Atenció Domiciliària (superior en el cas de les dones), i pràcticament un 40% tenen reconegut algun grau de dependència amb cobertura pública. A la mostra, la severitat de la dependència es major en el cas dels homes que de les dones.

CAPÍTOL 2

LIMITACIONS PRÈVIES A LA INTERVENCIÓ DEL CVI

2.1. Limitacions de visió, audició i comunicació a la visita inicial

A la taula 8 s'analitza el nivell de dificultat declarat pels beneficiaris en la realització d'activitats relacionades amb **la vista, l'oïda i la comunicació** (parlar, llegir, escriure i comprendre a altres persones), **abans de les actuacions dutes a terme per el CVI** en el marc de el programa.

Taula 8. Percentatge de beneficiaris amb limitacions en visió, audició i comunicació per nivell de dificultat (prèviament a la intervenció del CVI)

Nivell de dificultat expedients 2012				
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Té alguna limitació a la vista	11,39%	65,50%	21,73%	1,36%
2. Té alguna limitació de l'oïda	51,14%	33,30%	14,91%	0,60%
3. Té alguna limitació per parlar	75,07%	13,37%	8,81%	2,73%
4. Té alguna limitació de comunicació per escriure o llegir	56,42%	21,10%	14,37%	8,10%
5. Té alguna limitació per comprendre el que li diuen altres persones	76,79%	11,99%	8,09%	3,11%

Nivell de dificultat expedients 2013				
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Té alguna limitació a la vista	9,93%	73,57%	16,06%	0,42%
2. Té alguna limitació de l'oïda	49,68%	35,30%	15,01%	0,00%
3. Té alguna limitació per parlar	75,58%	15,28%	8,06%	1,06%
4. Té alguna limitació de comunicació per escriure o llegir	45,33%	29,02%	14,4%	11,22%
5. Té alguna limitació per comprendre el que li diuen altres persones	78,54%	13,09%	7,93%	0,42%

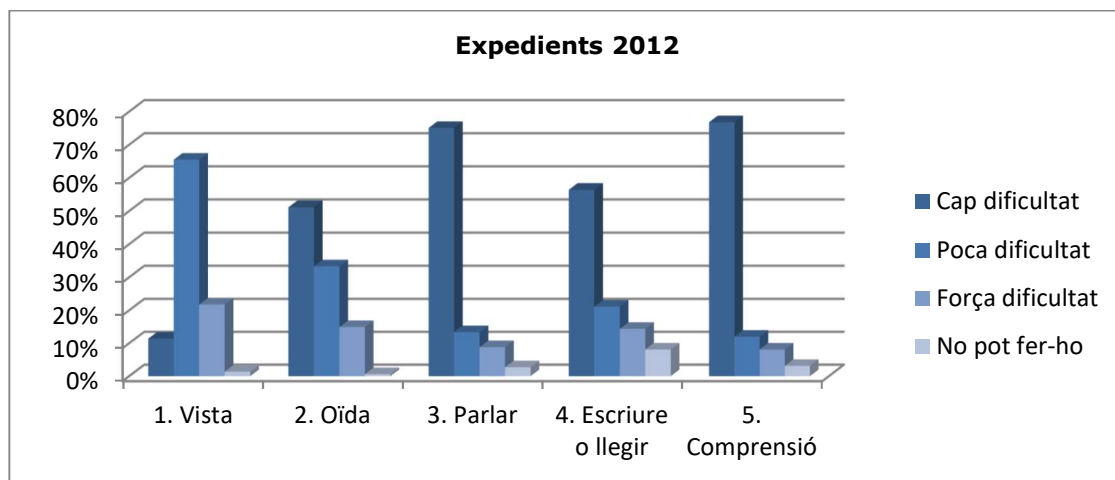
Nivell de dificultat expedients 2014				
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Té alguna limitació a la vista	6,82%	74,28%	18,64%	0,26%
2. Té alguna limitació de l'oïda	35,86%	49,21%	14,92%	-
3. Té alguna limitació per parlar	71,24%	19,53%	8,44%	0,79%
4. Té alguna limitació de comunicació per escriure o llegir	56,58%	32,37%	8,42%	2,63%
5. Té alguna limitació per comprendre el que li diuen altres persones	77,33%	17,33%	5,33%	-

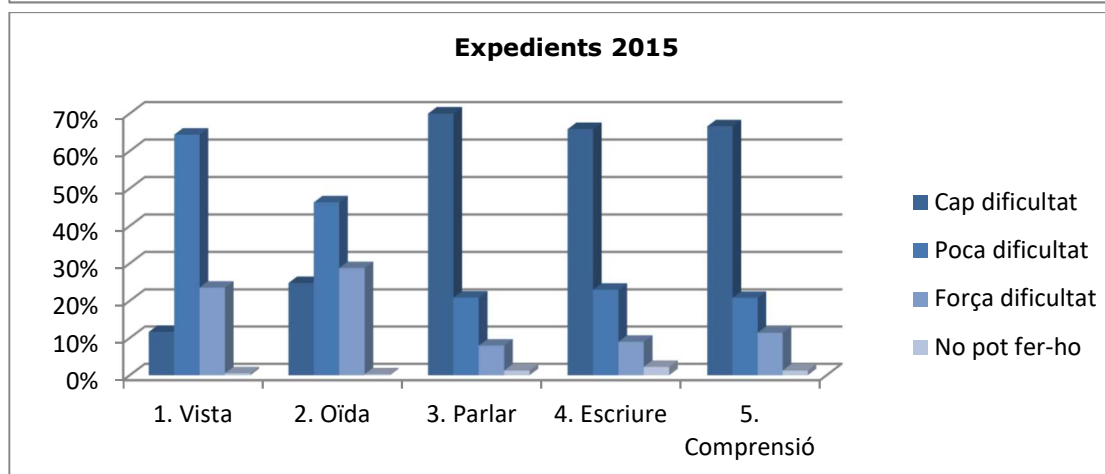
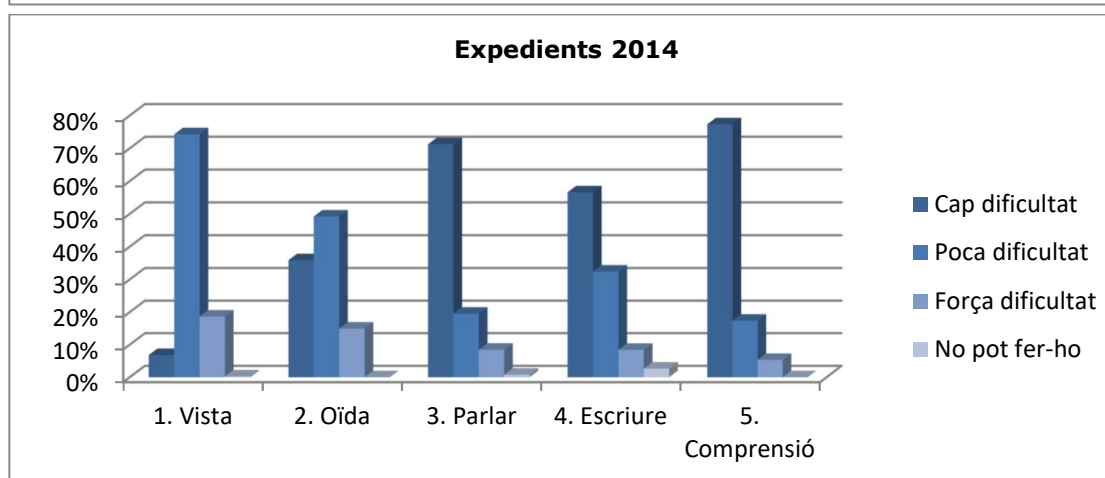
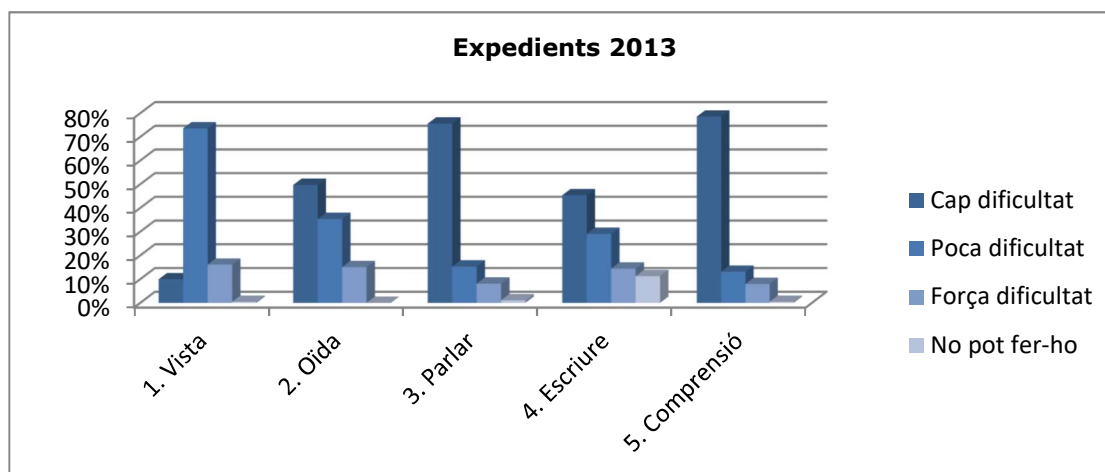
Nivell de dificultat expedients 2015				
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Té alguna limitació a la vista	11,63%	64,36%	23,51%	0,50%
2. Té alguna limitació de l'oïda	24,75%	46,29%	28,71%	0,25%
3. Té alguna limitació per parlar	69,98%	20,84%	7,94%	1,24%
4. Té alguna limitació de comunicació per escriure o llegir	65,84%	22,94%	8,98%	2,24%
5. Té alguna limitació per comprendre el que li diuen altres persones	66,58%	20,79%	11,39%	1,24%

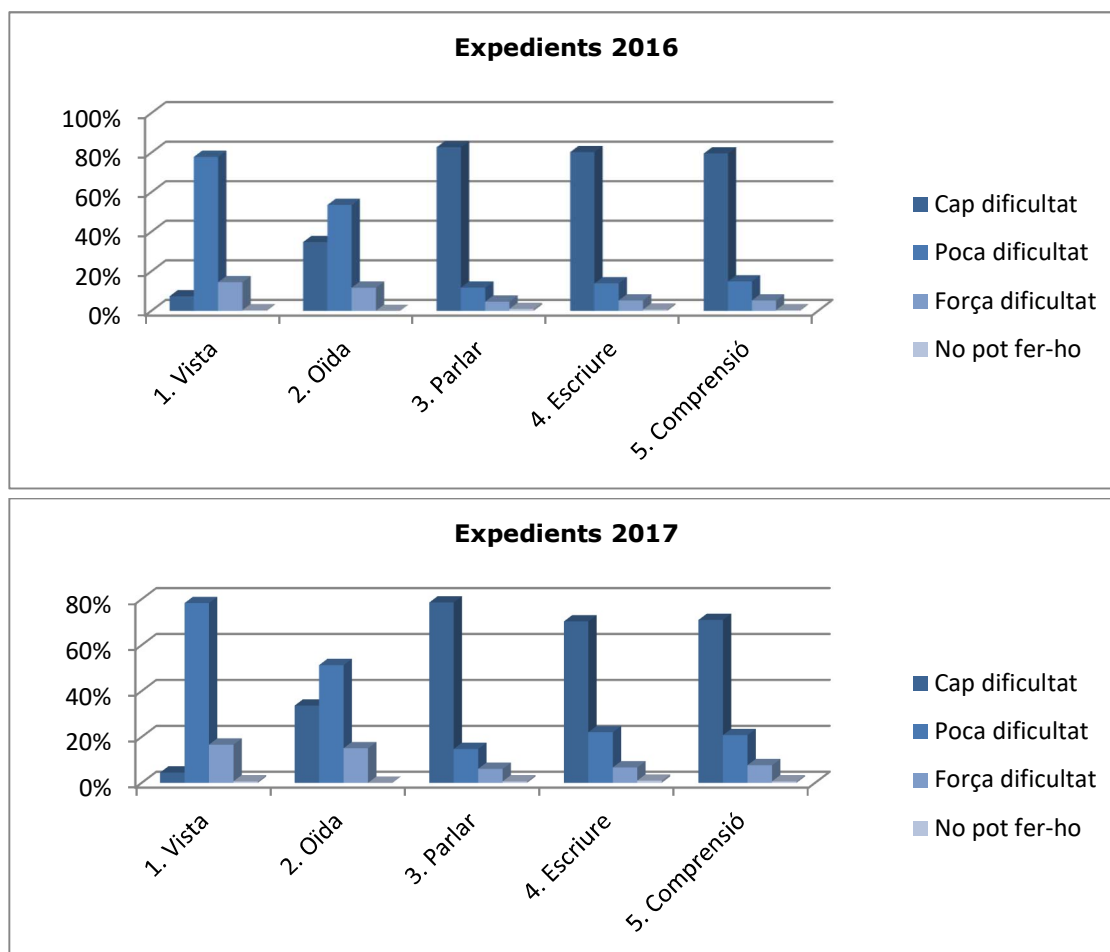
Nivell de dificultat expedients 2016				
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Té alguna limitació a la vista	7,38%	77,85%	14,46%	0,31%
2. Té alguna limitació de l'oïda	34,77%	53,54%	11,69%	0,00%
3. Té alguna limitació per parlar	82,72%	11,73%	4,63%	0,93%
4. Té alguna limitació de comunicació per escriure o llegir	80,25%	13,89%	5,25%	0,62%
5. Té alguna limitació per comprendre el que li diuen altres persones	79,57%	14,86%	5,26%	0,31%

Nivell de dificultat expedients 2017				
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Té alguna limitació a la vista	4,47%	78,27%	16,61%	0,64%
2. Té alguna limitació de l'oïda	33,65%	51,28%	15,06%	0,00%
3. Té alguna limitació per parlar	78,53%	14,74%	6,09%	0,64%
4. Té alguna limitació de comunicació per escriure o llegir	70,29%	22,04%	6,71%	0,96%
5. Té alguna limitació per comprendre el que li diuen altres persones	70,93%	20,77%	7,67%	0,64%

Figura 8. Percentatge de beneficiaris amb limitacions en visió, audició i comunicació per nivell de dificultat (prèviament a la intervenció del CVI)

En mitjana, un 18,5% dels beneficiaris analitzats entre el 2012 i el 2017 tenen una limitació important a la vista, que es tradueix en força dificultat o impossibilitat de veure la televisió, fins i tot amb ulleres o lents de contacte, el que inclou els que tenen ceguesa d'un ull o ceguesa total. En un 0,5% dels casos la limitació es total. Només un 8,6% aproximadament manifesten no tenir cap limitació a la vista i la resta presenten un nivell baix de dificultat en aquesta limitació.

Pel que fa a la oïda, un 16,8% tenen força dificultat o total limitació per seguir una conversa de to normal entre diverses persones, fins i tot amb aparell, o tenen sordesa d'una orel·la o sordesa total. A la vegada, un 38,3% dels beneficiaris manifesten no tenir cap limitació d'oïda i la resta un nivell baix.

Un 75,5% dels entrevistats per terme mitjà no tenen cap limitació per parlar i fer-se entendre, mentre que un 7,3% manifesten tenir força dificultat i un 1,2% impossibilitat.

El 62,45% no tenen cap dificultat per escriure o llegir o per fer entendre signes gràfics o les hores del rellotge. D'altra banda, un 4,3% no poden comunicar-se per llegir o escriure i un 9,7% tenen força dificultat per fer-ho.

Finalment, el 89,9% dels beneficiaris no tenen cap dificultat, o ben poca, per comprendre el que li diuen altres persones. Però un 7,6% tenen força dificultat per comprendre i un 0,9% tenen impossibilitat del tot per comprendre el que li diuen.

Són excepcionals els casos en que els beneficiaris reben ajut personal per limitacions a la visió, l'audició i la comunicació.

Les ulleres i els audiòfons són els productes de suport que utilitzen més freqüentment els beneficiaris per a alleugerar les limitacions visuals i auditives. L'ús de les ulleres, lògicament, millora notablement la comprensió de textos.

L'analfabetisme és el motiu principal de les limitacions a la comprensió mitjançant la lectura i l'escriptura.

2.2 Limitacions de mobilitat a la visita inicial

En relació a les **limitacions de mobilitat** presentades pels beneficiaris de forma prèvia a la intervenció del CVI, els resultats obtinguts es presenten a la taula 9 i la figura 9.

Taula 9. Percentatge de beneficiaris amb limitacions de mobilitat per nivell de dificultat (prèviament a la intervenció del CVI)

Expedients 2012				
	Nivell de dificultat			
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Té alguna limitació per entrar i sortir del llit	10.1%	51.1%	34.6%	5,9%
2. Té alguna limitació per asseure's i aixecar-se de la cadira	12,8%	43,2%	38,3%	5,7%
3. Té alguna limitació per asseure's i aixecar-se del WC	11,1%	39,1%	42,0%	7,8%
4. Té alguna limitació per mantenir el cos en la mateixa posició	6,0%	44,0%	44,1%	5,9%
5. Té alguna limitació per desplaçar-se dins de casa	6,5%	55,7%	31%	6,8%
6. S'agafa a les parets quan camina	11,3%	52,9%	27,2%	8,7%
7. Té alguna limitació per entrar o sortir de la banyera	-	13,4%	60,1%	26,5%
8. Té alguna limitació per entrar o sortir de la dutxa	0,8%	35,7%	44,6%	19,0%
9. Té alguna limitació per sortir de casa	2,7%	38,4%	43,9%	15,1%
10. Té alguna limitació per pujar o baixar escales	1,1%	23,4%	46,1%	29,4%

Expedients 2013				
	Nivell de dificultat			
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Té alguna limitació per entrar i sortir del llit	22,41%	52,74%	20,65%	4,17%
2. Té alguna limitació per asseure's i aixecar-se de la cadira	13,31%	51,74%	30,34%	4,58%
3. Té alguna limitació per asseure's i aixecar-se del WC	11,28%	42,25%	40,92%	5,53%
4. Té alguna limitació per mantenir el cos en la mateixa posició	3,95%	37,36%	54,72%	3,95%
5. Té alguna limitació per desplaçar-se dins de casa	7,67%	57,56%	30,27%	4,47%
6. S'agafa a les parets quan camina	16,66%	32,44%	46,13%	4,76%
7. Té alguna limitació per entrar o sortir de la banyera	38,00%	21,29%	60,07%	18,25%
8. Té alguna limitació per entrar o sortir de la dutxa	3,79%	51,18%	35,07%	9,95%
9. Té alguna limitació per sortir de casa	9,95%	48,89%	38,92%	8,38%
10. Té alguna limitació per pujar o baixar escales	1,27%	27,81%	48,61%	22,29%

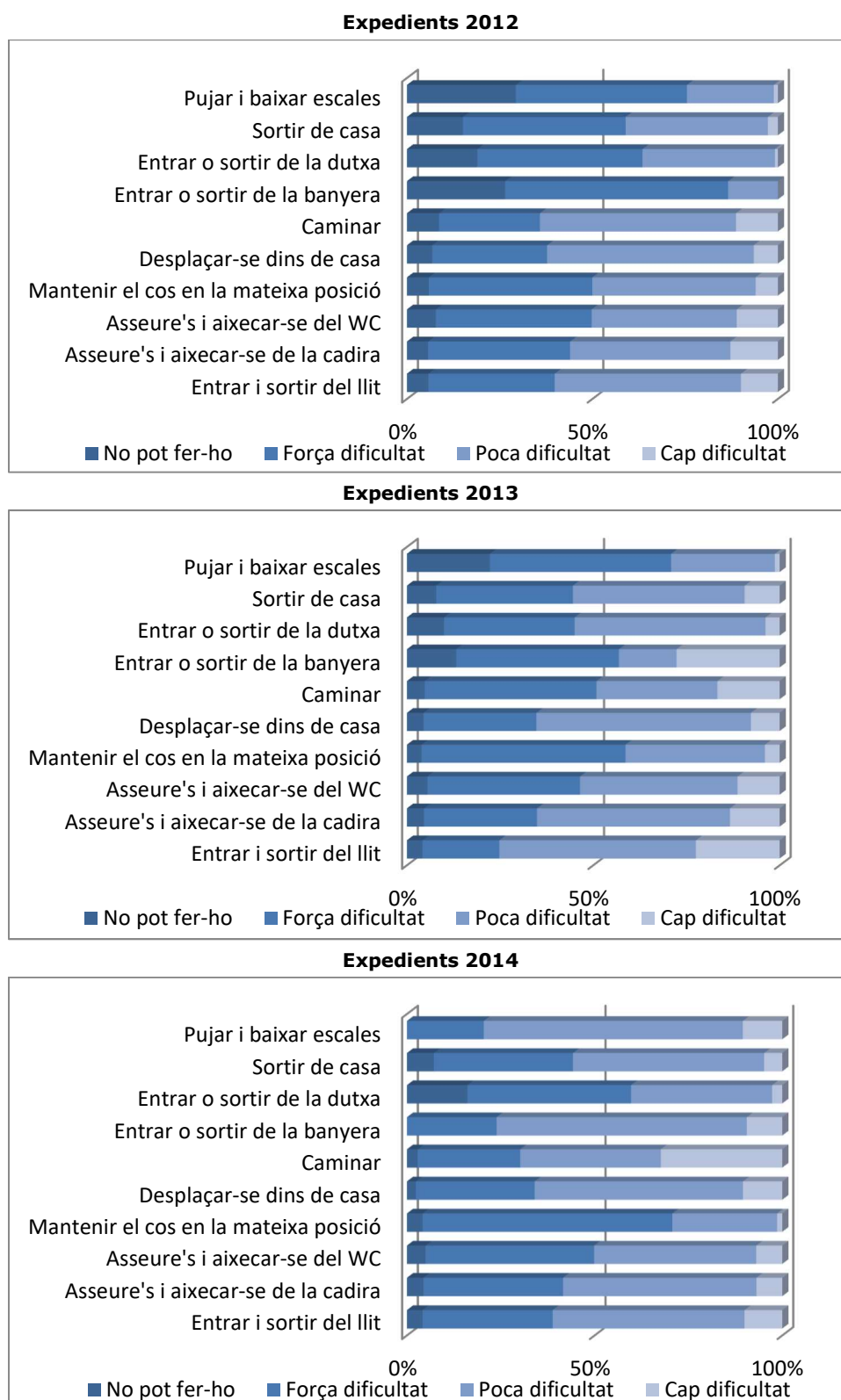
Expedients 2014				
	Nivell de dificultat			
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Té alguna limitació per entrar i sortir del llit	10,05%	51,11%	34,63%	4,18%
2. Té alguna limitació per asseure's i aixecar-se de la cadira	6,88%	51,51%	37,19%	4,40%
3. Té alguna limitació per asseure's i aixecar-se del WC	6,92%	43,21%	44,87%	4,98%
4. Té alguna limitació per mantenir el cos en la mateixa posició	1,40%	27,88%	66,47%	4,22%
5. Té alguna limitació per desplaçar-se dins de casa	10,45%	55,49%	31,63%	2,41%
6. S'agafa a les parets quan camina	32,37%	37,41%	27,33%	2,87%
7. Té alguna limitació per entrar o sortir de la banyera	9,45%	66,66%	23,87%	-
8. Té alguna limitació per entrar o sortir de la dutxa	2,68%	37,58%	43,62%	16,10%
9. Té alguna limitació per sortir de casa	4,82%	50,93%	36,99%	7,23%
10. Té alguna limitació per pujar o baixar escales	10,51%	69,00%	20,48%	-

Expedients 2015				
	Nivell de dificultat			
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Té alguna limitació per entrar i sortir del llit	9,31%	55,16%	33,75%	1,76%
2. Té alguna limitació per asseure's i aixecar-se de la cadira	14,07%	43,21%	40,45%	2,26%
3. Té alguna limitació per asseure's i aixecar-se del WC	9,11%	44,05%	43,03%	3,79%
4. Té alguna limitació per mantenir el cos en la mateixa posició	20,10%	36,85%	41,49%	1,54%
5. Té alguna limitació per desplaçar-se dins de casa	15,53%	46,86%	33,83%	3,75%
6. S'agafa a les parets quan camina	32,12%	33,16%	30,82%	3,88%
7. Té alguna limitació per entrar o sortir de la banyera	10,92%	73,94%	15,12%	-
8. Té alguna limitació per entrar o sortir de la dutxa	3,03%	33,33%	55,15%	8,48%
9. Té alguna limitació per sortir de casa	5,01%	42,60%	47,11%	5,26%
10. Té alguna limitació per pujar o baixar escales	49,00%	12,40%	73,20%	13,89%

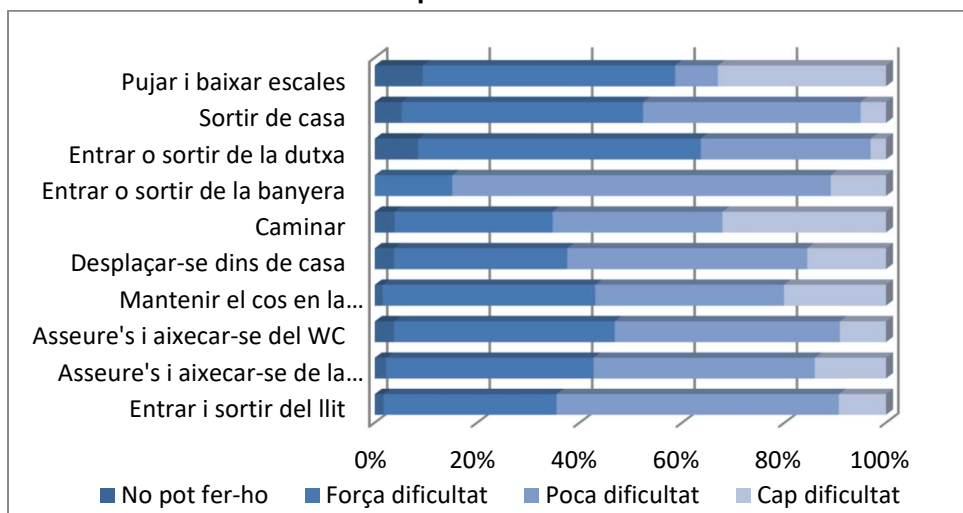
Expedients 2016				
	Nivell de dificultat			
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Té alguna limitació per entrar i sortir del llit	7,62%	56,19%	33,02%	3,17%
2. Té alguna limitació per asseure's i aixecar-se de la cadira	10,13%	47,15%	38,92%	3,80%
3. Té alguna limitació per asseure's i aixecar-se del WC	9,90%	44,09%	41,21%	4,79%
4. Té alguna limitació per mantenir el cos en la mateixa posició	3,79%	23,34%	71,61%	1,26%
5. Té alguna limitació per desplaçar-se dins de casa	17,98%	53,31%	25,24%	3,47%
6. S'agafa a les parets quan camina	52,68%	34,56%	10,40%	2,35%
7. Té alguna limitació per entrar o sortir de la banyera	-	12,85%	70,39%	16,76%
8. Té alguna limitació per entrar o sortir de la dutxa	0,74%	43,38%	41,18%	14,71%
9. Té alguna limitació per sortir de casa	5,00%	35,31%	49,69%	10,00%
10. Té alguna limitació per pujar o baixar escales	0,93%	7,76%	73,91%	17,39%

Expedients 2017				
Nivell de dificultat				
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Té alguna limitació per entrar i sortir del llit	5,88%	56,74%	32,17%	5,19%
2. Té alguna limitació per asseure's i aixecar-se de la cadira	6,84%	58,21%	31,16%	3,76%
3. Té alguna limitació per asseure's i aixecar-se del WC	6,94%	51,38%	36,11%	5,55%
4. Té alguna limitació per mantenir el cos en la mateixa posició	1,99%	36,87%	59,80%	1,32%
5. Té alguna limitació per desplaçar-se dins de casa	21,10%	53,24%	21,75%	3,89%
6. S'agafa a les parets quan camina	53,28%	35,64%	6,92%	4,15%
7. Té alguna limitació per entrar o sortir de la banyera	1,16%	11,11%	69,59%	18,12%
8. Té alguna limitació per entrar o sortir de la dutxa	0,73%	40,15%	47,45%	11,68%
9. Té alguna limitació per sortir de casa	3,57%	34,74%	51,94%	9,74%
10. Té alguna limitació per pujar o baixar escales	1,30%	7,51%	75,81%	15,35%

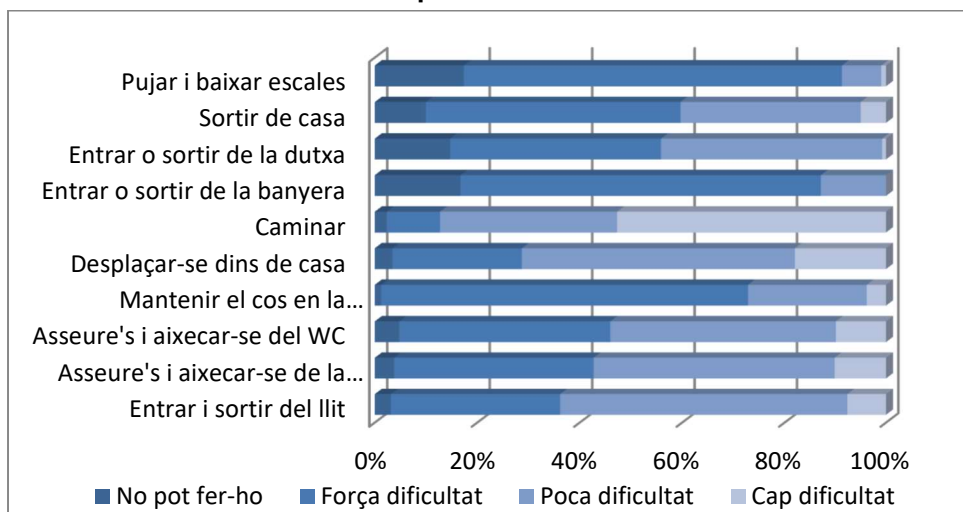
Figura 9. Percentatge de beneficiaris amb limitacions de mobilitat per nivell de dificultat (prèviament a la intervenció del CVI)

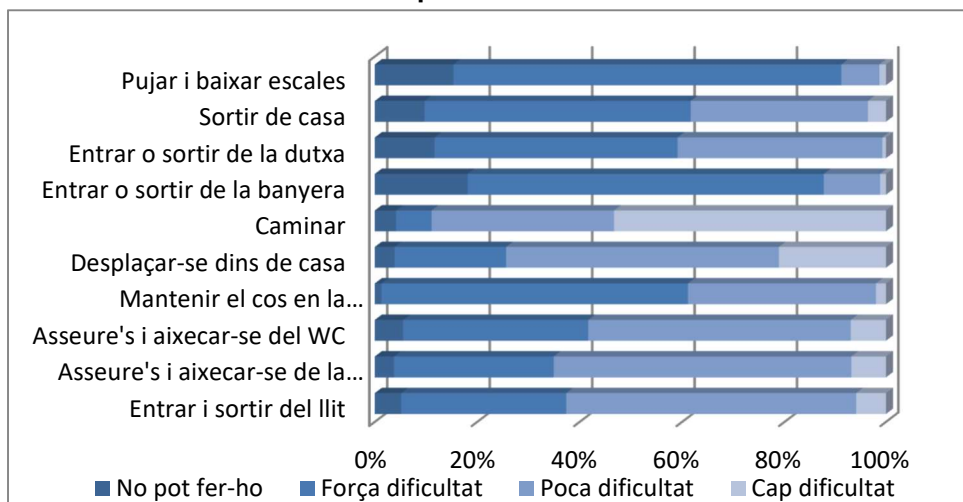
Expedients 2015

Expedients 2016

Expedients 2017

Per al període 2012-2017, aproximadament un 30% dels beneficiaris han manifestat força dificultat per a entrar i sortir del llit, i aproximadament un 4% han declarat no poder fer-ho. La resta de beneficiaris indiquen no presentar cap dificultat en aquest sentit o en un baix grau.

Asseure's o aixecar-se d'una cadira torna a ser una limitació important per a aproximadament un 36% dels beneficiaris. Inclús un 4% declara no poder fer-ho. En quant a la limitació per a asseure's o aixecar-se del WC, s'incrementa, respecte a les dues situacions anteriors, el percentatge dels que no poden fer-ho (fins a un 5,4% en terme mitjà) i també el dels que ho fan amb força dificultat, fins a aproximadament un 41%.

Més de la meitat dels beneficiaris (un 56,3%) presenten grans dificultats per a mantenir el cos en la mateixa posició (drets o asseguts el temps necessari), inclús un 3% declaren no poder fer-ho.

Si considerem les dificultats per a desplaçar-se dins de casa, el 30% tenen força dificultat i el 4% no poden fer-ho. De manera anàloga un 25% presenta força dificultat per a agafar-se a les parets quan camina.

De manera rellevant, un 50% dels beneficiaris tenen grans dificultats per a entrar i sortir de la banyera i un 13,2% declaren no poder fer-ho. Els percentatges són també elevats en el cas de les dutxes: aproximadament, un 44,5% dels beneficiaris, en terme mitjà, declaren dificultats per a entrar i sortir de les mateixes, inclús, i de nou, aproximadament un 13% declara no poder fer-ho.

Finalment, s'observen també importants limitacions per a sortir de la llar; també per a pujar i baixar escales. De fet, en terme mitjà per al període d'estudi, pràcticament el 45% dels beneficiaris assenyalen grans dificultats per a sortir de les seves llars, inclús un 9% aproximadament declara no poder-ho fer. Aquest resultat es complementa amb l'observat per a pujar i baixar escales. Un 56% manifesta força dificultats per a fer-ho, i de forma significativa, un 16,4% declara no poder-ho fer.

En relació a l'ajut personal rebut

Per al període d'estudi, i en terme mitjà, els beneficiaris reben ajut personal abans de la intervenció del CVI per a sortir de casa (65%), per a entrar o sortir de la banyera i/o dutxa (entre el 60% y 65%, aproximadament), i per a pujar o baixar les escales (58%). Tanmateix, l'ajut també apareix a la resta d'activitats de manera significativa. En terme mitjà, aproximadament un 30% dels beneficiaris indiquen que els ajuda algú per a entrar o sortir del llit i per desplaçar-se dins la llar, i un 25% aproximadament indica requerir ajut per a aixecar-se de la cadira o del WC.

2.3 Limitacions a les activitats de la vida diària a la visita inicial

Els beneficiaris dels ajuts presenten també **limitacions a la realització de les activitats bàsiques de la vida diària**. El nivell de dificultat que declaren els mateixos, prèviament a la intervenció del CVI, en termes de freqüències relatives mitges per a cadascuna d'elles, al període 2012-2017, apareix detallat a la taula 10 i a la figura 10, respectivament.

Taula 10. Percentatge de beneficiaris amb limitacions per a les activitats de la vida diària, per nivell de dificultat (prèviament a la intervenció del CVI)

Expedients 2012				
Limitació	Nivell de dificultat			
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Menjar	71,80%	18,30%	6,10%	3,80%
2. Anar al lavabo	20,20%	54,50%	20,20%	5,10%
3. Vestir-se i desvestir-se	6,60%	49,50%	34,70%	9,20%
4. Banyar-se	6,30%	33,90%	25,20%	34,60%
5. Dutxar-se	2,40%	47,30%	33,10%	17,30%
6. Rentar-se	26,70%	49,90%	15,70%	7,60%
7. Pentinar-se	44,00%	26,10%	20,90%	9,00%
8. Tallar-se les ungles dels peus	0,15%	2,20%	8,00%	89,65%
9. Seguir les prescripcions mèdiques	35,20%	11,30%	9,40%	44,10%
10. Cuinar	5,40%	25,30%	23,50%	45,80%
11. Fer la compra	1,40%	18,10%	20,90%	59,60%
12. Fer les feines de casa rutinàries	0,80%	15,70%	19,40%	64,10%
13. Utilitzar el telèfon	41,10%	23,40%	18,70%	16,80%
14. Administrar els diners	61,60%	10,00%	6,10%	22,30%
15. Obrir o tancar portes, aixetes,...	37,10%	46,30%	7,90%	8,70%
16. Estirar-se o ajupir-se per agafar objectes	0,90%	9,10%	64,20%	25,80%

Expedients 2013

Limitació	Nivell de dificultat			
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Menjar	71,80%	18,30%	6,10%	3,80%
2. Anar al lavabo	20,20%	54,50%	20,20%	5,10%
3. Vestir-se i desvestir-se	6,60%	49,50%	34,70%	9,20%
4. Banyar-se	6,30%	33,90%	25,20%	34,60%
5. Dutxar-se	2,40%	47,30%	33,10%	17,30%
6. Rentar-se	26,70%	49,90%	15,70%	7,60%
7. Pentinar-se	44,00%	26,10%	20,90%	9,00%
8. Tallar-se les ungles dels peus	0,15%	2,20%	8,00%	89,65%
9. Seguir les prescripcions mèdiques	35,20%	11,30%	9,40%	44,10%
10. Cuinar	5,40%	25,30%	23,50%	45,80%
11. Fer la compra	1,40%	18,10%	20,90%	59,60%
12. Fer les feines de casa rutinàries	0,80%	15,70%	19,40%	64,10%
13. Utilitzar el telèfon	41,10%	23,40%	18,70%	16,80%
14. Administrar els diners	61,60%	10,00%	6,10%	22,30%
15. Obrir o tancar portes, aixetes,...	37,10%	46,30%	7,90%	8,70%
16. Estirar-se o ajupir-se per agafar objectes	0,90%	9,10%	64,20%	25,80%

Expedients 2014

Limitació	Nivell de dificultat			
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Menjar	59,73%	30,00%	8,94%	1,31%
2. Anar al lavabo	18,80%	55,85%	22,61%	2,72%
3. Vestir-se i desvestir-se	3,79%	45,25%	45,25%	5,69%
4. Banyar-se	15,78%	57,89%	26,31%	.
5. Dutxar-se	1,70%	35,61%	52,13%	10,54%
6. Rentar-se	40,54%	45,94%	11,08%	2,43%
7. Pentinar-se	47,13%	31,33%	18,25%	3,26%
8. Tallar-se les ungles dels peus	0,81%	2,43%	15,68%	81,08%
9. Seguir les prescripcions mèdiques	43,16%	26,50%	18,03%	12,29%
10. Cuinar	3,19%	21,27%	36,17%	39,36%
11. Fer la compra	0,53%	14,78%	39,84%	44,85%
12. Fer les feines de casa rutinàries	0,53%	8,00%	43,20%	48,27%
13. Utilitzar el telèfon	38,64%	37,02%	18,91%	5,40%
14. Administrar els diners	38,69%	34,87%	14,16%	12,26%
15. Obrir o tancar portes, aixetes,...	54,13%	34,40%	8,26%	3,20%
16. Estirar-se o ajupir-se per agafar objectes	1,07%	13,47%	70,35%	15,09%

Expedients 2015

Limitació	Nivell de dificultat			
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Menjar	49,37%	33,66%	15,71%	1,24%
2. Anar al lavabo	24,93%	51,87%	19,70%	3,49%
3. Vestir-se i desvestir-se	3,03%	38,38%	53,78%	4,79%
4. Banyar-se	15,78%	80,26%	3,94%	0,00%
5. Dutxar-se	0,90%	20,78%	70,48%	7,83%
6. Rentar-se	44,81%	43,04%	9,11%	3,04%
7. Pentinar-se	43,33%	37,95%	14,87%	3,85%
8. Tallar-se les ungles dels peus	0,52%	2,88%	41,62%	54,97%
9. Seguir les prescripcions mèdiques	36,00%	29,50%	26,00%	8,50%
10. Cuinar	2,00%	21,25%	48,00%	28,75%
11. Fer la compra	0,50%	10,03%	51,63%	37,84%
12. Fer les feines de casa rutinàries	0,00%	3,75%	59,00%	37,25%
13. Utilitzar el telèfon	31,23%	32,49%	27,70%	8,56%
14. Administrar els diners	37,34%	31,32%	18,04%	13,28%
15. Obrir o tancar portes, aixetes,...	32,08%	54,97%	8,95%	3,98%
16. Estirar-se o ajupir-se per agafar objectes	1,74%	15,21%	77,05%	5,98%

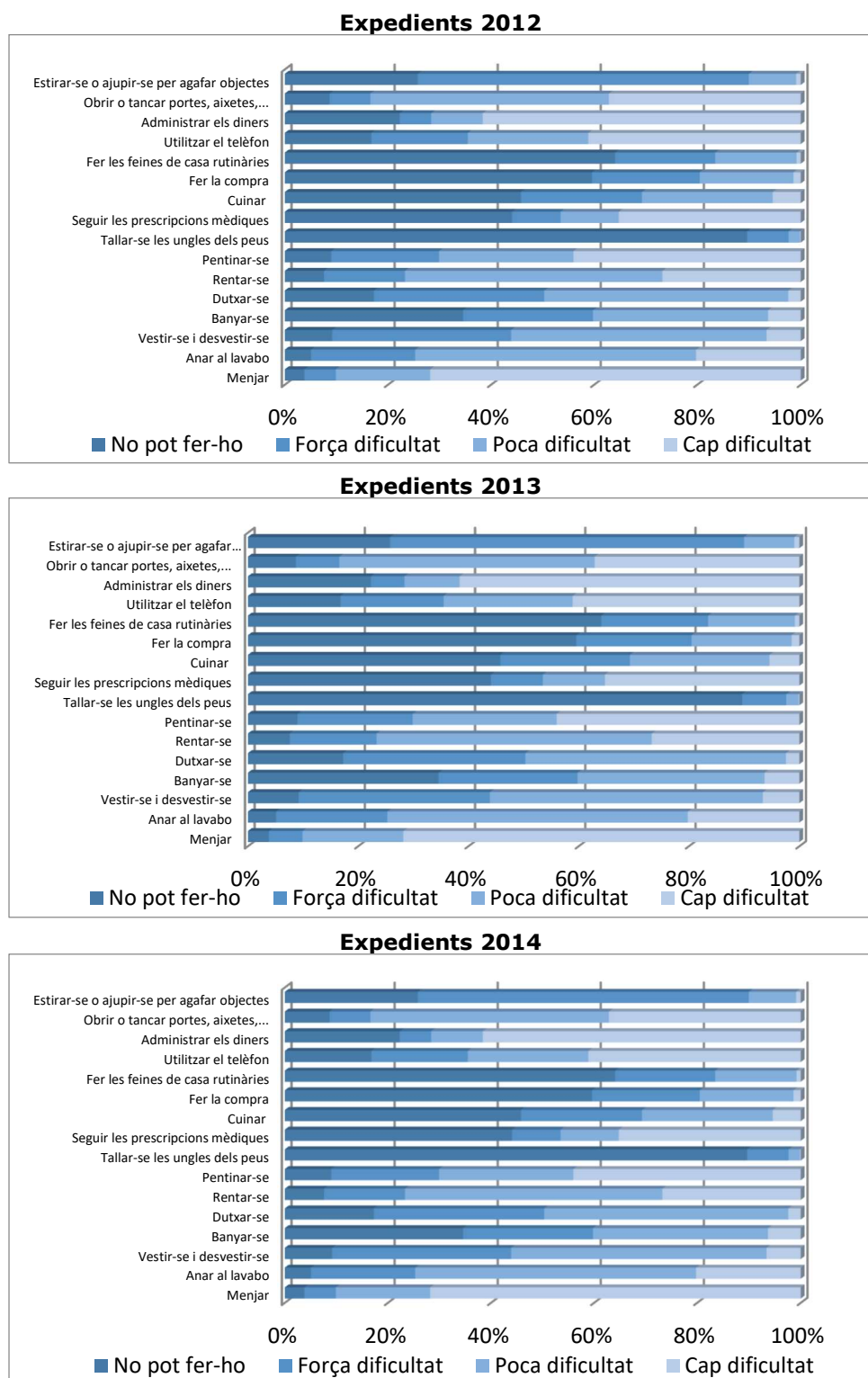
Expedients 2016

Limitació	Nivell de dificultat			
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Menjar	53,86%	35,29%	9,59%	1,23%
2. Anar al lavabo	15,18%	58,54%	23,10%	3,16%
3. Vestir-se i desvestir-se	2,20%	44,02%	51,57%	2,20%
4. Banyar-se	0,00%	16,66%	50,00%	33,33%
5. Dutxar-se	0,32%	27,83%	65,70%	6,15%
6. Rentar-se	56,56%	31,87%	9,37%	2,18%
7. Pentinar-se	48,11%	36,79%	12,57%	2,51%
8. Tallar-se les ungles dels peus	0,00%	1,67%	17,11%	81,20%
9. Seguir les prescripcions mèdiques	50,00%	23,24%	19,42%	7,32%
10. Cuinar	0,93%	17,08%	44,10%	37,89%
11. Fer la compra	0,62%	4,02%	54,18%	41,18%
12. Fer les feines de casa rutinàries	0,00%	0,93%	54,66%	44,41%
13. Utilitzar el telèfon	36,79%	34,59%	23,27%	5,34%
14. Administrar els diners	47,81%	30,31%	13,12%	8,75%
15. Obrir o tancar portes, aixetes,...	66,35%	24,38%	5,86%	3,39%
16. Estirar-se o ajupir-se per agafar objectes	2,50%	10,31%	78,43%	8,75%

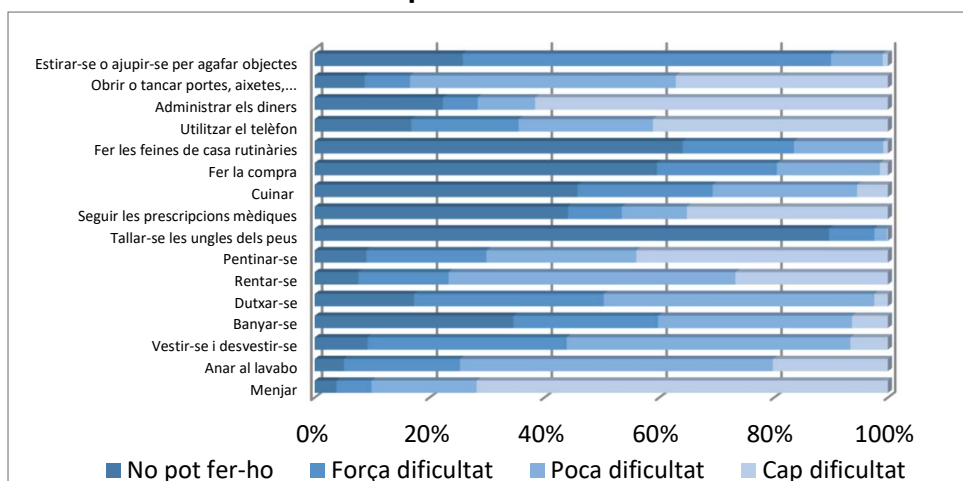
Expedients 2017

Limitació	Nivell de dificultat			
	Cap dificultat	Poca dificultat	Força dificultat	No pot fer-ho
1. Menjar	53,20%	36,85%	8,65%	1,28%
2. Anar al lavabo	15,43%	63,66%	18,00%	2,89%
3. Vestir-se i desvestir-se	3,22%	50,00%	41,61%	5,16%
4. Banyar-se	0,00%	6,66%	73,33%	20,00%
5. Dutxar-se	3,01%	28,42%	62,20%	6,35%
6. Rentar-se	57,70%	32,78%	5,90%	3,60%
7. Pentinar-se	50,81%	36,48%	8,46%	4,23%
8. Tallar-se les ungles dels peus	0,34%	2,73%	15,36%	81,57%
9. Seguir les prescripcions mèdiques	42,42%	24,91%	21,21%	11,44%
10. Cuinar	0,65%	17,42%	48,39%	33,55%
11. Fer la compra	0,32%	5,48%	50,00%	44,19%
12. Fer les feines de casa rutinàries	0,00%	1,92%	51,92%	46,15%
13. Utilitzar el telèfon	37,17%	36,51%	17,76%	8,55%
14. Administrar els diners	38,51%	34,62%	14,56%	12,29%
15. Obrir o tancar portes, aixetes,...	76,52%	14,46%	3,85%	5,14%
16. Estirar-se o ajupir-se per agafar objectes	1,28%	18,32%	69,45%	10,93%

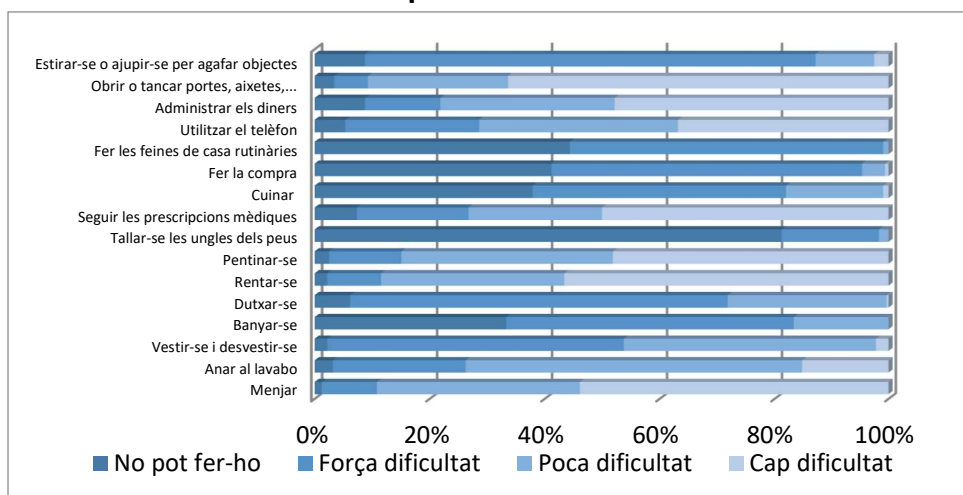
Figura 10. Percentatge de beneficiaris amb limitacions per a les activitats de la vida diària, per nivell de dificultat (prèviament a la intervenció del CVI)

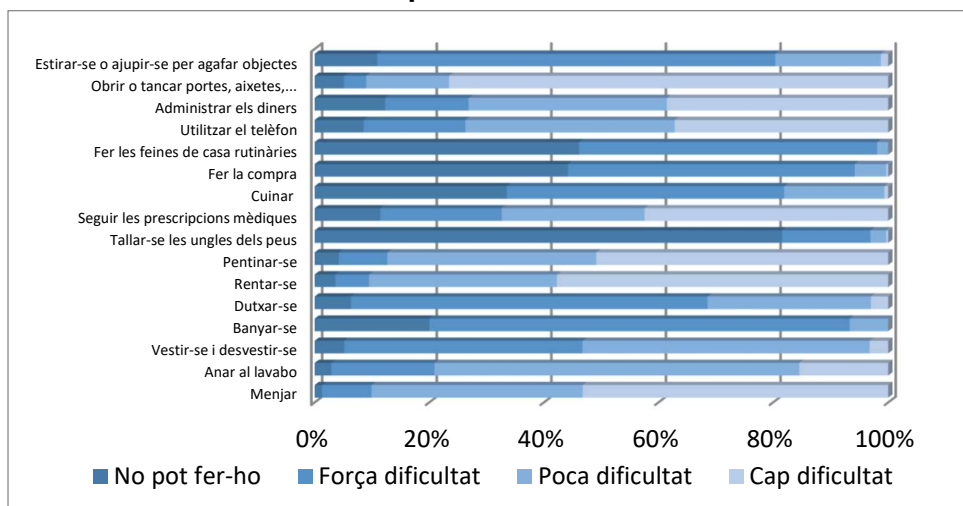
Expedients 2015

Expedients 2016

Expedients 2017

Els beneficiaris dels ajuts presenten de manera prèvia a la intervenció del CVI importants limitacions per a fer algunes de les activitats considerades bàsiques a la vida diària, algunes de caràcter més instrumental, i això al llarg del període analitzat. A tall d'exemple, fer els treballs rutinaris de la llar presenta un grau de dificultat elevat per un percentatge mitjà del 42,52% dels beneficiaris; inclús un 48,7% declaren no poder fer-los. Percentatges molt elevats s'observen també en el cas d'anar a fer la compra (un 40% dels beneficiaris declaren força dificultat i un 47% manifesta inclús l'impossibilitat de fer-ho), i per a cuinar (un 37% dels beneficiaris declaren força dificultats). Important destacar a totes elles les associacions que existeixen amb les limitacions en mobilitat comentades prèviament a l'informe.

Altres activitats com estirar-se o ajupir-se per agafar objectes mostren també elevats nivells de dificultat (un 71% aproximadament dels beneficiaris declara força dificultat i un 14% declara no poder fer-ho). De la mateixa manera, aproximadament un 41,7% dels beneficiaris indiquen tenir dificultats importants a l'hora de vestir-se i desvestir-se.

Les activitats relacionades amb la higiene de la persona mostren també percentatges elevats als nivells més alts de dificultat. D'aquesta manera banyar-se i dutxar-se és molt difícil per a percentatges de beneficiaris situats entre el 35% i el 52%, respectivament; un 78% dels beneficiaris declaren no poder tallar-se les ungles dels peus; inclús un 15% aproximadament afirma tenir força dificultats per a pentinar-se.

Finalment, un 20% dels beneficiaris declara tenir molta dificultat per a utilitzar el telèfon, i un 17,8% per a seguir de manera adequada les prescripcions mèdiques.

En relació a l'ajut personal rebut

L'ajut personal per limitacions a les activitats bàsiques de la vida diària es produeix de manera freqüent a diversos casos com fer les tasques rutinàries de la llar (aproximadament un 92% dels casos en terme mitjà al període analitzat), banyar-se i sobretot dutxar-se (74%, aproximadament) o anar al mercat (percentatges al voltant del 90%). Altres activitats bàsiques, com ara les associades al fet de vestir-se o desvestir-se també mostren percentatges elevats de necessitat d'ajut superiors al 55%.

CAPÍTOL 3 CARACTERITZACIÓ DE LES ACTUACIONS REALITZADES PEL CVI

Les actuacions dutes a terme pel CVI es centren principalment en dues tipologies: a) prestació de productes de suport per reduir les limitacions presentades pels beneficiaris a l'hora de realitzar activitats bàsiques associades a problemes sensorials, de mobilitat, i aquelles indispensables de la vida diària; b) realització d'obres a la llar dels beneficiaris per facilitar qualsevol de les activitats comentades anteriorment.

El percentatge de persones que han rebut productes de suport ha anat augmentant en el període d'estudi, des del 76,9% en 2012 al 83,3% en 2017. El percentatge restant (aproximadament el 20,5%) han tingut obres a les seves llars.

3.1. Productes de suport

A les actuacions dutes a terme per a tots els beneficiaris del programa entre el 2012 i el 2017 s'han facilitat un total de 26766 productes de suport. Com es pot observar a la Taula 11, per millora funcional, entre mobilitat, transferències, comunicació i seguretat, s'han proporcionat un total de 12007 productes (8465 per a mobilitat, 2758 per a transferències, 587 per a comunicació i 197 per a seguretat). Per a higiene corporal, englobant banyera, dutxa, vàter i higiene personal, s'han proporcionat 9589 productes (1609 elements per a la banyera, 2821 per a la dutxa, 1937 per al WC i 3222 per a la higiene del beneficiari). I per activitats de la vida diària, entre cuina, menjar i vestir, es totalitzen 5170 productes de suport.

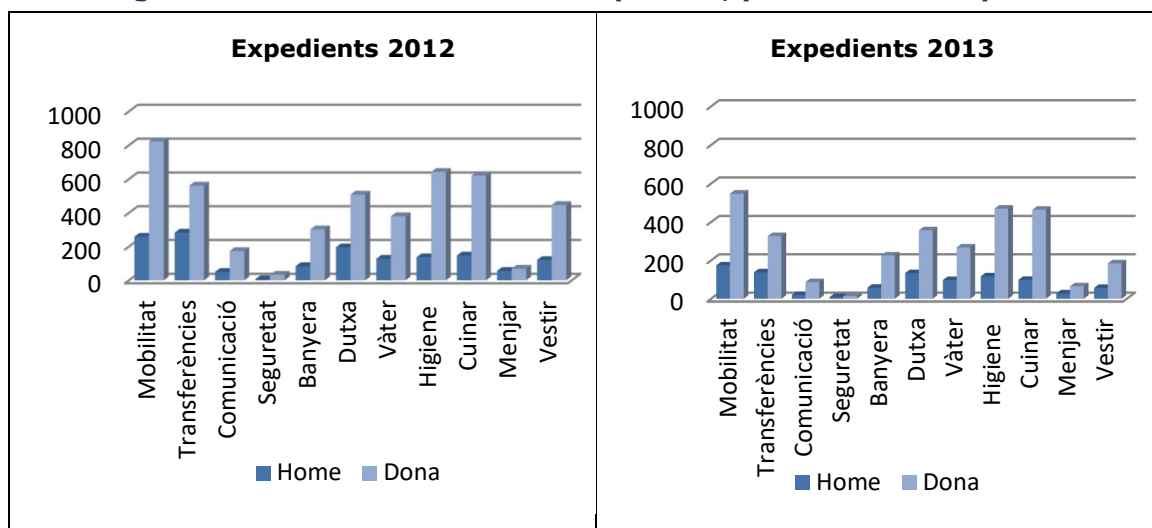
En **mobilitat** els productes de suport incorporats en els domicilis dels beneficiaris, o facilitats, han estat fonamentalment barres per agafar-se en els desplaçaments, banquetes multifuncionals, caminadors, rampes, passamans i pinces llargues.

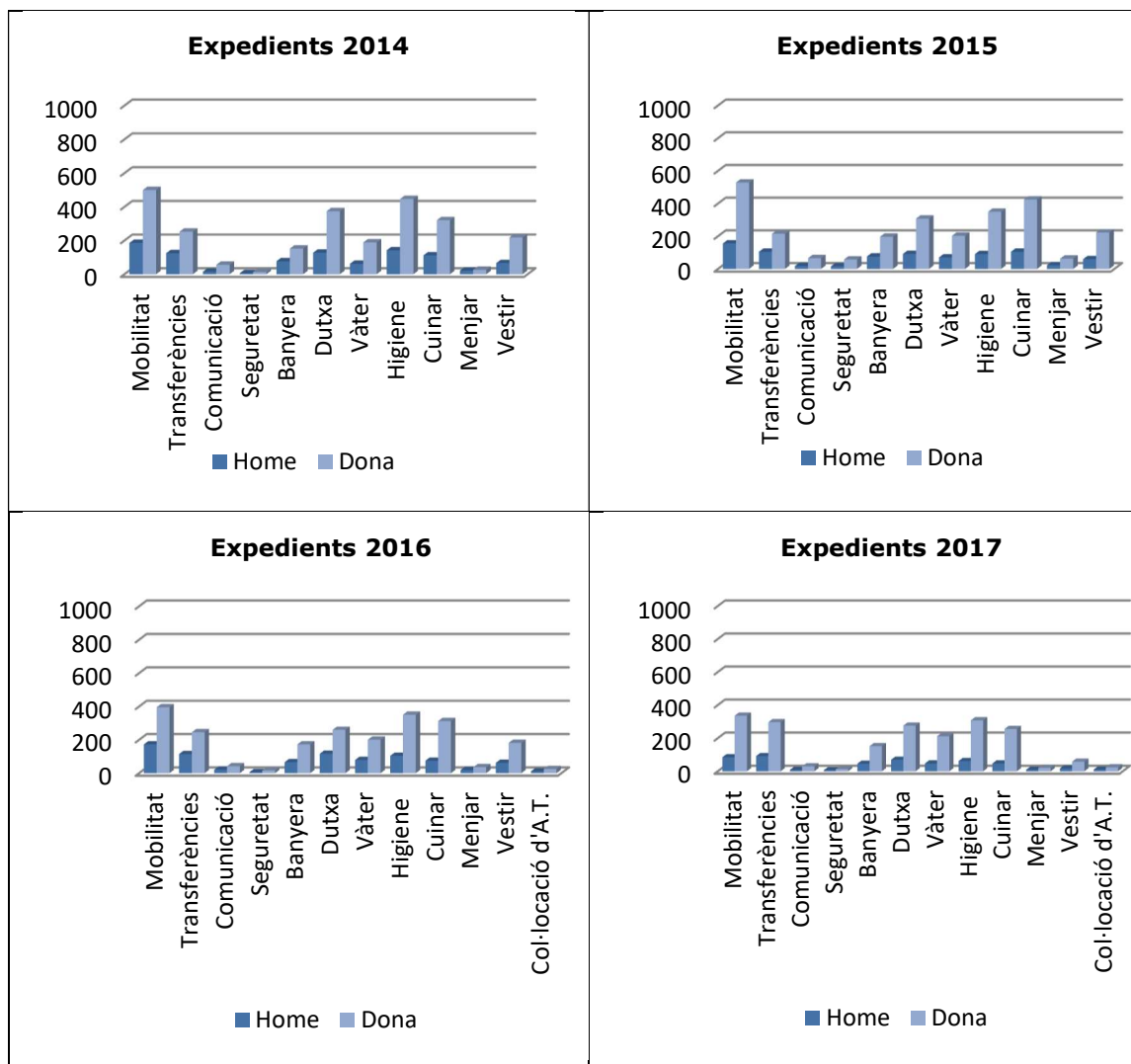
Taula 11. Actuacions realitzades pel CVI, productes de suport

Productes de suport 2012				Productes de suport 2013			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Millora funcional				Millora funcional			
Mobilitat	259	823	1082	Mobilitat	174	548	722
Transferències	283	562	845	Transferències	138	327	465
Comunicació	50	174	224	Comunicació	20	87	107
Seguretat	7	33	40	Seguretat	9	14	23
Higiene corporal				Higiene corporal			
Banyera	84	302	386	Banyera	58	226	284
Dutxa	196	509	705	Dutxa	134	357	491
Vàter	128	380	508	Vàter	98	268	366
Higiene	137	643	780	Higiene	117	470	587
Activitats de la vida diària				Activitats de la vida diària			
Cuinar	147	621	768	Cuinar	99	464	563
Menjar	56	69	125	Menjar	28	65	93
Vestir	121	447	568	Vestir	57	185	224
Total	1468	4563	6031	Total	932	3011	3925
Productes de suport 2014				Productes de suport 2015			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Millora funcional				Millora funcional			
Mobilitat	186	500	686	Mobilitat	156	529	685
Transferències	125	253	378	Transferències	105	215	320
Comunicació	15	56	71	Comunicació	18	66	84
Seguretat	6	13	19	Seguretat	16	58	74
Higiene corporal				Higiene corporal			
Banyera	77	152	229	Banyera	76	197	273
Dutxa	128	374	502	Dutxa	92	308	400
Vàter	62	189	251	Vàter	70	203	273
Higiene	142	447	589	Higiene	91	350	441
Activitats de la vida diària				Activitats de la vida diària			
Cuinar	112	321	433	Cuinar	105	425	530
Menjar	21	26	47	Menjar	23	63	86
Vestir	66	219	285	Vestir	60	223	283
Total	940	2550	3490	Total	812	2637	3449

Productes de suport 2016				Productes de suport 2017			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Millora funcional				Millora funcional			
Mobilitat	173	396	569	Mobilitat	85	336	421
Transferències	115	246	361	Transferències	92	297	389
Comunicació	21	42	63	Comunicació	8	30	38
Seguretat	6	16	22	Seguretat	6	13	19
Higiene corporal				Higiene corporal			
Banyera	66	173	239	Banyera	46	152	198
Dutxa	117	260	377	Dutxa	70	276	346
Vàter	79	201	280	Vàter	47	212	259
Higiene	104	351	455	Higiene	62	308	370
Activitats de la vida diària				Activitats de la vida diària			
Cuinar	75	313	388	Cuinar	47	256	303
Menjar	19	36	55	Menjar	9	21	30
Vestir	62	182	244	Vestir	17	58	75
Col·locació d'A.T.	11	25	36	Col·locació d'A.T.	10	24	34
Total	864	2291	3155	Total	507	2032	2539

Figura 11. Actuacions realitzades pel CVI, productes de suport

Per facilitar les **transferències** dels beneficiaris, fonamentalment s'han proporcionat cons elevadors, coixins, discos giratoris, llits articulats i matalassos.

Per tal de millorar la **comunicació** dels beneficiaris, els productes de suport més freqüents han estat el telèfon fix de tecles grans i els mòbils d'ús senzill. Per millorar la **seguretat** s'han incorporat amplificadors de timbre i timbres de seguretat.

La instal·lació de barres, cadires giratòries i taules a les banyeres han estat les actuacions més rellevants en termes de millora de la **higiene corporal** dels individus, productes també instal·lats (sobretot les barres i cadires) quan el beneficiari disposava de dutxa en el domicili. La instal·lació d'alces de tasses de vàter i de barres de suport prop del WC és també freqüent. A més a més, s'han proporcionat diferents accessoris que faciliten les activitats de cura corporal, com ara aplicadors de crema, esponges amb mànec flexible, o pintes i raspalls de mànec llarg.

El conjunt d'elements proposats per facilitar les **activitats de la vida diària** estan relacionats principalment amb accessoris de cuina (obrellaunes, obreampolles, teles antilliscants...); utensilis que ajuden a menjar (gots ergonòmics, plats de banda

ampla...) i accessoris que ajuden a vestir-se, com ara calçadors llargs i posa mitjons de tela.

3.2. Arranjaments

Les actuacions dutes a terme pel CVI en les quals s'han dut a terme obres han estat principalment de tres tipus: obres al bany, obres a la cuina i obres generals al domicili del beneficiari (taula 12 i figura 12).

Les **obres realitzades al bany** s'han centrat sobretot en la substitució de banyeres per dutxes (492 actuacions), substitució d'aixetes i instal·lacions del bany (466 actuacions), canvis de dutxa per d'altres més accessibles (41 actuacions), substitució o adaptació del vàter (92 actuacions), substitució o adaptació del lavabo (184 actuacions), substitució d'aixetes i instal·lació de lavabo (31 intervencions) i, finalment, actuacions de millora de l'ús del bany com ara substitució de mampares per cortines i eliminació de bidets (1383 actuacions).

Les **obres realitzades a la cuina** han estat molt menys freqüents i les **obres generals al domicili del beneficiari** s'han centrat principalment en la modificació de portes (61 actuacions) i de configuració d'espais (320 actuacions). També s'han portat a terme modificacions de l'emplaçament de preses de corrent, interruptors i canvis en circuits de calefacció.

Taula 12. Actuacions realitzades pel CVI, Arranjaments

Expedients 2012				Expedients 2013			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Arranjament bany				Arranjament bany			
Substitució banyera per dutxa	41	87	128	Substitució banyera per dutxa	23	57	80
Substitució aixetes i instal·lació bany	41	92	133	Substitució aixetes i instal·lació bany	22	54	76
Substitució dutxa per plat de dutxa	5	14	19	Substitució dutxa per plat de dutxa	2	2	4
Substitució de vàter	10	20	30	Substitució de vàter	0	8	8
Adaptació de vàter	4	7	11	Adaptació de vàter	3	4	7
Substitució de lavabo	6	18	24	Substitució de lavabo	2	3	5
Substitució aixetes i instal·lació lavabo	4	13	17	Substitució aixetes i instal·lació lavabo	2	3	5
Adaptació de lavabo	1	9	10	Adaptació de lavabo	0	2	2
Millora ús del bany	114	230	344	Millora ús del bany	66	141	207
Arranjament de cuina				Arranjament de cuina			
Substitució d'element de cocció	0	1	1	Substitució d'element de cocció	0	0	0
Subministrament d'element de cocció	0	1	1	Subministrament d'element de cocció	0	0	0
Adaptació aigüera	1	1	2	Adaptació aigüera	0	0	0
Arranjament general				Arranjament general			
Modificació de porta	9	15	24	Modificació de porta	3	2	5
Modificació configuració d'un espai	21	101	122	Modificació configuració d'un espai	7	17	24
Formació de graó intermedi	0	3	3	Formació de graó intermedi	0	0	0
Total	257	612	869	Total	130	293	423

Expedients 2014				Expedients 2015			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Arranjament bany				Arranjament bany			
Substitució banyera per dutxa	14	70	84	Substitució banyera per dutxa	16	64	77
Substitució aixetes i instal·lació bany	13	72	85	Substitució aixetes i instal·lació bany	12	54	66
Substitució dutxa per plat de dutxa	0	4	4	Substitució dutxa per plat de dutxa	0	2	2
Substitució de vàter	3	7	10	Substitució de vàter	2	3	5
Adaptació de vàter	1	2	3	Adaptació de vàter	2	1	3
Substitució de lavabo	1	7	8	Substitució de lavabo	2	3	5
Substitució aixetes i instal·lació lavabo	0	3	3	Substitució aixetes i instal·lació lavabo	2	1	3
Adaptació de lavabo	17	73	90	Adaptació de lavabo	3	6	9
Millora ús del bany	35	193	228	Millora ús del bany	50	177	227
Arranjament de cuina				Arranjament de cuina			
Subministrament d'element de cocció	0	1	1	Subministrament d'element de cocció	0	0	0
Adaptació aigüera	0	1	1	Adaptació aigüera	1	0	1
Arranjament general				Arranjament general			
Modificació de porta	5	6	11	Modificació de porta	2	3	5
Modificació configuració d'un espai	5	26	31	Modificació configuració d'un espai	13	41	54
				Canvi de maneta	0	1	1
Total	257	612	869	Total	102	355	458

Expedients 2016				Expedients 2017			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Arranjament bany				Arranjament bany			
Substitució banyera per dutxa	19	50	69	Substitució banyera per dutxa	10	44	54
Substitució aixetes i instal·lació bany	17	44	61	Substitució aixetes i instal·lació bany	8	37	45
Substitució dutxa per plat de dutxa	1	2	3	Substitució dutxa per plat de dutxa	1	8	9
Substitució de vàter	2	4	6	Substitució de vàter	1	2	3
Adaptació de vàter	1	2	3	Adaptació de vàter	2	1	3
Substitució de lavabo	3	3	6	Substitució de lavabo	0	3	3
Substitució aixetes i instal·lació lavabo	0	2	2	Substitució aixetes i instal·lació lavabo	0	1	1
Adaptació de lavabo	8	12	20	Adaptació de lavabo	0	2	2
Millora ús del bany	47	147	194	Millora ús del bany	34	149	183
Arranjament de cuina				Arranjament de cuina			
Adaptació lavabo	2	4	6	Adaptació lavabo	4	6	10
Millora ús del bany	0	4	4	Millora ús del bany	0	1	1
Arranjament general				Arranjament general			
Obra	8	24	32	Obra	2	26	28
Modificació de porta	1	5	6	Modificació de porta	3	7	10
Modificació de configuració d'un espai	12	38	50	Modificació de configuració d'un espai	7	32	39
Total	109	303	412	Formació de graó intermedi	0	1	1
				Total	72	320	392

CAPÍTOL 4

SATISFACCIÓ DELS BENEFICIARIS I ÈXIT DEL PROGRAMA

4.1. Satisfacció dels beneficiaris

Els beneficiaris poden expressar la seva satisfacció en les següents components: a) Si se senten més autònoms, b) Si se senten més segurs, c) Si els ha canviat el seu dia a dia, d) Si se li han causat molèsties i finalment e) Si haurien pogut fer la intervenció encara que no haguessin entrat en el programa de l'Ajuntament.

4.1.1 Nivell d'autonomia personal

Taula 13. Millora a l'autonomia personal (La intervenció efectuada li ha servit per ser més autònom?)

Expedients 2012				Expedients 2013			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sí	76,7%	81,8%	80,6%	Sí	84,0%	86,4%	85,8%
No	23,3%	18,2%	19,2%	No	16,0%	13,6%	14,2%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	Total	100,0%	100,0%	100,0%
Valors Perduts = 9				Valors Perduts = 25			
Expedients 2014				Expedients 2015			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sí	77,0%	85,2%	82,8%	Sí	78,4%	83,5%	82,3%
No	23,0%	14,8%	17,2%	No	21,6%	16,5%	17,7%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	Total	100,0%	100,0%	100,0%
Valors Perduts = 58				Valors Perduts = 79			
Expedients 2016				Expedients 2017			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sí	100%	93,6%	95,5%	Sí	81,1%	94,7%	91,7%
No	0%	6,4%	5,5%	No	18,9%	5,3%	8,3%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	Total	100,0%	100,0%	100,0%
Valors Perduts = 103				Valors Perduts = 68			

En terme mitjà per al període 2012-2017, aproximadament un 86,5% dels beneficiaris han declarat sentir-se més autònoms després de les intervencions dutes a terme pel CVI

A tots els anys d'estudi, el percentatge de satisfacció declarat és major en el cas de les dones (amb valors superiors al 80% en tots els casos; inclús superiors al 90% als dos últims anys analitzats 2016 i 2017), encara que el percentatge també és molt

elevat en el cas dels homes (en terme mitjà, del 83% aproximadament en tot el període).

Quan es pregunta als beneficiaris si les intervencions han servit per a que se sentin més autònoms, un elevat percentatge de respostes fan referència no tant al mateix beneficiari sinó al cuidador. Les paraules "descàrrega", "descàrrega familiar", "descàrrega de la dona", "ajut al cuidador" i similars apareixen de manera sistemàtica a les respostes obtingudes al llarg de tot el període d'anàlisi.

4.1.2 Nivell de seguretat al domicili

Taula 14. Nivell de seguretat a casa (La intervenció efectuada li ha servit per a estar més segur a casa seva?)

Expedients 2012				Expedients 2013			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sí	91,8%	93,9%	93,4%	Sí	98,1%	96,3%	96,7%
No	8,2%	5,9%	6,3%	No	1,9%	3,7%	3,3%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	Total	100,0%	100,0%	100,0%
Valors Perduts = 9				Valors Perduts = 25			
Expedients 2014				Expedients 2015			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sí	96,6%	98,1%	97,6%	Sí	98,7%	96,8%	97,3%
No	3,4%	1,9%	2,4%	No	1,3%	3,2%	2,7%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	Total	100,0%	100,0%	100,0%
Valors Perduts = 58				Valors Perduts = 79			
Expedients 2016				Expedients 2017			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sí	100%	98,0%	98,6%	Sí	100%	99,2%	99,4%
No	0,0%	2,0%	1,4%	No	0,0%	0,8%	0,6%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	Total	100,0%	100,0%	100,0%
Valors Perduts = 103				Valors Perduts = 68			

Entre el 2012 i el 2017 un 97,2% dels beneficiaris han declarat que la intervenció efectuada els ha servit per a estar més segurs a casa.

En aquest cas, el percentatge de respostes positives es molt similar tant per als homes com per a les dones, al igual que observarem a la resta d'ítems analitzats en aquest capítol.

4.1.3 Canvis en el dia a dia

Un 95,5% dels beneficiaris han declarat que, a partir de la intervenció, el seu dia a dia ha canviat, amb respostes positives en percentatges similars per a homes i dones al llarg del període analitzat.

Taula 15. Canvis en el dia a dia (Creu que li ha canviat el seu dia a dia?)

Expedients 2012				Expedients 2013			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sí	91,1%	89,3%	89,7%	Sí	96,2%	93,2%	93,9%
No	8,9%	10,3%	9,9%	No	3,8%	6,5%	5,8%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	Total	100,0%	100,0%	100,0%
Valors Perduts = 9				Valors Perduts = 25			
Expedients 2014				Expedients 2015			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sí	96,6%	97,1%	97,0%	Sí	96,6%	95,0%	95,4%
No	3,4%	2,9%	3,0%	No	3,4%	5,0%	4,6%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	Total	100,0%	100,0%	100,0%
Valors Perduts = 58				Valors Perduts = 79			
Expedients 2016				Expedients 2017			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sí	97,6%	98,0%	97,9%	Sí	100%	99,2%	99,4%
No	2,4%	2,0%	2,1%	No	0%	0,8%	0,6%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	Total	100,0%	100,0%	100,0%
Valors Perduts = 103				Valors Perduts = 68			

Quan es pregunta al beneficiari per què les intervencions han suposat un canvi en el seu dia a dia, de nou es tornen a posar de manifest els avantatges derivats sobre el cuidador en termes de descàrrega familiar.

4.1.4 Molèsties en les actuacions del programa

Pràcticament el 100% dels beneficiaris (un 99% en terme mitjà al període d'estudi) han declarat que la instal·lació del producte i/o arranjament no els ha ocasionat cap mena de molèstia.

Taula 16. Molèsties en les actuacions del programa (Li ha ocasionat molèsties la instal·lació del producte de suport i/o l'arranjament?)

Expedients 2012				Expedients 2013			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sí	1,4%	1,7%	1,6%	Sí	0,9%	1,6%	1,4%
No	98,6%	98,1%	98,2%	No	99,1%	98,1%	98,4%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	Total	100,0%	100,0%	100,0%
Valors Perduts = 9				Valors Perduts = 25			
Expedients 2014				Expedients 2015			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sí	2,3%	0%	0,7%	Sí	1,1%	0%	0,3%
No	97,7%	100%	99,3%	No	98,9%	100%	99,7%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	Total	100,0%	100,0%	100,0%
Valors Perduts = 58				Valors Perduts = 80			
Expedients 2016				Expedients 2017			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sí	0%	1,0%	0,7%	Sí	2,7%	0%	0,6%
No	100%	99,0%	99,3%	No	97,3%	100%	99,4%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	Total	100,0%	100,0%	100,0%
Valors Perduts = 103				Valors Perduts = 69			

4.1.5 Possibilitats d'actuacions sense la iniciativa municipal

Pràcticament un 96% dels beneficiaris han declarat que no haurien pogut fer aquesta intervenció sense la iniciativa municipal.

Taula 17. Possibilitats d'actuacions sense la iniciativa municipal (Hagués pogut fer aquesta intervenció sense aquesta iniciativa municipal?)

Expedients 2012				Expedients 2013			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sí	6,8%	8,8%	8,3%	Sí	3,8%	4,6%	4,4%
No	93,2%	90,6%	91,7%	No	96,2%	95,1%	95,6%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	Total	100,0%	100,0%	100,0%
Expedients 2014				Expedients 2015			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sí	4,6%	3,8%	4,1%	Sí	2,3%	2,5%	2,5%
No	95,4%	96,2%	95,9%	No	97,7%	97,5%	97,5%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	Total	100,0%	100,0%	100,0%
Expedients 2016				Expedients 2017			
	Home	Dona	Total		Home	Dona	Total
Sí	1,2%	2,5%	2,1%	Sí	0,0%	3,0%	2,4%
No	98,8%	97,5%	97,9%	No	100%	97,0%	97,6%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	Total	100,0%	100,0%	100,0%

Com a punt rellevant a assenyalar destacaríem el fet de que **les actuacions no tan sols han suposat una millora a l'autonomia dels beneficiaris de manera majoritària, sinó que també ho han suposat per als cuidadors habituals**. La iniciativa municipal es considera necessària per a les persones que han rebut les ajudes dins del programa a tots els anys d'estudi.

4.2. Cost de les intervencions

En terme mitjà el 79,5% dels projectes entre el 2012 y 2017 no van necessitar obres, mentre que el 20,5% restant sí que van tenir (taula 18).

Taula 18. Tipus de projecte

Expedients 2012			Expedients 2013		
Amb obra	151	22,84%	Amb obra	87	18,35%
Sense obra	510	77,16%	Sense obra	387	81,65%
Total	661	100,00%	Total	474	100,00%
Expedients 2014			Expedients 2015		
Amb obra	94	24,61%	Amb obra	79	19,36%
Sense obra	288	75,39%	Sense obra	329	80,64%
Total	382	100,00%	Total	408	100,00%
Expedients 2016			Expedients 2017		
Amb obra	74	18,97%	Amb obra	67	18,87%
Sense obra	316	81,03%	Sense obra	288	81,13%
Total	390	100,00%	Total	355	100,00%

Com podem observar a la taula 19, el cost mitjà de les actuacions realitzades pel CVI, independentment de la tipologia, s'ha mantingut al voltant dels 1000 euros al període analitzat (1237,2 euros), amb la excepció de l'any 2012 on va arribar als 1200 euros. Distingint per tipologia de projecte, s'observa com les actuacions a la llar que només van consistir en productes de suport van tenir un cost mitjà de entre 625-770€ (689,4 euros), mentre que els projectes amb obra van suposar un cost mitjà de entre 2300 i 2700 € (2424,3 euros).

Taula 19. Cost mitjà del projecte per tipus (en euros)

Expedients 2012					
	N	Mitjana	Desv. típ.	Mínim	Màxim
Amb obra	151	2658,82	631,51	1101,80	4564,14
Sense obra	510	768,90	359,46	415,48	2755,07
Total	661	1200,64	905,97	415,48	4564,14
Expedients 2013					
	N	Mitjana	Desv. típ.	Mínim	Màxim
Amb obra	87	2316,59	437,72	871,32	4064,37
Sense obra	387	702,21	300,16	233,54	2314,66
Total	474	998,52	706,92	233,54	4064,37
Expedients 2014					
	N	Mitjana	Desv. típ.	Mínim	Màxim
Amb obra	94	2318,82	434,09	780,45	3306,21
Sense obra	288	681,47	276,33	425,55	2484,20
Total	382	1084,38	776,01	425,55	3306,21

Expedients 2015					
	N	Mitjana	Desv. típ.	Mínim	Màxim
Amb obra	79	2344,56	349,65	1860,73	3668,19
Sense obra	329	633,02	215,99	428,09	1567,78
Total	408	964,42	720,78	428,09	3668,19
Expedients 2016					
	N	Mitjana	Desv. típ.	Mínim	Màxim
Amb obra	74	2375,53	494,22	856,15	3943,63
Sense obra	316	650,15	291,74	84,24	2699,24
Total	390	977,34	757,02	84,24	3943,63
Expedients 2017					
	N	Mitjana	Desv. típ.	Mínim	Màxim
Amb obra	67	2332,97	478,87	759,58	3377,92
Sense obra	288	647,03	280,21	129,64	2527,13
Total	355	965,22	736,78	129,64	3377,92

CAPÍTOL 5

MILLORA DE LA SITUACIÓ PERCEBUDA PELS BENEFICIARIS: CÀLCUL DE L'INDICADOR D'AUTOPERCEPCIÓ DE LA DEPENDÈNCIA

5.1. Construcció de l'indicador d'autopercepció de la dependència

L'indicador d'autopercepció de la dependència (IAPD) esdevé un indicador sintètic construït a partir de criteris específics de la base de dades de treball. Així, l'IAPD es calcula a partir de les declaracions dels individus respecte de les seves limitacions en diverses activitats de la vida diària, i fent ús de les mateixes ponderacions o pesos que els que fa servir el barem de valoració oficial utilitzat per reconèixer els graus de dependència d'acord amb la llei. Es respecta, doncs, la importància relativa de cada limitació dins del conjunt d'activitats de la vida diària en què s'utilitza en el barem oficial de dependència, però sense perdre de vista que, en el nostre cas, es disposa de la declaració individual de les diferents limitacions i, per tant, **el que s'acaba construint és un indicador de dependència que recull la percepció que un determinat individu té de les seves limitacions per dur a terme les tasques quotidianes a la llar.**

Les 26 limitacions relacionades directament amb les activitats de la vida diària que queden recollides en els qüestionaris utilitzats pel CVI apareixen a la taula 20.

Taula 20. Llista de les 26 possibles limitacions per dur a terme les activitats bàsiques de la vida diària

Mantenir el cos en mateixa posició	Dutxar-se	Estirar-se o ajupir-se
Entrar i sortir del llit	Entrar o sortir de la dutxa	Menjar
Asseure's i aixecar-se de la cadira	Rentar-se	Anar al mercat i fer la compra
Desplaçar-se dins de casa	Obrir/tancar portes, aixetes i pestells	Administrar els diners
Agafar-se a les parets per a caminar	Pentinar-se	Cuinar el seu menjar
Sortir de casa	Tallar-se les ungles dels peus	Fer les feines de casa rutinàries
Pujar o baixar escales	Asseure's i aixecar-se del WC	Seguir les prescripcions mèdiques
Banyar-se	Anar al lavabo	Utilitzar el telèfon
Entrar o sortir de la banyera	Vestir-se i desvestir-se	

A continuació, es fa una breu descripció de cadascuna de les tres variables que intervenen en la definició del nostre indicador per a una determinada persona.

Definició d'una variable que registra una limitació: variable LIMITA

Per a cadascuna de les $k=26$ limitacions recollides a l'informe de dependència del CVI s'assigna un valor a la variable dicotòmica *LIMITA*. Aquesta variable pren el valor 1, si l'individu declara tenir una limitació respecte de l'activitat que es valora; i pren el valor 0, si l'individu declara no tenir cap tipus de limitació o bé no hi ha resposta (valor perdut o *missing*).

$$LIMITA_{ik} = \begin{cases} 1 & \text{L'individu } i \text{ sí que té la limitació } k \\ 0 & \text{L'individu } i \text{ no té la limitació } k \end{cases}$$

Definició dels factors de ponderació: variable PONDER

Par tal d'establir un ordre d'importància entre les diferents limitacions que pot tenir una persona en situació de dependència, s'utilitza el barem oficial (BOE de febrer de 2011) que assigna una taula de pesos, la suma total dels quals és 100, a un conjunt de 10 activitats susceptibles de limitar l'autonomia d'una persona gran a l'hora de desenvolupar una sèrie d'accions bàsiques.

El càlcul de l'IAPD respecta aquesta ponderació preestablerta en el barem, però reparteix el valor del pes de cadascuna de les 10 activitats en una sèrie de 26 limitacions directament recollides a l'informe del CVI. El pes assignat a cadascuna d'aquestes limitacions queda representat en el càlcul de l'IAPD mitjançant la variable *PONDER*. D'aquesta manera, l'indicador IAPD (que pren valors entre 0 i 100 per a cada individu) s'adapta a la informació particular continguda a les dades de treball.

La taula 21 mostra l'equivalència entre la taula de 10 pesos definida pel barem i els 26 pesos assignats a cadascuna de les limitacions reflectides en el qüestionari de l'informe del CVI:

Taula 21. Equivalències entre pesos del barem i ponderacions de l'informe CVI

ACTIVITAT DEL BOE	PES	LIMITACIÓ QÜESTIONARI CVI	PONDER
Canviar i mantenir la posició del cos	9.4	Mantenir el cos en la mateixa posició	2.82
		Entrar i sortir del llit	3.29
		Asseure's i aixecar-se de la cadira	3.29
Desplaçar-se dins la llar	12.3	Desplaçar-se dins de casa	8.20
		Agafar-se a les parets quan camina	4.10
Desplaçar-se fora de la llar	12.2	Sortir de casa	9.15
		Pujar o baixar escales	3.05
		Banyar-se	4.40
Rentar-se	8.8	Entrar o sortir de la banyera	1.32
		Dutxar-se	4.40 *
		Entrar o sortir de la dutxa	1.32 *
		Rentar-se	1.76
		Obrir o tancar portes, aixetes i pestells	1.32
		Pentinar-se	2.00
Realitzar altres cures corporals	2.9	Tallar-se les ungles dels peus	0.90
		Asseure's i aixecar-se del WC	4.44
Higiene personal relacionada amb la micció i defecació	14.8	Anar al lavabo	10.36
Vestir-se	11.9	Vestir-se i desvestir-se	10.10
		Estirar-se o ajupir-se per a agafar objectes	1.80
Menjar i beure	16.8	Menjar	16.80
		Anar al mercat i fer la compra personal	1.80
Realitzar tasques domèstiques	8	Administrar els diners	0.20
		Cuinar el seu menjar	3.60
		Fer les feines de casa rutinàries	2.40
		Seguir les prescripcions mèdiques	1.45
Manteniment de la salut	2.9	Utilitzar el telèfon	1.45

(*): Les limitacions associades a banyar-se i dutxar-se són excloents, de manera que només se'n considera una. Així, a la pràctica es treballa amb 24 limitacions per a cada subjecte.

Definició dels coeficients de severitat: variable COEF

A diferència de la valoració objectiva (per part dels serveis de valoració de la dependència, SEVAD) que condueix a l'assignació d'una determinada puntuació del barem i, conseqüentment, d'un grau de dependència, el nostre índex de valoració percebuda de dependència està determinat per una total subjectivitat, ja que recull la percepció que una persona determinada té de les seves limitacions per portar a terme les tasques quotidianes a la llar.

Amb el propòsit d'eliminar parcialment el condicionament de la subjectivitat, esdevé una opció lògica el fet de tenir en compte tant el nivell de dificultat com el nivell d'ajuda requerit per la persona, i limitar l'impacte de les valoracions en què la persona afirma tenir moltes dificultats per fer una activitat determinada, quan en realitat pot fer-la sense ajuda de terceres persones.

En el cas que la variable dicotòmica *LIMITA* prengui el valor 1 per a la *i*-èsima persona, $i = 1, 2, \dots, N$, respecte de la *k*-èsima limitació, $k = 1, 2, \dots, 26$, es construeix una nova variable (*COEF*) que considera tant el nivell de dificultat que declara tenir la persona

a l'enquesta CVI com el nivell d'ajuda que realment necessita. En particular, la nova variable pot prendre els valors que apareixen a la taula 22.

Taula 22. Valor del coeficient de severitat segons la dificultat declarada i el nivell d'ajuda requerida

Nivell de dificultat declarada	Nivell d'ajuda requerida	COEF
Poca dificultat	No hi ha resposta sobre l'ajuda	0,00
	Algú l'ajuda o ningú l'ajuda	0,90
Força dificultat	No hi ha resposta sobre l'ajuda	0,90
	Algú l'ajuda o ningú l'ajuda	0,95
No pot realitzar la tasca	No hi ha resposta sobre l'ajuda	1,00
	Algú l'ajuda o ningú l'ajuda	1,00

Definició de l'indicador d'autopercepció de la dependència, IAPD

A partir dels tres factors prèviament calculats, l'indicador de valoració de la dependència per a l'*i*-èsim individu s'obté de la manera següent:

$$IAPD_i = \sum_{k=1}^{26} LIMITA_{ik} \cdot PONDER_k \cdot COEF_{ik}, \text{ amb } 0 \leq IAPD_i \leq 100$$

5.2. Definició dels estrats de dependència percebuda

Amb l'objectiu d'agrupar individus amb nivells semblants de dependència percebuda i facilitar així l'anàlisi de les seves característiques, es defineixen una sèrie d'estrats a partir dels valors de l'IAPD. En particular, s'estableix una escala que divideix en quatre parts iguals el rang de possibles valors de l'indicador de percepció subjectiva de la dependència.

La taula 23 mostra el nombre de persones ubicades a cada estrat de l'indicador sintètic abans de rebre cap tipus d'actuació a la llar (ja sigui l'aportació de productes de suport o bé reformes generals), en els diferents anys d'estudi, i es distingeixen pel gènere i la categoria d'edat corresponent a l'individu.

**Taula 23. Estrats de dependència percebuda prèvia intervenció CVI,
2012-2017**

Expedients 2012									
Estrat IAPD	Nombre persones	Gènere		Edat categoritzada (anys)				Tipus actuació	
		Homes	Dones	65-79	80-84	85-89	≥ 90	Bàsica	Obres
0 - 24,99	160 (25,5%)	25	135	42	54	44	20	139	21
25 - 49,99	238 (38,0%)	58	180	62	74	61	41	191	47
50 - 74,99	156 (24,9%)	40	116	41	37	50	28	102	54
75 - 100	73 (11,6%)	27	46	15	20	18	20	50	23
Total	627	150	477	160	185	173	109	482	145
Expedients 2013									
Estrat IAPD	Nombre persones	Gènere		Edat categoritzada (anys)				Tipus actuació	
		Homes	Dones	65-79	80-84	85-89	≥ 90	Bàsica	Obres
0 - 24,99	136 (30,0%)	32	104	42	39	33	22	112	24
25 - 49,99	196 (43,2%)	40	156	57	43	57	39	163	33
50 - 74,99	86 (18,9%)	27	59	32	20	19	15	65	21
75 - 100	36 (7,9%)	11	25	5	8	7	16	32	4
Total	454	110	344	136	110	116	92	372	82
Expedients 2014									
Estrat IAPD	Nombre persones	Gènere		Edat categoritzada (anys)				Tipus actuació	
		Homes	Dones	65-79	80-84	85-89	≥ 90	Bàsica	Obres
0 - 24,99	88 (28,6%)	22	66	33	22	21	12	62	26
25 - 49,99	123 (39,9%)	36	87	44	32	27	20	88	35
50 - 74,99	66 (21,4%)	25	41	23	18	12	13	53	13
75 - 100	31 (10,1%)	6	25	10	9	5	7	27	4
Total	308	89	219	110	81	65	52	230	78
Expedients 2015									
Estrat IAPD	Nombre persones	Gènere		Edat categoritzada (anys)				Tipus actuació	
		Homes	Dones	65-79	80-84	85-89	≥ 90	Bàsica	Obres
0 - 24,99	135 (36,5%)	27	108	56	40	26	13	108	27
25 - 49,99	121 (32,7%)	24	97	32	34	29	26	92	29
50 - 74,99	66 (17,8%)	20	46	15	9	25	17	53	13
75 - 100	48 (13,0%)	17	31	11	14	11	12	42	6
Total	370	88	282	114	97	91	68	295	75

Expedients 2016									
Estrat IAPD	Nombre persones	Gènere		Edat categoritzada (anys)				Tipus actuació	
		Home s	Done s	65-79	80-84	85-89	≥ 90	Bàsic a	Obre s
0 - 24,99	79 (26,8%)	18	61	32	19	22	6	68	11
25 - 49,99	121 (41,0%)	37	84	45	33	32	11	98	23
50 - 74,99	59 (20,0%)	20	39	19	14	17	9	43	16
75 - 100	36 (12,2%)	13	23	10	8	11	7	31	5
Total	295	88	207	106	74	82	33	240	55

Expedients 2017									
Estrat IAPD	Nombre persones	Gènere		Edat categoritzada (anys)				Tipus actuació	
		Home s	Done s	65-79	80-84	85-89	≥ 90	Bàsic a	Obre s
0 - 24,99	49 (29,2%)	8	41	17	13	12	7	43	6
25 - 49,99	79 (47,0%)	13	66	27	15	23	14	63	16
50 - 74,99	23 (13,7%)	8	15	3	7	10	3	18	5
75 - 100	17 (10,1%)	7	10	4	3	5	5	16	1
Total	168	36	132	51	38	50	29	140	28

L'anàlisi de la taula 23 posa de manifest com entre 2012 i 2017 ha anat augmentant el nombre de persones amb menors nivells d'autopercepció de dependència, amb un 29,12% de persones concentrades en el primer estrat [0-24,99] i un 39,51% de persones concentrades en el segon [25-49,99]. En aquest sentit, un 20,52% dels beneficiaris perceben el seu nivell de dependència com a alt (estrat [50-74,99]) i un 10,85% com a molt alt (estrat [75-100]).

El percentatge d'homes i dones beneficiàries de l'ajuda ha sigut pràcticament el mateix al llarg del període d'observació, aproximadament 25% homes i 75% dones. Per intervals d'edat, en terme mitjà, un 30,47% dels beneficiaris entre 2012 i 2017 té entre 65 i 79 anys d'edat. Un 26,33% té entre 80 i 84 anys; un 25,97% entre 85 i 89 anys, i el 17,24% restant té 90 o més anys.

Finalment, el percentatge de persones que han rebut productes de suport ha anat augmentant en el període d'estudi, des del 76,9% en 2012 al 83,3% en 2017. El percentatge restant (aproximadament el 20,5%) han tingut obres a les seves llars.

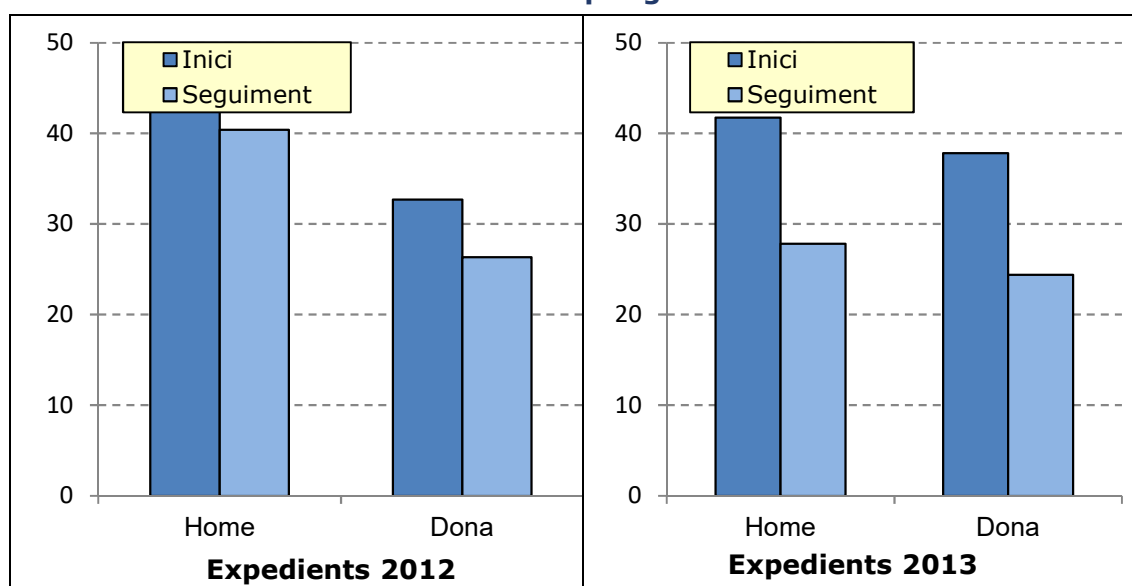
5.3. Variació de l'indicador de dependència percebuda entre la visita i el seguiment posterior a les actuacions del CVI

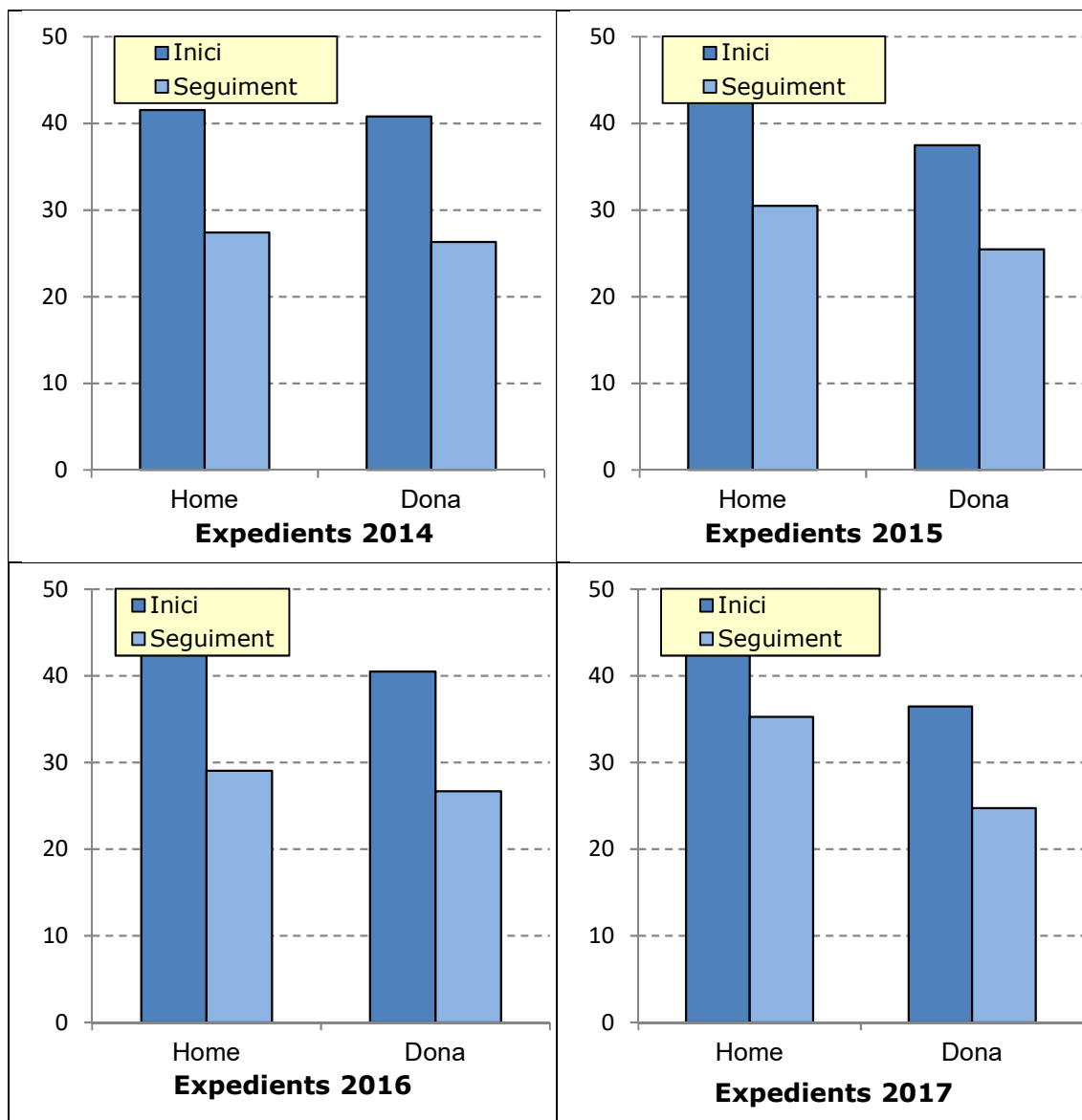
S'han determinat les variables més rellevants per explicar el descens que experimenta l'indicador IAPD entre la visita inicial i el seguiment després de tres mesos de les actuacions a la llar. Les variables de l'informe CVI considerades en les diferents anàlisis implementades són: gènere de la persona beneficiària (*SEXE*), edat categoritzada en quatre sectors suficientment balancejats i representatius (*EDATQ*), tipus d'actuació duta a terme a la llar (*TIPUS*) i cost de la inversió realitzada a la llar (*COST*).

5.3.1. Evolució dels valors mitjans de l'indicador IAPD segons el gènere

En terme mitjà per al període d'estudi 2012-2017, els homes tenen un IAPD mitjà de 45,3 punts en la visita inicial, mentre que les dones parteixen d'un nivell de percepció de la dependència més baix, amb 36,9 punts. L'autopercepció de necessitat d'ajut de terceres persones és per tant significativament menor en el cas de les dones, i aquest comportament es continua observant també després de les actuacions realitzades al marc del programa. En aquest sentit, després de les actuacions personalitzades per a la millora de les seves llars i/o la prestació de productes de suport, l'IAPD mitjà dels homes se situa en 32,2 punts i el de les dones a 25,7 punts (figura 12). L'IAPD es redueix per tant en un 28,9% en el cas dels homes; en un 30,5% en el cas de les dones.

Figura 12. Variacions en els valors mitjans de l'IAPD després de les actuacions: per gènere

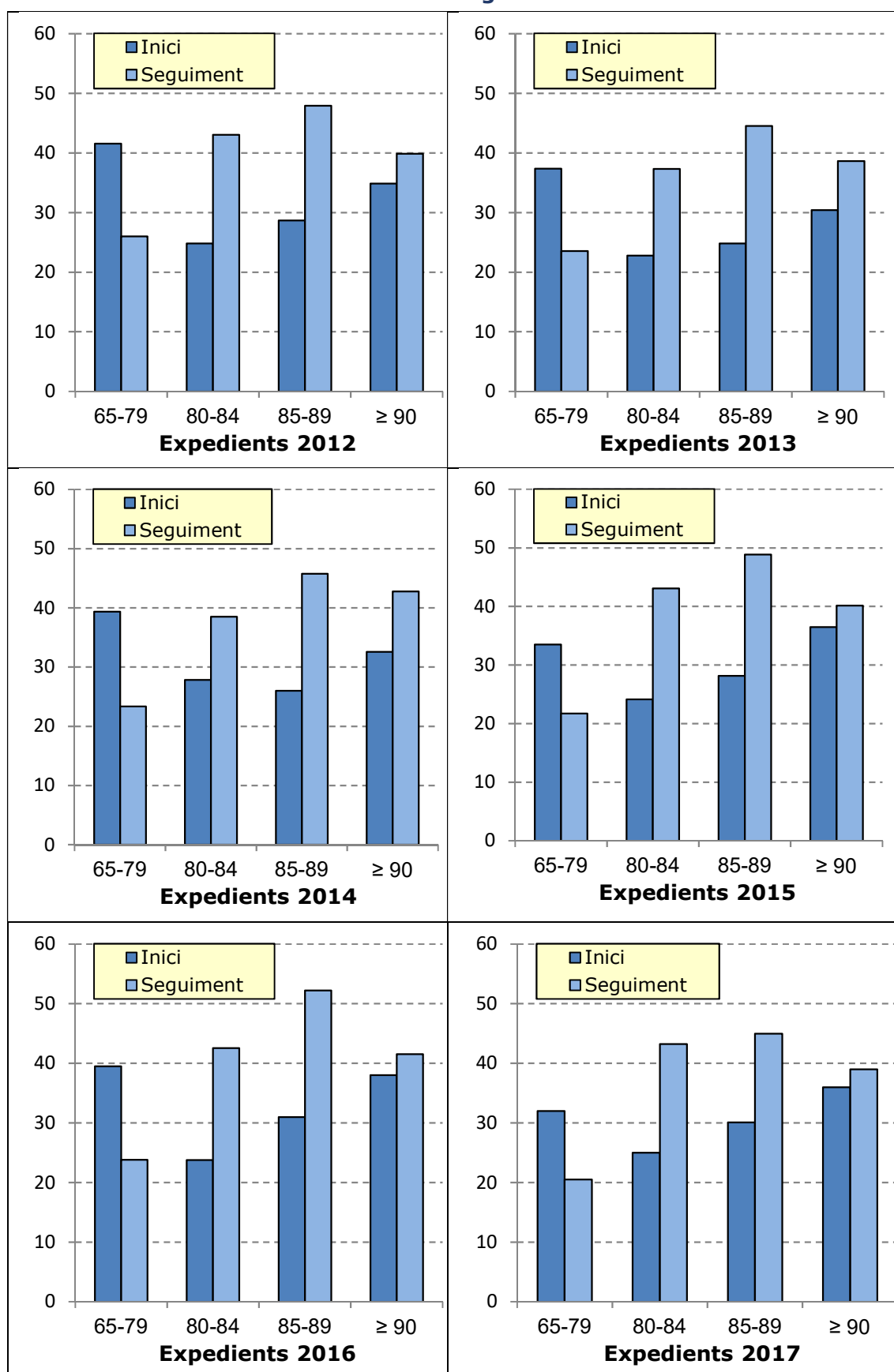

5.3.2. Evolució dels valors mitjans de l'indicador IAPD segons el grup d'edat

En general, l'IAPD mitjà augmenta de forma significativa amb l'edat de la persona beneficiària, tant abans de les actuacions com després. Aquesta afirmació és particularment certa a partir dels 80 anys d'edat, tal com recull la figura 13. Prèviament a aquesta edat es poden haver registrat situacions de limitacions per causes sobrevingudes i no necessàriament associades a l'envel·liment que justifiquen valors de l'indicador més elevats (és a dir, situacions de dependència adquirida no associada a l'edat).

Figura 13. Variacions en els valors mitjans del IAPD després de les actuacions: segons edat

En qualsevol cas, l'efecte de les actuacions realitzades al marc del programa és molt rellevant a les diferents franges d'edat. En aquest sentit, al cap de tres mesos, i per l'interval d'edat comprès entre els 35 i 79 anys, l'IAPD es redueix en un 37,8%, passant dels 37,96 punts en terme mitjà per al període d'estudi al moment inicial, als 23,6 punts al realitzar-se el seguiment. La reducció observada a la autopercepció de la necessitat d'ajut als individus amb edats compreses entre els 80 i 84 anys és molt similar, del 36,5% (IAPD mitjà inicial de 38,8 punts; IAPD mitjà al cap de tres mesos 24,6 punts). Per als beneficiaris amb edats compreses entre els 85 i 89 anys la reducció de l'IAPD entre el moment inicial i el de seguiment és del 32,3% en terme mitjà (IAPD mitjà inicial de 41,3 punts; IAPD mitjà final de 28 punts). I la reducció en el cas dels individus amb 90 o més anys és del 27,6%, també elevada encara que sensiblement inferior (IAPD mitjà inicial de 47,1 punts; IAPD mitjà final de 34,1 punts).

Les actuacions realitzades en el marc del programa tenen efecte, per tant, en totes les franges d'edat, encara que la reducció a la autopercepció de la necessitat d'ajut és major en els majors més joves.

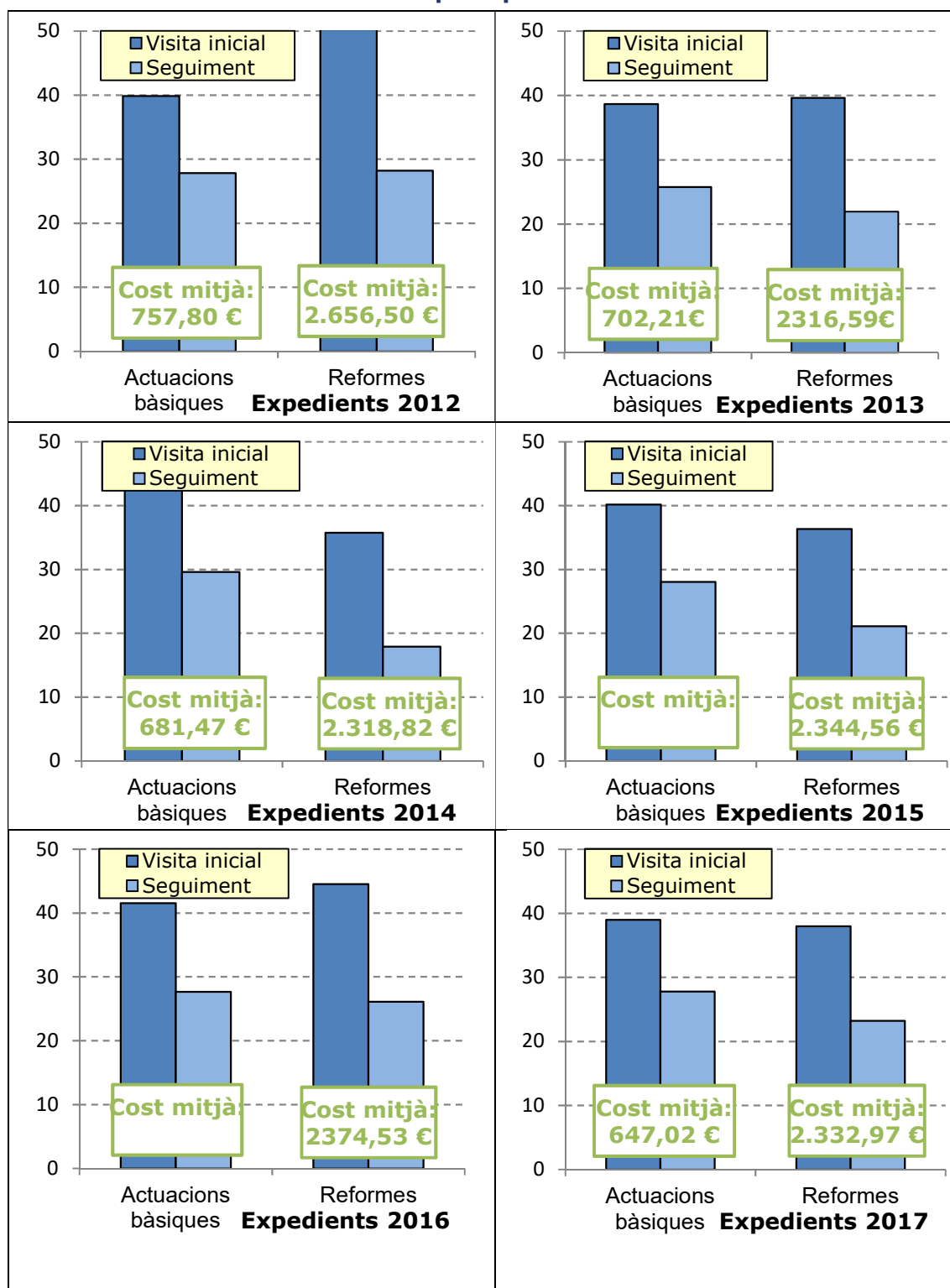
5.3.3. Evolució dels valors mitjans de l'indicador IAPD segons el tipus i cost d'actuació

El tipus d'actuació realitzada a la llar explica la reducció mitjana de l'indicador IAPD en els dos possibles grups: productes de suport i obres a la llar. Els resultats obtinguts per a la evolució de l'indicador revelen una selecció curiosa de les actuacions realitzades pel CVI en funció de les necessitats observades als beneficiaris, amb comportaments molt positius enfront dels dos tipus d'actuacions.

La figura 14 mostra com, de mitjana para període d'estudi, l'IAPD a l'inici és més alt per a les persones a les quals s'han fet reformes a la llar que per a les que només se'ls han fet actuacions bàsiques, amb un IAPD mitjà inicial de 40,2 punts en el cas dels productes de suport i de 42,3 en el cas de les obres a la llar. Posteriorment a la intervenció, al cap de tres mesos, la mitjana de l'IAPD per als beneficiaris en els productes de suport es de 27,6 punts i per als beneficiaris d'obres a la llar de 23,7 punts. La reducció entre l'IAPD mitjà al cap de tres mesos és per tant del 31,3% en el cas de rebre productes de suport i del 44% en el cas de ser beneficiari d'obres a la llar, amb un efecte, per tant, més significatiu al segon tipus d'actuacions, però amb necessitats pressupostàries més elevades, com es posa de manifest als costos mitjans de les intervencions reflectits a la pròpia figura 14. En particular, el cost mitjà invertit en actuacions de reformes a la llar és 3,5 vegades més gran que el cost derivat de facilitar únicament productes de suport puntuals.

En qualsevol dels casos, els elevats percentatges observats a la reducció de les necessitats d'ajut, superiors al 30%, reflecteixen l'efectivitat dels dos tipus d'actuacions.

Figura 14. Variacions en els valors mitjans del IAPD després de les actuacions: per tipus d'actuació

Per concloure aquest capítol assenyalar que, en termes globals, i com es dedueix de l'anàlisi realitzat, el programa suposa una clara reducció de l'autopercepció de necessitat d'ajuda de terceres persones al llarg de tot el període d'estudi (reducció observada entre els valors dels IAPD inicials i els de seguiment). Destacar que, en alguns casos, l'autopercepció de la necessitat d'ajuda després de les actuacions (IAPD de seguiment) cau per sota del nivell 25 i, per tant, la persona gaudeix d'autonomia per a la realització de les activitats mitjançant l'ús de les ajudes proporcionades en el marc del programa.

CAPÍTOL 6

ANÀLISI COST-BENEFICI DEL PROGRAMA EN BASE A L'INDICADOR D'AUTOPERCEPCIÓ DE LA DEPENDÈNCIA

6.1. Rendiment de les inversions realitzades en ajudes

De forma coherent amb la informació proporcionada en el capítol anterior, **s'ha fet una anàlisi cost-benefici exhaustiva tenint en compte el tipus d'actuació de la qual es beneficia la persona i la franja d'edat a la qual pertany**. Aquest enfocament fa possible considerar el paper clau que en el càlcul de l'indicador desenvolupa la interacció entre ambdós factors explicatius. Dins de cadascuna de les cohorts d'interès, l'anàlisi cost-benefici proposada quantifica els valors mitjans següents (anàlisi de l'impacte econòmic de les actuacions):

- a) Inversió econòmica que suposen en cada cas les actuacions realitzades a la llar.
- b) El potencial estalvi econòmic derivat d'unes menors necessitats d'ajuda de totes aquelles persones amb un cert grau de dependència i que s'han beneficiat d'una sèrie d'elements tècnics a la seva llar, ja siguin productes de suport o obres a la llar de major abast.

En una primera fase s'ha tingut en compte tota la informació relativa al nombre de productes de suport i obres gestionades pel Centre de Vida Independent, així com el cost mitjà associat a cadascun dels dos tipus d'actuació dins de cada franja d'edat.

Posteriorment, s'han quantificat en termes econòmics les menors necessitats d'ajuda en els beneficiaris de les actuacions, tot utilitzant la informació pública disponible sobre el cost de diferents serveis públics d'ajuda a la dependència, fonamentalment a l'àmbit del SAD (Serveis d'Atenció Domiciliària).³

Els Serveis d'Atenció Domiciliària són un conjunt organitzat de recursos i accions adreçades a les persones que, per raó d'edat, dependència o discapacitat tenen limitada l'autonomia per realitzar les activitats bàsiques de la vida diària o requereixen atenció permanent i a distància. Inclouen serveis com ara:

- Higiene i cura de les persones (bany, higiene corporal, canvi de roba, etc.).
- Ajuda fisicomotriu (aixecar, enllitar, caminar).
- Control de l'alimentació. Control de la medicació i cura de la salut.

³ Font: <http://ajuntament.barcelona.cat/accessible/ca/book/export/html/81>

- Menjars a domicili, neteja a domicili (manteniment, puntual i de xoc) i bugaderia.
- Acompanyaments fora de la llar (visites mèdiques, gestions bancàries, etc).
- Orientació en l'administració de l'economia de la llar. Orientació i suport a les persones cuidadores.

Finalment, la determinació en cada cas d'una ràtio estalvi/inversió, denotada com a R , ha permès valorar la taxa de rendiment econòmic que resulta d'invertir 1 euro en una determinada cohort de persones amb necessitat d'ajut: **Per cada euro invertit en el suport a una persona en situació de necessitat d'ajut, l'Administració té un estalvi de R euros en futurs costos d'atenció sociosanitària.**

6.2. Determinació de la taxa de rendiment

6.2.1. Quantificació de la inversió realitzada en ajudes

El conjunt d'actuacions realitzades pel CVI al període 2012-2017 i que han sigut objecte d'anàlisi a la investigació realitzada, queden sintetitzades a la taula 24, en la que de manera conjunta, i per als diferents anys, es recull la distribució del número de beneficiaris segons el grup d'edat i el tipus d'actuació realitzada (assenyalant-se tanmateix el cost mitjà de les mateixes).

Taula 24. Actuacions de CVI per franges d'edat i cost mitjà

Expedients 2012					
Categoria d'edat (anys)	Nombre persones	Tipus actuació		Cost mitjà (euros)	
		Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	160 (25,5%)	115	45	778,0	2607,6
80-84	185 (29,5%)	133	52	741,2	2693,4
85-89	173 (27,6%)	145	28	763,5	2660,5
≥ 90	109 (17,4%)	89	20	747,3	2664,8
Total	627	482	145	758,8	2656,5

Expedients 2013					
Categoria d'edat (anys)	Nombre persones	Tipus actuació		Cost mitjà (euros)	
		Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	136 (30,0%)	101	35	670,8	2328,4
80-84	110 (24,2%)	87	23	728,5	2353,3
85-89	116 (25,6%)	98	18	689,2	2230,5
≥ 90	92 (20,3%)	86	6	719,5	2208,1
Total	454	372	82	702,2	2316,6

Expedients 2014					
Categoria d'edat (anys)	Nombre persones	Tipus actuació		Cost mitjà (euros)	
		Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	110 (35,7%)	69	41	727,6	2335,0
80-84	81 (26,3%)	66	15	648,0	2323,1
85-89	65 (21,1%)	51	14	668,7	2233,5
≥ 90	52 (16,9%)	44	8	689,3	2356,2
Total	308	230	78	681,5	2318,8

Expedients 2015					
Categoria d'edat (anys)	Nombre persones	Tipus actuació		Cost mitjà (euros)	
		Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	114 (30,8%)	85	29	619,4	2425,8
80-84	97 (26,2%)	82	15	609,9	2310,4
85-89	91 (24,6%)	71	20	652,9	2318,9
≥ 90	68 (18,4%)	57	11	644,6	2251,8
Total	370	295	75	633,0	2344,6

Expedients 2016					
Categoria d'edat (anys)	Nombre persones	Tipus actuació		Cost mitjà (euros)	
		Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	106 (35,9%)	80	26	602,3	2265,6
80-84	74 (25,1%)	56	18	647,5	2396,7
85-89	82 (27,8%)	71	11	686,5	2181,2
≥ 90	33 (11,2%)	33	0	689,2	---
Total	295	240	55	650,2	2374,5

Expedients 2017					
Categoria d'edat (anys)	Nombre persones	Tipus actuació		Cost mitjà (euros)	
		Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	51 (30,4%)	39	12	585,5	2509,1
80-84	38 (22,6%)	33	5	677,0	2719,8
85-89	50 (29,8%)	42	8	687,1	2324,0
≥ 90	29 (17,3%)	26	3	664,8	2231,6
Total	168	140	28	647,0	2333,0

El cost mitjà per projecte de les actuacions realitzades pel CVI s'ha mantingut més o menys estable en el període analitzat, caient de forma més accentuada als primers anys d'anàlisi. Distingint per tipologia de projecte, s'observa com les actuacions a la llar que només van consistir en productes de suport van tenir un cost mitjà de entre 625 i 770€ (689,4€), mentre que els projectes amb obra van suposar un cost mitjà de entre 2300 i 2700€ (2424,3€).

6.2.2. Quantificació de l'estalvi derivat de les ajudes

El potencial estalvi en costos sociosanitaris d'ajudes de tercers persones s'ha obtingut diferenciant, dins de cadascuna de les quatre franges d'edat establertes, entre els beneficiaris de productes de suport i els que reben obres a la llar. L'estalvi mitjà anual en la despesa s'ha calculat a partir de la variació experimentada per l'IAPD entre la visita inicial i un cop aplicades les actuacions; i s'han tractat de manera individualitzada cadascuna de les intervencions dutes a terme. A la taula 25 s'exposa de forma resumida el valor de l'IAPD en cadascun dels diferents grups de persones.

Taula 25. Comparació IAPDs 2012-2017: Variació segons la categoria d'edat i el tipus d'actuació

Expedients 2012				
Categoria d'edat (anys)	IAPD inicial segons actuació		IAPD inicial segons actuació	
	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	39,4	47,3	25,9	26,6
80-84	35,2	49,5	23,3	28,5
85-89	40,6	56,4	28,3	31,5
≥ 90	47,5	50,6	36,6	27,0
Mitjana	40,1	50,3	27,9	28,3

Expedients 2013				
Categoria d'edat (anys)	IAPD inicial segons actuació		IAPD inicial segons actuació	
	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	34,9	44,7	23,3	24,9
80-84	37,8	34,3	24,3	17,3
85-89	37,3	37,9	25,1	22,8
≥ 90	45,2	34,6	31,2	20,2
Mitjana	38,6	39,6	25,8	21,9

Expedients 2014				
Categoria d'edat (anys)	IAPD inicial segons actuació		IAPD inicial segons actuació	
	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	43,5	32,5	28,5	14,8
80-84	42,5	41,1	29,5	20,6
85-89	39,9	33,5	28,3	17,5
≥ 90	45,6	46,6	33,1	29,8
Mitjana	42,8	35,8	29,6	17,9

Expedients 2015				
Categoria d'edat (anys)	IAPD inicial segons actuació		IAPD inicial segons actuació	
	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	34,6	30,2	23,7	16,0
80-84	37,5	29,4	26,2	12,7
85-89	42,4	45,6	28,1	28,6
≥ 90	49,5	45,4	37,2	32,6
Mitjana	40,2	36,4	28,1	21,1

Expedients 2016				
Categoria d'edat (anys)	IAPD inicial segons actuació		IAPD inicial segons actuació	
	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	37,5	45,9	23,0	26,4
80-84	39,3	45,7	24,2	22,6
85-89	31,0	39,6	31,0	31,1
≥ 90	52,2	-	38,0	-
Mitjana	41,6	44,6	27,7	26,1

Expedients 2017				
Categoria d'edat (anys)	IAPD inicial segons actuació		IAPD inicial segons actuació	
	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	30,6	36,5	20,4	20,9
80-84	39,1	27,5	26,8	12,8
85-89	43,4	42,3	30,7	26,8
≥ 90	44,4	49,8	35,5	40,2
Mitjana	39,0	38,0	27,8	23,2

A cadascun dels estrats de dependència definits per l'IAPD se li han associat determinades necessitats d'ajuda tenint en compte els criteris assenyalats pel BOE del 3 d'agost de 2012, sobre la intensitat hora/mes per al servei d'assistència domiciliària pels diferents graus (taula 26). En aquest sentit, per exemple, per a una puntuació de 50 s'ha suposat un màxim de 20 hores/mes buscant l'equivalent en temps per la puntuació obtinguda en el IAPD. Per la quantificació de l'estalvi derivat s'ha pres l'indicador de referència del Servei d'Ajuda a Domicili fixat per la Diputació de Barcelona a 18,00 euros/hora.⁴

Igualment, com veurem a continuació, s'han realitzat els càlculs considerant el cost establert per a la Ciutat de Barcelona, xifrat en 16,24 euros/hora,⁵ sense que els resultats globals en termes de rendiment variïn significativament.

Taula 26. Intensitat de l'atenció domiciliària segons el grau de dependència, BOE agost 2012

Grau de dependència	Serveis establerts
Grau I: Discapacitat moderada	< 20 h/mes a domicili
Grau II: Discapacitat severa	21-45 h/mes a domicili
Grau III: Discapacitat total	46-70 h/mes a domicili

6.2.3. Taxa de rendiment

La taxa de rendiment s'ha obtingut de la manera següent, tenint en compte l'estalvi i la inversió per a cadascun dels casos:

$$R = \frac{\text{Estalvi anual en costos d'ajudes de tercers persones}}{\text{Inversió de l'Ajuntament en elements tècnics}} > 1$$

Els rendiments mitjans segons la categoria d'edat i el tipus de actuació, així com el període d'amortització, per tots els anys analitzats, apareixen a la taula 26.

⁴ (<https://www.diba.cat/web/benestar/xarxes/xarxes>, 2019).

⁵ <https://seuelectronica.ajuntament.barcelona.cat/oficinavirtual/ca/tramit/20090000978>).

Taula 26. Rendiments mitjans segons la categoria d'edat i tipus de actuació. Període d'amortització.

(Entre parèntesis valors obtinguts amb el cost de l'ajuda igual 16,24 euros/ hora)

Expedients 2012						
Categoria d'edat (anys)	Tipus actuació		Rendiment segons tipus actuació		Període amortització (mesos)	
	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	115	45	1,50 (1,36)	0,69 (0,62)	7,97 (8,84)	17,47 (19,36)
80-84	133	52	4,10 (3,70)	0,67 (0,61)	2,92 (3,24)	17,81 (19,74)
85-89	145	28	1,39 (1,25)	1,72 (1,55)	8,63 (9,56)	6,97 (7,72)
≥ 90	89	20	1,26 (1,13)	1,58 (1,43)	9,55 (10,58)	7,58 (8,40)
Total	482	145	1,39 (1,25)	1,53 (1,38)	8,63 (9,56)	7,82 (8,67)
Expedients 2013						
Categoria d'edat (anys)	Tipus actuació		Rendiment segons tipus actuació		Període amortització (mesos)	
	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	101	35	4,50 (4,06)	1,66 (1,00)	2,67 (2,96)	7,23 (8,02)
80-84	87	23	4,48 (4,04)	1,26 (1,14)	2,68 (2,97)	9,53 (10,56)
85-89	98	18	1,53 (1,38)	1,47 (1,32)	7,85 (8,70)	8,17 (9,06)
≥ 90	86	6	1,68 (1,52)	1,35 (1,22)	7,14 (7,91)	8,86 (9,82)
Total	372	82	1,57 (1,42)	1,48 (1,33)	7,62 (8,45)	8,13 (9,02)
Expedients 2014						
Categoria d'edat (anys)	Tipus actuació		Rendiment segons tipus actuació		Període amortització (mesos)	
	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	69	41	1,78 (1,61)	1,20 (1,09)	6,74 (7,47)	9,98 (11,06)
80-84	66	15	1,73 (1,86)	1,53 (1,38)	6,92 (7,67)	7,85 (8,70)
85-89	51	14	1,50 (1,35)	1,30 (1,17)	8,01 (8,87)	9,26 (10,26)
≥ 90	44	8	1,57 (1,41)	0,62 (0,56)	7,66 (8,49)	19,48 (21,59)
Total	230	78	1,67 (1,57)	1,33 (1,20)	7,17 (7,95)	9,00 (9,97)
Expedients 2015						
Categoria d'edat (anys)	Tipus actuació		Rendiment segons tipus actuació		Període amortització (mesos)	
	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	85	29	4,83 (4,35)	1,08 (0,97)	2,49 (2,76)	11,16 (12,37)
80-84	82	15	1,50 (1,35)	1,10 (0,99)	8,02 (8,89)	10,91 (12,10)
85-89	71	20	1,89 (1,71)	0,63 (0,57)	6,34 (7,03)	18,95 (21,00)
≥ 90	57	11	1,65 (1,49)	0,49 (0,44)	7,82 (8,07)	24,43 (27,08)
Total	295	75	1,65 (1,49)	1,34 (1,21)	7,27 (8,05)	8,95 (9,92)

Expedients 2016						
Categoria d'edat (anys)	Tipus actuació		Rendiment segons tipus actuació		Període amortització (mesos)	
	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	80	26	5,38 (4,85)	0,74 (0,67)	2,23 (2,47)	16,14 (17,89)
80-84	56	18	5,24 (4,73)	1,65 (1,49)	2,29 (2,54)	7,28 (8,07)
85-89	71	11	1,51 (1,36)	0,34 (0,30)	7,95 (8,81)	35,64 (39,50)
≥ 90	33	0	1,78 (1,61)	-	6,74 (7,47)	-
Total	240	55	1,85 (1,67)	0,67 (0,61)	6,50 (7,20)	17,83 (19,76)

Expedients 2017						
Categoria d'edat (anys)	Tipus actuació		Rendiment segons tipus actuació		Període amortització (mesos)	
	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	39	12	4,52 (4,07)	1,26 (1,13)	2,66 (2,95)	9,55 (10,58)
80-84	33	5	1,57 (1,42)	0,87 (0,79)	7,64 (8,47)	13,74 (15,23)
85-89	42	8	1,60 (1,44)	0,58 (0,52)	7,51 (8,33)	20,82 (23,08)
≥ 90	26	3	1,16 (1,04)	0,37 (0,34)	10,37 (11,50)	32,29 (35,88)
Total	140	28	1,50 (1,35)	1,41 (1,27)	8,02 (8,89)	8,53 (9,45)

Per cada euro invertit en **productes de suport** l'estalvi anual oscil·la entre els 1,39 euros al 2012 i els 1,85 euros al 2016. Això suposa que la inversió realitzada es recupera a molt curt termini, en períodes inferiors a l'any. Fins i tot, en alguns casos (per exemple, l'any 2017 per a la franja d'edats compreses entre els 65 i els 79 anys) l'amortització es produeix en un període inferior als 3 mesos.

En el cas de les **obres a la llar**, de major cost, les taxes de rendiment també són superiors a 1 en tots els anys (total de beneficiaris) amb l'excepció de l'any 2016. En aquest cas (com en els casos en què això ocorre quan realitzem l'anàlisi per franges d'edat) la interpretació és igualment positiva; únicament ens indica que l'amortització de la inversió es realitza en terminis superiors a l'any (per exemple, en 2016, al cap d'aproximadament 18 mesos).

Tenint en compte l'efecte durador d'aquesta mena d'actuacions són períodes d'amortització emmarcats dins de l'esperat.

Dins del grup de persones que no reben obres a la llar, el rendiment de la inversió realitzada és major com més joves són les persones beneficiàries.

El resultat s'emmarca dins la tendència actual d'afavorir polítiques preventives de les situacions de dependència, atès que surt més a compte invertir en la franja de població que encara no ha assolit graus gaire elevats en la necessitat d'ajuda de terceres persones.

En referència amb les persones beneficiàries d'obres, la tendència dels resultats és similar al llarg del període d'estudi. No obstant, el nombre de beneficiaris amb aquest tipus de prestació es sensiblement inferior i la volatilitat observada als resultats es més alta.

6.3. Conclusions generals sobre l'eficiència de les ajudes a la dependència

Els resultats presentats al llarg del capítol permeten concloure que:

- Les variables explicatives aportades pel CVI permeten construir un indicador sintètic per valorar numèricament les necessitats subjectives d'ajuda d'una persona en situació de dependència. Aquest és un indicador de percepció que no pretén substituir la valoració oficial de dependència, sinó recollir l'estat d'opinió de les persones beneficiàries de la instal·lació d'una sèrie d'elements tècnics a la llar.
- El valor numèric del nostre indicador sintètic s'explica a partir d'un model amb tres variables: el tipus d'actuació, l'edat del beneficiari i la necessitat d'ajuda expressada per la persona en funció de les seves limitacions percebudes.
- L'anàlisi cost-benefici, realitzada per tipus d'actuació i grup d'edat, corrobora l'eficiència de les polítiques preventives per fer front a futurs agreujaments de les situacions de dependència. En la majoria dels casos s'obtenen ràtios estalvi/inversió superiors a 1, i es confirma un futur estalvi per cada euro invertit en prevenció.
- Els rendiments esperats per a persones beneficiàries de productes de suport són, de mitjana, superiors als esperats pels beneficiaris d'obres a la llar. Aquest fet ve motivat no tan sols pel menor cost de les intervencions sinó també per l'impacte significatiu que aquest tipus d'actuacions té a la reducció de l'Indicador d'Autopercepció de la Dependència. Tot i que les obres a la llar tenen un major impacte a la reducció de l'IAPD, el major cost mitjà de les intervencions deriva en taxes de rendiment inferiors, i això en general per a tots els intervals d'edat analitzats.

CAPÍTOL 7

EVOLUCIÓ DE L'INDICADOR D'AUTOPERCEPCIÓ DE LA DEPENDÈNCIA A MIG TERMINI: DURACIÓ DE L'EFECTE DE LES ACTUACIONS

Els resultats presentats en el capítol anterior (taula 26) posen de manifest elevades taxes de rendiment per a les diferents actuacions realitzades pel CVI, independentment de les franges d'edat considerades i el sexe dels beneficiaris. Tanmateix, s'observen curts terminis d'amortització de les inversions, especialment en el cas d'oferir productes de suport als beneficiaris, amb duracions inferiors a l'any en tot el període d'observació (taula 26).

No obstant això, una de les qüestions fonamentals que sorgeixen en aquest tipus d'anàlisi, i que no s'havia tractat fins ara, és la relacionada amb la duració de l'efecte de les actuacions. Si bé l'anàlisi realitzat fins la data per l'equip de recerca, recollit en les pàgines anteriors del present informe, revela una reducció significativa de les necessitats d'ajut de terceres persones al cap de tres mesos de realitzar-se les intervencions a la llar i/o prestar als beneficiaris productes de suport, l'objectiu d'aquesta última part de la investigació és analitzar si la reducció de les necessitats d'ajut es continua mantenint al llarg del temps.

Per això, s'ha seleccionat un any d'estudi, concretament el 2013, i del conjunt d'expedients analitzats per aquest any (del que s'ha fet una presentació exhaustiva al llarg dels capítols anteriors de l'informe), s'ha generat una mostra representativa sobre la que tornar a calcular l'IAPD en 2019. Es tracta, per tant, de repetir el seguiment sobre les necessitats d'ajut manifestades per un conjunt d'individus que foren perceptors de productes de suport o d'obres a les seves llars fa 6 anys, i sobre els quals es desitja mesurar l'impacte del programa una vegada transcorregut un període suficient de temps.

La mostra utilitzada en aquesta nova fase de seguiment està formada per 97 individus, i respon a una extensa tasca de nova captura d'informació realitzada pel CVI en col·laboració amb l'equip de recerca, utilitzant protocols anàlegs als utilitzats al moment inicial, amb l'objectiu de no distorsionar en cap moment l'anàlisi comparatiu. Recordem que al 2013 es varen fer actuacions i seguiment a 454 individus, per tant la mostra utilitzada actualment representa un 21,4% dels beneficiaris inicials.⁶ El repartiment dels beneficiaris per grups d'edat i tipus d'actuació realitzada pel CVI per al total d'expedients al 2013 i per a la submostra utilitzada el 2019 apareix a les taules 27 i 28, a les que també es presenta el cost mitjà de les actuacions.

⁶ Mostra estadísticament significativa al 95% de nivell de confiança, marge d'error: 9%.

Taula 27. Repartiment dels 454 beneficiaris segons grup d'edat i tipus d'actuació (Resultats 2013)

Categoria d'edat (anys)	Nombre persones	Tipus actuació		Cost mitjà (euros)	
		Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	136 (30,0%)	101	35	670,8	2328,4
80-84	110 (24,2%)	87	23	728,5	2353,3
85-89	116 (25,6%)	98	18	689,2	2230,5
90 o més	92 (20,3%)	86	6	719,5	2208,1
	454	372	82	702,2	2316,6

Taula 28. Repartiment dels 97 beneficiaris segons grup d'edat i tipus d'actuació (Resultats 2013 submostra)

Categoria d'edat (anys)	Nombre persones	Tipus actuació		Cost mitjà (euros)	
		Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	39 (40,2%)	28	11	712,3	2057,8
80-84	34 (35,1%)	27	7	611,4	2285,5
85-89	22 (22,7%)	20	2	725,5	2463,4
90 o més	2 (2,1%)	2		655,4	
	97	77	20	678,9	2178,1

7.1. Repartiment dels beneficiaris segons estrat de l'IAPD

El repartiment dels beneficiaris per estrats de l'IAPD el any 2013, que ja ha sigut analitzat al llarg de l'informe, apareix a la taula 29 (454 beneficiaris). La composició de la submostra analitzada el 2019 apareix a la taula 30. Com podem observar, en aquesta segona fase de seguiment, el major percentatge dels individus analitzats se situa de manera més accentuada als estrats amb menor valoració de l'IAPD; concretament un 85,6% de la mostra té una puntuació per a l'anomenat indicador inferior a 50 punts. Cal assenyalar que totes les comparacions es realitzen respecte a l'estat inicial observat el 2013, és a dir, es tracta d'individus que en l'anomenat any pertanyien als dos primers estrats de l'indicador (interval [0,25), [25,50)).

Taula 29. Repartiment dels 454 individus segons l'estrat de l'IAPD (Resultats 2013)

Estrat IAPD	Nombre persones	Gènere		Edat categoritzada (anys)				Tipus actuació	
		Homes	Dones	65-79	80-84	85-89	≥ 90	Bàsica	Obres
0 - 24,99	136 (30,0%)	32	104	42	39	33	22	112	24
25 - 49,99	196 (43,2%)	40	156	57	43	57	39	163	33
50 - 74,99	86 (18,9%)	27	59	32	20	19	15	65	21
75 - 100	36 (7,9%)	11	25	5	8	7	16	32	4
Total	454	110	344	136	110	116	92	372	82

Taula 30. Repartiment dels 97 individus segons l'estrat de l'IAPD (Resultats 2013 submostra)

Estrat IAPD	Nombre persones	Gènere		Edat categoritzada (anys)				Tipus actuació	
		Homes	Dones	65-79	80-84	85-89	≥ 90	Bàsica	Obres
0 - 24,99	44 (45,4%)	5	39	17	17	9	1	36	8
25 - 49,99	39 (40,2%)	4	35	12	16	10	1	31	8
50 - 74,99	12 (12,4%)	7	5	9	1	2	0	9	3
75 - 100	2 (2,1%)	1	1	1	0	1	0	1	1
Total	97	17	80	39	34	22	2	77	20

L'anàlisi de la evolució de l'indicador entre el 2013 i el 2019 s'ha realitzat per a les tres variables de segmentació utilitzades al llarg de la recerca: i) el sexe dels beneficiaris, ii) la franja d'edat a la que pertanyen i, iii) el tipus d'actuació que han rebut per part del CVI. Els resultats per a la submostra d'estudi es detallen a continuació, presentant també els resultats per al total d'expedients analitzats al 2013 en relació amb cadascuna de les variables, i que ja han sigut analitzats prèviament.

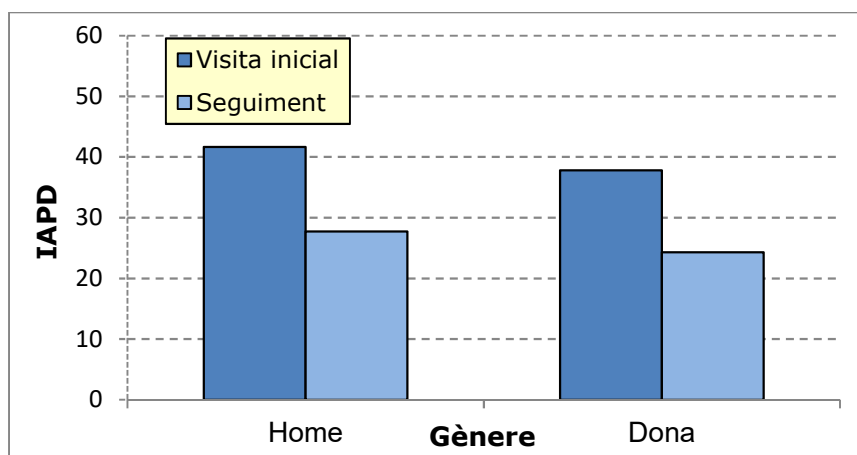
7.2. Evolució a mig termini de l'IAPD segons el sexe dels beneficiaris.

La taula 31 presenta la variació de l'IAPD entre el moment inicial i al cap de tres mesos (primer informe de seguiment) per al total d'expedients analitzats el 2013, segons el sexe dels beneficiaris. Els resultats en aquest cas posen de manifest el fet ja comentat de manera genèrica per al període 2012-2017 en apartats anteriors de l'estudi: un IAPD superior pel cas dels homes a la visita inicial i al primer seguiment (quan comparem amb les dones), encara que amb reduccions significatives per ambdós sexes com a conseqüència de les actuacions. D'aquesta manera, al cap de tres mesos, l'IAPD disminueix pràcticament 14 punts pel cas dels homes (reducció del 33,5% respecte el valor inicial) i en pràcticament la mateixa quantitat, 13,6 punts, en el cas de les dones (reducció del 35,8% respecte al valor inicial). Aquest comportament s'observa visualment a la figura 15.

Taula 31. Comparació IAPD Visita inicial i 1r. Seguiment per sexe dels 454 individus (Resultats 2013)

	Visita inicial	1r. Seguiment (als tres mesos)
Home	41,68	27,72
Dona	37,83	24,28

Figura 15. Comparació IAPD Visita inicial i 1r. Seguiment per sexe dels 454 individus (Resultats 2013)

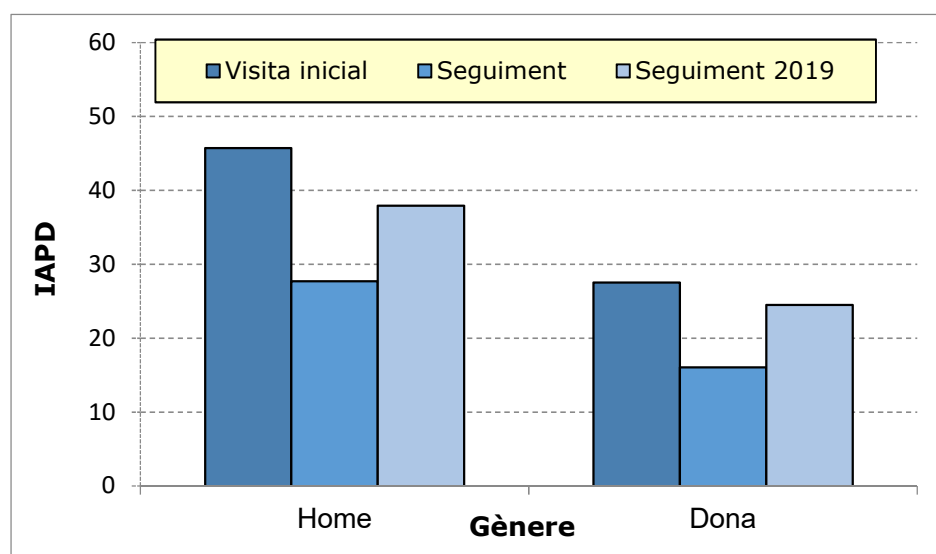

Quan l'anàlisi el realitzem per a la submostra d'estudi els resultats apareixen a la taula 32 i la figura 16, respectivament. Els resultats entre la visita inicial i al cap de tres mesos de realitzar-se les actuacions continuen sent similars als esmentats per al total d'expedients: valors superiors per als homes, i reduccions significatives de l'IAPD per a ambdós sexes (reducció del 39,4% en el cas dels homes; del 41,7% en el cas de les dones). **Quan l'anàlisi el realitzem al mig termini, transcorreguts 6 anys des de l'actuació, els resultats continuen sent positius: encara que el valor de l'IAPD augmenta respecte als valors obtinguts al primer seguiment (als tres mesos de produir-se l'actuació per part del CVI), aquest valor continua sent inferior a l'observat al moment inicial, abans d'oferir els productes de suport o de realitzar-se les intervencions als domicilis dels beneficiaris.** En aquest sentit, l'IAPD per als homes al 2019 és pràcticament 8 punts inferior a l'observat a la visita inicial (i per tant, un 20,5% inferior), i l'IAPD per a les dones és pràcticament 3 punts inferior (un 11,1% inferior). Els resultats es visualitzen de manera senzilla a la figura 16.

Taula 32. Comparació IAPD Visita inicial i Seguiments per sexe dels 97 individus (Resultats 2013 submostra)

Gènere	Visita inicial	1r. Seguiment (als tres mesos)	Seguiment 2019
Home	45,73	27,72	37,95
Dona	27,55	16,05	24,5

Figura 16. Comparació IAPD Visita inicial i Seguiments per sexe dels 97 individus (Resultats 2013 submostra)

7.3. Evolució a mig termini de l'IAPD segons l'edat dels beneficiaris.

L'evolució per intervals d'edat per al total d'expedients del 2013 i la submostra analitzada el 2019 apareix a les taules 33 i 34, respectivament (figures 18 i 19).⁷ **Els resultats revelen, de nou, una evolució favorable també al mig termini, amb valors per als IAPD per franges d'edat que en cap dels casos superen els observats al moment inicial.** D'aquesta manera, dins de la submostra analitzada, per als individus amb edats compreses entre els 65 i 79 anys l'IAPD el 2019 és un 13,2% inferior a l'observat al 2013. Per als individus amb edats compreses entre els 80 i 84 anys un 5,7% inferior; un 17,1% inferior per aquells amb edats compreses entre els 85 i 89 anys, i un 38,5% inferior per als beneficiaris de 90 o més anys.⁸

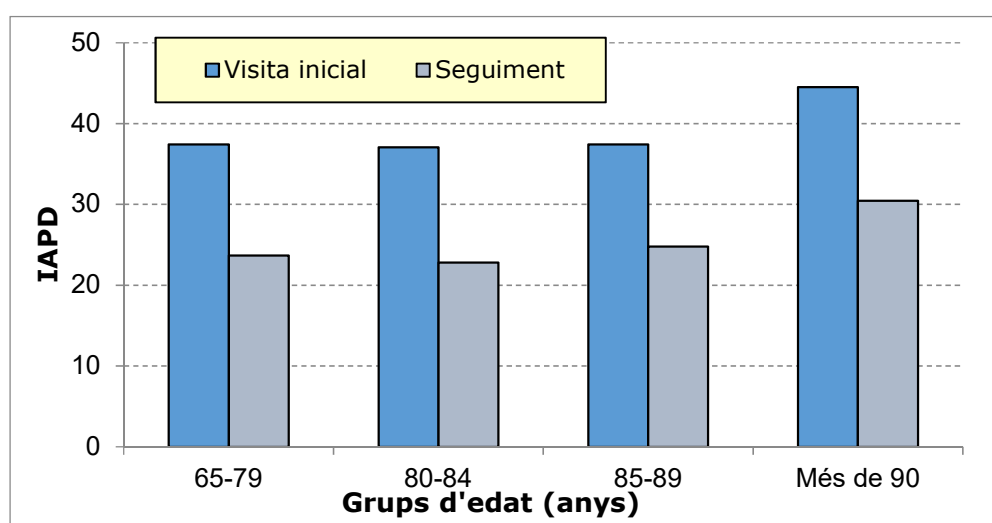
⁷ La comparació sempre es realitza respecte a l'edat que els individus tenien el 2013.

⁸ Encara que en aquest cas els resultats afecten únicament a dos beneficiaris.

Taula 33. Comparació IAPD Visita inicial i 1r. Seguiment per edat dels 454 individus (Resultats 2013)

Edat	Visita inicial	1r. Seguiment (als tres mesos)
65-79	37,41	23,68
80-84	37,05	22,8
85-89	37,4	24,76
90 o més	44,5	30,46

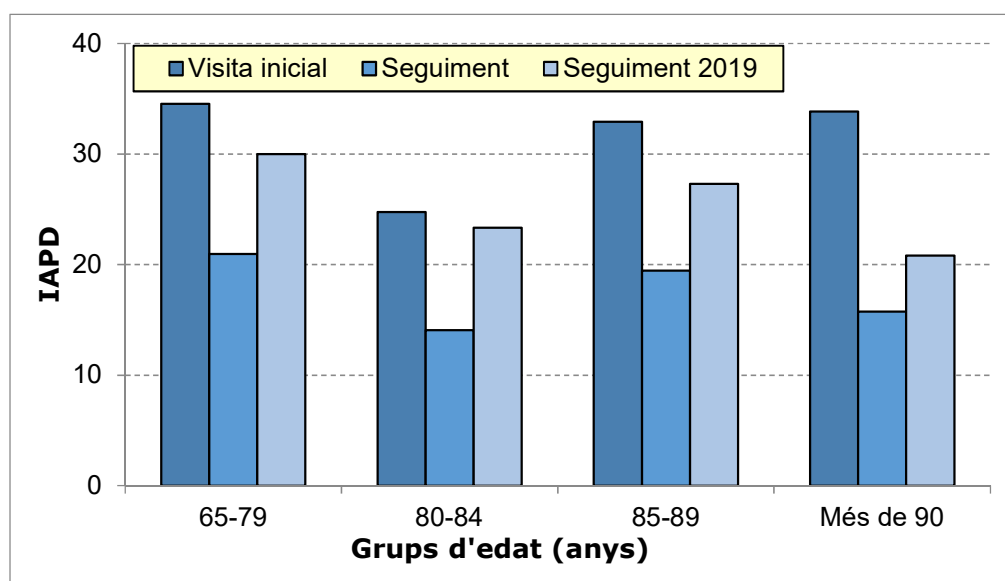
Figura 17. Comparació IAPD Visita inicial i 1r. Seguiment per edat dels 454 individus (Resultats 2013)

Taula 34. Comparació IAPD Visita inicial i Seguiments per edat dels 97 individus (Resultats 2013 submostra)

Edat	Visita inicial	1r. Seguiment (als tres mesos)	Seguiment 2019
65-79	34,56	20,98	29,99
80-84	24,75	14,06	23,34
85-89	32,92	19,45	27,3
Més de 90	33,87	15,74	20,83

Figura 18. Comparació IAPD Visita inicial i Seguiments per edat dels 97 individus (Resultats 2013 submostra)

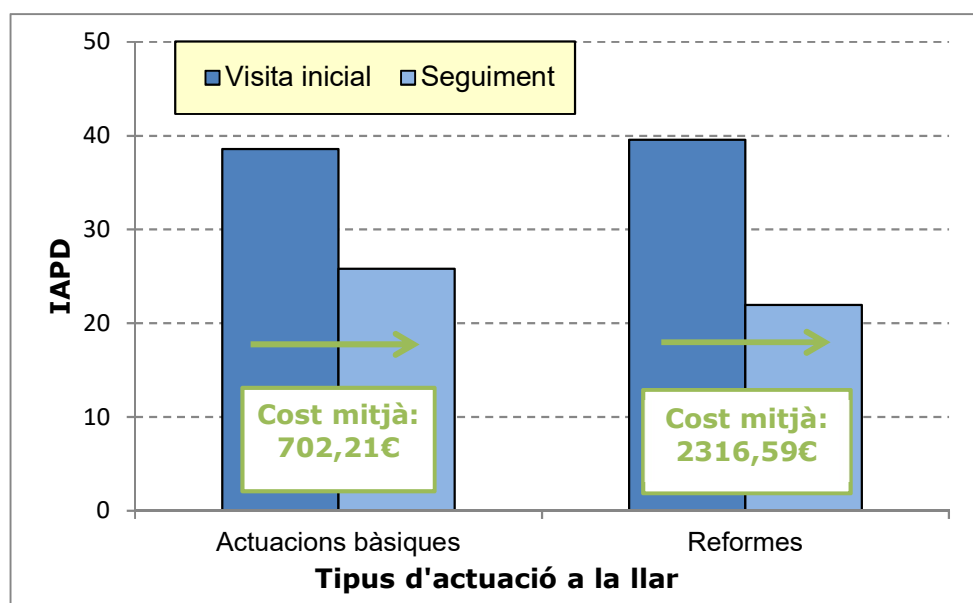
7.4 Evolució a mig termini de l'IAPD segons el tipus d'actuació.

Els resultats per tipus d'actuació amb el total d'expedients del 2013 i la submostra del 2019 apareixen a les taules 35 i 36, respectivament (figures 20 i 21).

Taula 35. Comparació IAPD Visita inicial i 1r. Seguiment per tipus d'actuació dels 454 individus (Resultats 2013)

	Visita inicial	1r. Seguiment (als tres mesos)
Actuacions bàsiques	38,65	25,74
Reformes	39,52	21,86

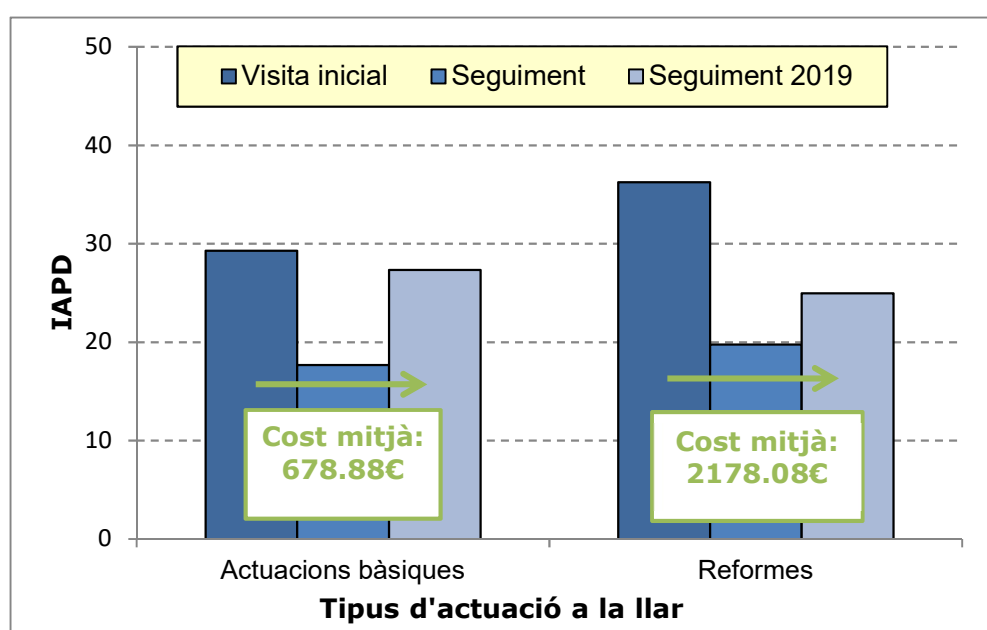
Figura 19. Comparació IAPD Visita inicial i 1r. Seguiment per tipus d'actuació dels 454 individus (Resultats 2013)

Taula 36. Comparació IAPD Visita inicial i Seguiments per tipus d'actuació dels 97 individus (Resultats 2013 submostra)

	Visita inicial	1r. Seguiment (als tres mesos)	Seguiment 2019
Actuacions bàsiques	29,3	17,67	27,35
Reformes	36,26	19,75	24,95

Figura 20. Comparació IAPD Visita inicial i Seguiments per tipus d'actuació dels 97 individus (Resultats 2013 submostra)

Com es desprèn dels resultats per als 97 expedients analitzats al 2019 l'IAPD segueix sent inferior a l'observat al 2013, independentment del tipus d'actuació, però de manera més accentuada als casos en els que s'han realitzat obres a la llar. En el cas de que els beneficiaris hagin rebut productes de suport, l'IAPD al 2019 és dos punts inferior a l'observat al 2013 (un 6,7% inferior); en el cas d'haver-se realitzat obres, 11,3 punts inferior (un 31,2% més baix).

Finalment, els valors de l'IAPD segons la categoria d'edat i el tipus d'actuació per al total d'expedients i la submostra utilitzada apareixen a les taules 37 i 38, respectivament. A tots els casos, i en la mateixa línia de lo comentat al llarg del present capítol, **els valors observats per a l'Indicador d'Autopercepció de la Dependència al any 2019 segueixen essent inferiors als observats al moment inicial, abans de les intervencions, el que confirma l'efecte durador de les mateixes.**

Taula 37. Valor de l'IAPD segons la categoria d'edat i el tipus d'actuació 454 individus (Resultats 2013)

Categoria d'edat (anys)	IAPD inicial segons actuació		IAPD 1r. Seguiment (als tres mesos) segons actuació	
	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	34,9	44,7	23,3	24,9
80-84	37,8	34,3	24,3	17,3
85-89	37,3	37,9	25,1	22,8
Més de 90	45,2	34,6	31,2	20,2
Mitjana	38,6	39,6	25,8	21,9

Taula 38. Valor de l'IAPD segons la categoria d'edat i el tipus d'actuació 97 individus (Resultats 2013 submostra)

Categoria d'edat (anys)	IAPD inicial segons actuació		IAPD 1r. Seguiment (als tres mesos) segons actuació		IAPD seguiment 2019 segons actuació	
	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres	Bàsica	Obres
65-79	32,6	39,6	20,1	23,2	31,6	25,8
80-84	23,4	30,0	14,0	14,5	22,9	25,1
85-89	32,2	40,1	19,5	19,1	28,1	19,7
Més de 90	33,9		15,7		20,8	
Mitjana	29,3	36,3	17,7	19,8	27,4	25,0

Conclusió Global

Tant els resultats obtinguts a nivell tècnic (quantificació de l'estalvi derivat de la inversió realitzada en termes de la reducció esperada de necessitats d'ajuda de terceres persones i durada d'aquesta reducció a mig termini) com, i de manera fonamental, els obtinguts a nivell de la potenciació de l'autonomia del major i d'un major nivell de benestar de la persona i dels seus cuidadors, justifiquen la potenciació i continuació del Programa desenvolupat de forma conjunta per el Ajuntament de Barcelona i el Centre de Vida independent.